İSLAM'LA YENİ TANIŞANLARIN SORULARINA

KURAN'DAN CEVAPLAR

"Onların sana getirdikleri
hiçbir örnek yoktur ki, Biz (ona karşı)
sana hakkı ve en güzel açıklama
tarzını getirmiş olmayalım."
(Furkan Suresi, 33)

HARUN YAHYA

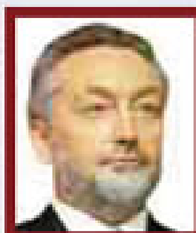
الله
رسول
محمد

Bunlar, kendilerine kitap, hikmet ve peygamberlik verdiklerimizdir. Eğer bunları tanımayıp-küfre sapıyorlarsa, andolsun, Biz buna (karşı) inkara sapmayan bir topluluğu vekil kılmışızdır. (Enam Suresi, 89)

Andolsun, Biz onlara bir Kitap getirdik; iman edecek bir topluluğa bir hidayet ve bir rahmet olmak üzere bir bilgiye dayanarak onu çeşitli biçimlerde açıkladık. (Araf Suresi, 52)

Elif, Lam, Ra. Bu bir Kitap'tır ki, Rabbinin izniyle insanları karanlıklardan nura, O güçlü ve övgüye layık olanın yoluna çıkarman için sana indirdik. (İbrahim Suresi, 1)

İşte bu (Kur'an) uyarılıp korkutulsunlar, gerçekten O'nun yalnızca bir tek İlah olduğunu bilsinler ve temiz akıl sahipleri iyice öğüt alıp düşünsünler diye bir bildirip-duyurma (bir belağ)dır. (İbrahim Suresi, 52)

YAZAR HAKKINDA: Harun Yahya müstear ismini kullanan Adnan Oktar, 1956 yılında Ankara'da doğdu. 1980'li yıllardan bu yana, imani, bilimsel ve siyasi konularda pek çok eser hazırladı. Bunların yanı sıra, yazarın evrimcilerin sahtekarlıklarını, iddialarının geçersizliğini ve Darwinizm'in kanlı ideolojilerle olan karanlık bağlantılarını ortaya koyan çok önemli eserleri bulunmaktadır.

Yazarın tüm çalışmalarındaki ortak hedef, Kuran'ın tebliğini dünyaya ulaştırmak, böylelikle insanları Allah'ın varlığı, birliği ve ahiret gibi temel imani konular üzerinde düşünmeye sevk etmek ve inkarcı sistemlerin çürük temellerini ve sapkın uygulamalarını gözler önüne sermektir. Nitekim yazarın, bugüne kadar 57 ayrı dile çevrilen yaklaşık 250 eseri, dünya çapında geniş bir okuyucu kitlesi tarafından takip edilmektedir.

Harun Yahya Külliyatı, -Allah'ın izniyle- 21. yüzyılda dünya insanlarını Kuran'da tarif edilen huzur ve barışa, doğruluk ve adalete, güzellik ve mutluluğa taşımaya bir vesile olacaktır.

بسم الله الرحمن الرحيم

OKUYUCUYA

- Bu kitapta ve diğer çalışmalarımızda evrim teorisinin çöküşüne özel bir yer ayrılmasının nedeni, bu teorinin her türlü din aleyhtarı felsefenin temelini oluşturmasıdır. Yaratılışı ve dolayısıyla Allah'ın varlığını inkar eden Darwinizm, 150 yıldır pek çok insanın imanını kaybetmesine ya da kuşkuya düşmesine neden olmuştur. Dolayısıyla bu teorinin bir aldatmaca olduğunu gözler önüne sermek çok önemli bir imani görevdir. Bu önemli hizmetin tüm insanlarımıza ulaştırılabilmesi ise zorunludur. Kimi okuyucularımız belki tek bir kitabımızı okuma imkanı bulabilir. Bu nedenle her kitabımızda bu konuya özet de olsa bir bölüm ayrılması uygun görülmüştür.
- Belirtilmesi gereken bir diğer husus, bu kitapların içeriği ile ilgilidir. Yazarın tüm kitaplarında imani konular, Kuran ayetleri doğrultusunda anlatılmakta, insanlar Allah'ın ayetlerini öğrenmeye ve yaşamaya davet edilmektedir. Allah'ın ayetleri ile ilgili tüm konular, okuyanın aklında hiçbir şüphe veya soru işareti bırakmayacak şekilde açıklanmaktadır.
- Bu anlatım sırasında kullanılan samimi, sade ve akıcı üslup ise kitapların yediden yetmişe herkes tarafından rahatça anlaşılmasını sağlamaktadır. Bu etkili ve yalın anlatım sayesinde, kitaplar "bir solukta okunan kitaplar" deyimine tam olarak uymaktadır. Dini reddetme konusunda kesin bir tavır sergileyen insanlar dahi, bu kitaplarda anlatılan gerçeklerden etkilenmekte ve anlatılanların doğruluğunu inkar edememektedirler.
- Bu kitap ve yazarın diğer eserleri, okuyucular tarafından bizzat okunabileceği gibi, karşılıklı bir sohbet ortamı şeklinde de okunabilir. Bu kitaplardan istifade etmek isteyen bir grup okuyucunun kitapları birarada okumaları, konuyla ilgili kendi tefekkür ve tecrübelerini de birbirlerine aktarmaları açısından yararlı olacaktır.
- Bunun yanında, sadece Allah rızası için yazılmış olan bu kitapların tanınmasına ve okunmasına katkıda bulunmak da büyük bir hizmet olacaktır. Çünkü yazarın tüm kitaplarında ispat ve ikna edici yön son derece güçlüdür. Bu sebeple dini anlatmak isteyenler için en etkili yöntem, bu kitapların diğer insanlar tarafından da okunmasının teşvik edilmesidir.
- Kitapların arkasına yazarın diğer eserlerinin tanıtımlarının eklenmesinin ise önemli sebepleri vardır. Bu sayede kitabı eline alan kişi, yukarıda söz ettiğimiz özellikleri taşıyan ve okumaktan hoşlandığını umduğumuz bu kitapla aynı vasıflara sahip daha birçok eser olduğunu görecektir. İmani ve siyasi konularda yararlanabileceği zengin bir kaynak birikiminin bulunduğuna şahit olacaktır.
- Bu eserlerde, diğer bazı eserlerde görülen, yazarın şahsi kanaatlerine, şüpheli kaynaklara dayalı izahlara, mukaddesata karşı gereken adaba ve saygıya dikkat edilmeyen üsluplara, burkuntu veren ümitsiz, şüpheci ve ye'se sürükleyen anlatımlara rastlayamazsınız.

İSLAM'LA YENİ TANIŞANLARIN SORULARINA

KURAN'DAN CEVAPLAR

"Onların sana getirdikleri hiçbir örnek yoktur ki, Biz (ona karşı) sana hakkı ve en güzel açıklama tarzını getirmiş olmayalım."
(Furkan Suresi, 33)

HARUN YAHYA

YAZAR ve ESERLERİ HAKKINDA

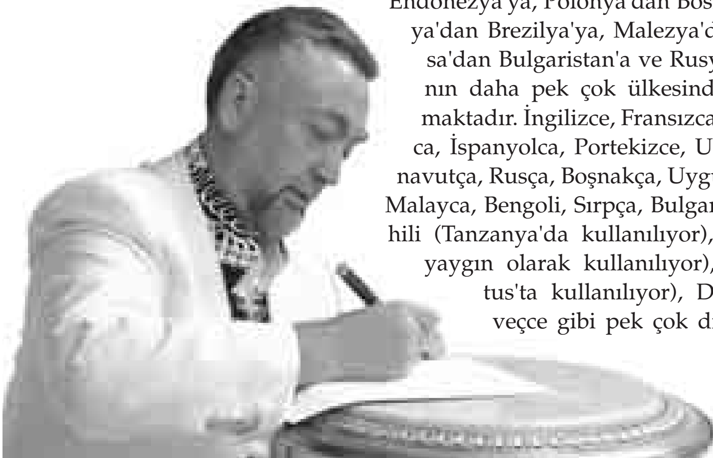
Harun Yahya müstear ismini kullanan yazar Adnan Oktar, 1956 yılında Ankara'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Ankara'da tamamladı. Daha sonra İstanbul Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde ve İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde öğrenim gördü. 1980'li yıllardan bu yana, imani, bilimsel ve siyasi konularda pek çok eser hazırladı. Bunların yanı sıra, yazarın evrimcilerin sahtekarlıklarını, iddialarının geçersizliğini ve Darwinizm'in kanlı ideolojilerle olan karanlık bağlantılarını ortaya koyan çok önemli eserleri bulunmaktadır.

Harun Yahya'nın eserleri yaklaşık 30.000 resmin yer aldığı toplam 45.000 sayfalık bir külliyattır ve bu külliyat 57 farklı dile çevrilmiştir.

Yazarın müstear ismi, inkarcı düşünceye karşı mücadele eden iki peygamberin hatıralarına hürmeten, isimlerini yad etmek için Harun ve Yahya isimlerinden oluşturulmuştur. Yazar tarafından kitapların kapağında Resulullah'ın mührünün kullanılmış olmasının sembolik anlamı ise, kitapların içeriği ile ilgilidir. Bu mühür, Kuran-ı Kerim'in Allah'ın son kitabı ve son sözü, Peygamberimiz (sav)'in de hatem-ül enbiya olmasını remzetmektedir. Yazar da, yayınladığı tüm çalışmalarında, Kuran'ı ve Resulullah'ın sünnetini kendine rehber edinmiştir. Bu suretle, inkarcı düşünce sistemlerinin tüm temel iddialarını tek tek çürütmeyi ve dine karşı yöneltilen itirazları tam olarak susturacak "son söz"ü söylemeyi hedeflemektedir. Çok büyük bir hikmet ve kemal sahibi olan Resulullah'ın mührü, bu son sözü söyleme niyetinin bir duası olarak kullanılmıştır.

Yazarın tüm çalışmalarındaki ortak hedef, Kuran'ın tebliğini dünyaya ulaştırmak, böylelikle insanları Allah'ın varlığı, birliği ve ahiret gibi temel imani konular üzerinde düşünmeye sevk etmek ve inkarcı sistemlerin çürük temellerini ve sapkın uygulamalarını gözler önüne sermektir.

Nitekim Harun Yahya'nın eserleri Hindistan'dan Amerika'ya, İngiltere'den Endonezya'ya, Polonya'dan Bosna Hersek'e, İspanya'dan Brezilya'ya, Malezya'dan İtalya'ya, Fransa'dan Bulgaristan'a ve Rusya'ya kadar dünyanın daha pek çok ülkesinde beğeniyle okunmaktadır. İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, İspanyolca, Portekizce, Urduca, Arapça, Arnavutça, Rusça, Boşnakça, Uygurca, Endonezyaca, Malayca, Bengoli, Sırpça, Bulgarca, Çince, Kishwahili (Tanzanya'da kullanılıyor), Hausa (Afrika'da yaygın olarak kullanılıyor), Dhivelhi (Mauritus'ta kullanılıyor), Danimarkaca ve İsveçce gibi pek çok dile çevrilen eserler,

yurt dışında geniş bir okuyucu kitlesi tarafından takip edilmektedir.

Dünyanın dört bir yanında olağanüstü takdir toplayan bu eserler pek çok insanın iman etmesine, pek çoğunun da imanında derinleşmesine vesile olmaktadır. Kitapları okuyan, inceleyen her kişi, bu eserlerdeki hikmetli, özlü, kolay anlaşılır ve samimi üslubun, akılcı ve ilmi yaklaşımın farkına varmaktadır. Bu eserler süratli etki etme, kesin netice verme, itiraz edilemezlik, çürütülemezlik özellikleri taşımaktadır. Bu eserleri okuyan ve üzerinde ciddi biçimde düşünen insanların, artık materyalist felsefeyi, ateizmi ve diğer sapkın görüş ve felsefelerin hiçbirini samimi olarak savunabilmeleri mümkün değildir. Bundan sonra savunsalar da ancak duygusal bir inatla savunacaklardır, çünkü fikri dayanakları çürütülmüştür. Çağımızdaki tüm inkarcı akımlar, Harun Yahya Külliyatı karşısında fikren mağlup olmuşlardır.

Kuşkusuz bu özellikler, Kuran'ın hikmet ve anlatım çarpıcılığından kaynaklanmaktadır. Yazarın kendisi bu eserlerden dolayı bir övünme içinde değildir, yalnızca Allah'ın hidayetine vesile olmaya niyet etmiştir. Ayrıca bu eserlerin basımında ve yayınlanmasında herhangi bir maddi kazanç hedeflenmemektedir.

Bu gerçekler göz önünde bulundurulduğunda, insanların görmediklerini görmelerini sağlayan, hidayetlerine vesile olan bu eserlerin okunmasını teşvik etmenin de, çok önemli bir hizmet olduğu ortaya çıkmaktadır.

Bu değerli eserleri tanıtmak yerine, insanların zihinlerini bulandıran, fikri karmaşa meydana getiren, kuşku ve tereddütleri dağıtmada, imanı kurtarmada güçlü ve keskin bir etkisi olmadığı genel tecrübe ile sabit olan kitapları yaymak ise, emek ve zaman kaybına neden olacaktır. İmanı kurtarma amacından ziyade, yazarının edebi gücünü vurgulamaya yönelik eserlerde bu etkinin elde edilemeyeceği açıktır. Bu konuda kuşkusu olanlar varsa, Harun Yahya'nın eserlerinin tek amacının dinsizliği çürütmek ve Kuran ahlakını yaymak olduğunu, bu hizmetteki etki, başarı ve samimiyetin açıkça görüldüğünü okuyucuların genel kanaatinden anlayabilirler.

Bilinmelidir ki, dünya üzerindeki zulüm ve karmaşaların, Müslümanların çektikleri eziyetlerin temel sebebi dinsizliğin fikri hakimiyetidir. Bunlardan kurtulmanın yolu ise, dinsizliğin fikren mağlup edilmesi, iman hakikatlerinin ortaya konması ve Kuran ahlakının, insanların kavrayıp yaşayabilecekleri şekilde anlatılmasıdır. Dünyanın günden güne daha fazla içine çekilmek istendiği zulüm, fesat ve kargaşa ortamı dikkate alındığında bu hizmetin elden geldiğince hızlı ve etkili bir biçimde yapılması gerektiği açıktır. Aksi halde çok geç kalınabilir.

Bu önemli hizmette öncü rolü üstlenmiş olan Harun Yahya Külliyatı, Allah'ın izniyle, 21. yüzyılda dünya insanlarını Kuran'da tarif edilen huzur ve barışa, doğruluk ve adalete, güzellik ve mutluluğa taşımaya bir vesile olacaktır.

Bu kitapta kullanılan ayetler, Ali Bulaç'ın hazırladığı
"Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Anlamı" isimli mealden alınmıştır.

Üçüncü Baskı: Eylül, 2002
Dördüncü Baskı: Kasım, 2004
Beşinci Baskı: Eylül, 2005
Altıncı Baskı: Kasım, 2005
Yedinci Baskı: Ağustos, 2006

**ARAŞTIRMA
YAYINCILIK**
Talatpaşa Mah. Emirgazi Caddesi
İbrahim Elmas İş Merkezi
A. Blok Kat 4 Okmeydanı - İstanbul
Tel: (0 212) 222 00 88

Baskı: Entegre Matbaacılık
Sanayi Cd. No: 17 Yenibosna-İstanbul
Tel: (0 212) 451 70 70

İSLAM'LA YENİ TANIŞANLARIN SORULARINA

KURAN'DAN CEVAPLAR

"Onların sana getirdikleri hiçbir örnek yoktur ki, Biz (ona karşı) sana hakkı ve en güzel açıklama tarzını getirmiş olmayalım." (Furkan Suresi, 33)

HARUN YAHYA

İÇİNDEKİLER

Önsöz

İman etmeyenlerle, Allah'a gerçek anlamda iman eden, O'nun kitabını ve Peygamber Efendimizi kendilerine yol gösterici edinmiş insanlar arasında çok büyük farklar vardır. Bu iki grup, yani müminler ve inkarcılar, tamamen iki ayrı dünyanın insanlarıdır. Kuran'da bildirildiği gibi, ahirette de birbirlerinden ayrılacak, bir taraf cennet, diğer taraf cehennem halkı olacaktır.

Ancak bu iki taraf arasındaki büyük fark, aşılması imkansız bir sınır oluşturmaz: Din ahlakından uzak bir ortamda yetişmiş olan bazı kimseler de zaman içinde gerçeklerin farkına varabilir ve Allah'ın verdiği bir hidayet üzerinde tevbe edip, O'nun yoluna girebilirler. Bu da, Kuran'da bize bildirildiğine göre, çoğu kez müminlerin yerine getirmekle yükümlü oldukları "tebliğ" (Kuran ahlakının anlatılıp-yayılması) ibadeti vesilesiyle olur.

Müminler, Allah'ın ve ahiretin farkında olmayan, dünya hayatına aldanmış "cahiliye" toplumunun fertlerine ellerinden geldiğince Allah'ın varlığını ve birliğini ve Rabbimiz'in doğru yolunu (Kuran'ın hükümlerini ve Peygamber Efendimizin sünneti) anlatırlar. Cahiliye toplumunda yetişmiş, ancak iman edecek akıl ve vicdana sahip olan kişiler, bu tebliğ sonucunda iman ederler.

Ancak Allah'ın varlığını ve Kuran'ın Rabbimiz'in Hak Kitabı olduğunu tasdik eden insan, bir anda cahiliyeden kurtulmuş olmaz. Kuran'ı iyice öğrenene ve onu içine sindirip herşeye Kuran'ın rehberliğine göre bakmaya alışana kadar, cahiliyenin telkini sonucunda edindiği bazı yanlış düşünce kalıplarını ve davranışlarını sürdürebilir. Ayrıca yine cahiliyenin üzerinde bıraktığı etki nedeniyle, yeni tanıştığı imanlı insanların bazı özelliklerini anlamakta güçlük çekebilir.

Bu nedenle, müminlerle yeni tanışan ve din ahlakını öğrenmeye uğraşan bir insanın aklına bazı soruların gelmesi, bazı konularda hala cahiliye mantığını kullanması doğaldır. Ancak Kuran'da, tüm bu soruların cevapları verilmekte ve cahiliyenin tüm çarpık mantıklarına ve davranış biçimlerine karşı doğrular öğretilmektedir.

Bu kitabın yazılmasındaki amaç da, Kuran ahlakıyla ve iman eden kimselerle yeni tanışan kişilerin aklına gelebilecek muhtemel soru ve kuşkulara Kuran ayetleri ve değerli Peygamberimiz (sav)'in sünnetiyle cevap vermek ve bu kişilerin cahiliye ahlakından edindikleri yanlış davranış ve düşünceler yerine, Kuran'da bildirilen doğruları anlatmaktır.

Giriş

Dünyada yaşam süren toplumların birbirlerinden çok farklı yapıları ve değer yargıları vardır. İdeolojiler, gelenekler, kültürler insanlar arasında büyük farklılıklar oluşturmuştur. Bu nedenle de insanların düşünce ve davranışları birbirine tamamen zıt olabilir. Bir insanın doğru olarak kabul ettiği şey, bir diğeri için tamamen yanlış olabilir.

Ancak insanlar arasındaki bu kültürel ya da ideolojik ayrımların ötesinde, çok daha büyük ve temel bir ayrım daha vardır. Kuran'da bildirildiğine göre, tüm insanlık, Allah'a iman edenler ve etmeyenler olarak iki gruba ayrılmıştır. Ve bu iki grubun arasındaki farklılık o denli büyüktür ki, az önce saydığımız geleneksel ve kültürel farklılıklar bunun yanında son derece önemsiz kalır.

İman eden kişi Allah'ın sonsuz kudretinin farkındadır: Kendisini ve tüm diğer varlıkları Allah'ın yarattığını ve O'nun kontrolünde olduğunu, Rabbimiz'in gücünün herşeye yettiğini ve tüm mülkün O'na ait olduğunu kavramıştır. Bu dünyanın geçici bir yurt olduğunu ve burada yaptıklarının hesabını ahirette Allah'a vereceğini de bilmektedir. Oysa Allah'ı tanımayan bir insan, doğal olarak bu gerçeklerin tümünden habersizdir. Onun gözünde tüm dünya başıboş ve sahipsizdir. Bu kaos or-

tamı içinde kendi varlığını devam ettirmeye, çıkarlarını korumaya çalışmalıdır. Çıkarlarını korumak uğruna her türlü sahtekarlığı da rahatlıkla yapabilir, çünkü tüm yaptıklarının hesabının sorulacağından habersizdir.

Bu iki insan modelinin, dünyaya bakış açıları ve dolayısıyla karakterleri, ahlak yapıları ve davranışları taban tabana zıttır. Kuran'da, bu farklar oldukça detaylı bir biçimde anlatılır.

Kuran'da bildirildiğine göre, inkarcı toplum, Allah'ı tanımayan, ya da **"O'nu arkalarında-unutuluvermiş (önemsiz) bir şey edinmiş"** (Hud Suresi, 92) ve **"Allah'ı gereği gibi takdir edememiş"** (Enam Suresi, 91) insanlardan oluşan bir toplumdur ki, Kuran'da bu topluma **"cahiliye toplumu"** adı verilir. Bu toplum her ne kadar kendini "ileri ve çağdaş bir uygarlık" olarak tanımlasa da, Allah'ı gereği gibi takdir edemeyen, ahireti gereği gibi tanımayan, kendi varoluşunun amacı hakkında bilgisi olmayan bir yapıya sahip olduğu için aslında "cahil"dir.

İşte gerçek müminler bu "cahiliye toplumu"nun üyelerinin yanında sayıca çok küçük bir azınlığı teşkil ederler. İman edenler Kuran'daki peygamber kıssalarında da açıkça görüldüğü gibi, tarih boyunca cahiliye toplumunun içinden çıkmışlardır.

Ancak müminlerin cahiliye toplumundan farklı bir yapı oluşturmaları, onlarla hiç muhatap olmayacakları anlamına gelmez. Aksine müminler, Allah'ın emri gereği, sürekli olarak bu kişilerle konuşmaya, onları Kuran ahlakını yaşamaya davet etmeye çalışırlar. Çünkü bu toplum içinde de mümin olacak vicdana ve akla sahip kimseler vardır; ancak kendilerine anlatılmadığı için din ahlakından habersizdirler, "cahil" kalmışlardır. Müminler bu kimselere de Kuran ahlakını anlatmaya çalışırlar.

Ancak cahiliye toplumunun içinden gelen ve müminlerle yeni tanışan bir kişinin aklına, ilk başta bazı sorular takılabilir. Çünkü Kuran ahlakına sahip insanlar onun görmeye alıştığı insanlardan çok farklıdır. Bencil, çıkarcı, vicdansız, kibirli, basit hedefleri olan insanlarla birarada olmaya alışmışken, birden bire son derece vicdanlı, fedakar, akıllı, şahsiyetli, mütevazi, güvenilir, hoşgörülü insanlarla karşılaşmak kişiyi şaşırtabilir. Belki karşılaştığı bu insanların gerçekten göründükleri gibi olmadıklarını düşünebilir.

Oysa müminler her zaman samimi ve dürüst insanlardır. Çünkü onlar Allah'ın gösterdiği yolu izlemektedirler ve insan için, kendisini yaratmış olan Allah'tan başka doğru bir yol gösterici yoktur. Kuran ahlakıyla yeni tanışan kişinin tüm şüphe ve kuruntuları ise, içinden çıkıp geldiği çarpık cahiliye toplumunun telkinlerinden kaynaklanmaktadır.

Bu kitap, cahiliye toplumunun içinden gelen ve Kuran ahlakıyla yeni tanışan bir kişinin aklına gelebilecek söz konusu muhtemel soru ve kuşkuları açıklamak üzere yazılmıştır.

İlerleyen sayfalarda söz konusu sorular ve bunların cevapları maddeler halinde incelenmiştir.

"Din, Allah ile kul arasında. Din ahlakını başkalarına anlatmaya gerek var mı?" diyenlere cevap

İyilik konusunda öğüt vermek ve hatırlatma yapmak Kuran'da müminlere emredilen bir ibadettir. Dindar bir insan, din ahlakından uzak yaşayan ya da Kuran ahlakını yaşarken birtakım hatalı veya eksik davranışlarda bulunan bir kimsenin göreceği zararları bildiği için, kendisini vicdanen bu durumdan sorumlu kabul eder ve o kişiyi uyarmak zorunluluğunu hisseder. Bu uyarı ve hatırlatmalar her vicdanlı müminin yapması gereken bir harekettir. Bu tavır Kuran'da **"iyiliği emretmek, kötülükten sakındırmak"** şeklinde ifade edilir.

"İyiliği emretmek ve kötülükten sakındırmak", aynen namaz, oruç, zekat gibi Kuran'da emredilen ve her Müslümanın üzerine farz olan bir ibadettir. Kuran'ın pek çok ayetinde bahsi geçen bu ibadetin yerine getirilmesi iman eden kimselerin temel vasıfları içinde sayılır:

> **Mü'min erkekler ve mü'min kadınlar birbirlerinin velileridirler. İyiliği emreder kötülükten sakındırırlar namazı dosdoğru kılarlar, zekatı verirler ve Allah'a ve Resûlü'ne itaat ederler. İşte Allah'ın kendilerine rahmet edeceği bunlardır. Şüphesiz Allah üstün ve**

güçlüdür hüküm ve hikmet sahibidir. (Tevbe Suresi, 71)

Bunlar Allah'a ve ahiret gününe iman eder, maruf olanı emreder, münker olandan sakındırır ve hayırlarda yarışırlar. İşte bunlar salih olanlardandır. (Al-i İmran Suresi, 114)

Tevbe edenler ibadet edenler hamd edenler (İslam uğrunda) seyahat edenler, rükû edenler, secde edenler, iyiliği emredenler, kötülükten sakındıranlar ve Allah'ın sınırlarını koruyanlar; sen (bütün) mü'minleri müjdele. (Tevbe Suresi, 112)

Allah bir başka ayette kurtuluşun, iyiliği emretme ve kötülükten men etme ibadetini yerine getirmeye bağlı olduğunu belirtmiştir:

Sizden; hayra çağıran iyiliği (marufu) emreden ve kötülükten (münkerden) sakındıran bir topluluk bulunsun. Kurtuluşa erenler işte bunlardır. (Al-i İmran Suresi, 104)

Hiçbir Müslüman tamamen hatasız ve günah işlemekten uzak değildir. Unutarak, bilmeyerek ya da nefsine yenik düşerek hata yapmak, Allah'ın imtihanı gereği müminlerin manevi olarak gelişmelerine ve olgunlaşmalarına vesile olan bir olaydır. Ancak, günah işleme konusunda müminleri inkarcılardan ayıran en önemli özellik, müminlerin hataları üzerinde ısrar etmemeleri, hata yaptıklarının şuuruna varınca hemen düzeltip doğru olanı benimsemeleridir. Allah Kuran'da şöyle belirtir:

Ve 'çirkin bir hayasızlık' işledikleri ya da nefislerine zulmettikleri zaman, Allah'ı hatırlayıp hemen gü-

nahlarından dolayı bağışlanma isteyenlerdir`. Allah'tan başka günahları bağışlayan kimdir? Bir de onlar yaptıkları (kötü şeylerde) bile bile ısrar etmeyenlerdir. (Al-i İmran Suresi, 135)

İşte bu yüzden, İslam'ı yaşayan her Müslümanı eksikleri ya da hataları konusunda uyarmak diğer Müslümanların görevidir. Eğer bir müminin davranışlarında ya da zihniyetinde Kuran'a aykırı, eksik veya kusurlu bir durum varsa, bunu fark eden diğer bir müminin, hiç vakit kaybetmeden onu uyarması ve doğru olanı hatırlatması gerekir. Bu şekilde kardeşinin ahiretine ve sonsuz yaşamına zararlı etkisi olacak bir sorunu ortadan kaldırarak ona en büyük iyiliği yapmış olacaktır.

Buradan da anlaşıldığı gibi 'iyiliği emredip, kötülükten sakındırmak' İslam'daki en önemli ibadetlerdendir. Sürekli olarak diğer müminlerin gözetimi ve kontrolü altında olan bir müminin zamanla bütün eksik ve kusurlarını telafi etmesi, her türlü hatasını ortadan kaldırarak Allah'ın Kuran'da tarif ettiği ideal mümin yapısını elde etmesi ve böylece Allah'a daha fazla yakınlaşması kaçınılmazdır. Bu yüzden Allah bu ibadeti hakkıyla uygulayanlar sevgi ve merhamet sahibi müminlerden Kuran'da övgüyle bahsetmektedir:

Siz insanlar için çıkarılmış hayırlı bir ümmetsiniz; maruf (iyi ve İslam'a uygun) olanı emreder, münker olandan sakındırır ve Allah'a iman edersiniz... (Al-i İmran Suresi, 110)

Yarattıklarımızdan hakka yöneltip-ileten ve onunla adaleti kılan (uygulayan) bir ümmet vardır. (Araf Suresi, 181)

"İyiliği emredip kötülükten sakındırmak" yalnızca müminlere yönelik bir davranış değildir. Kuran ahlakından uzak olan insanlara İslam'ı tanıtmak, din ahlakına davet etmek, Kuran ahlakını anlatmak da önemli bir ibadettir. Kuran ahlakını anlatmak, Allah'ın yoluna davet etmek bütün peygamberlerin ve onların izinde olan müminlerin başta gelen vazifelerinden olmuştur. Kuran ayetlerine baktığımızda görüyoruz ki, peygamberlerin hayatları bu şerefli görevi yerine getirmek ve hiçbir güçlükten yılmadan insanları doğru yola davet etmekle geçmiştir. Hz. Nuh'un sözleri ayetlerde şu şekilde bildirilir:

Dedi ki: "Rabbim gerçekten ben kavmimi gece ve gündüz davet edip-durdum."

"Fakat benim davet etmem bir kaçıştan başkasını arttırmadı."

"Doğrusu ben, Senin onları bağışlaman için her davet edişimde onlar parmaklarını kulaklarına tıkadılar, örtülerini başlarına çektiler ve büyüklük tasladıkça büyüklük gösterip-direttiler.'

"Sonra onları açıktan açığa davet ettim."

"Daha sonra (davamı) onlara açıkça ilan ettim ve kendilerine gizli gizli yollarla yanaşmak istedim." (Nuh Suresi, 5-9)

Kuran'da da bildirildiği üzere dinde zorlama ya da baskı yoktur. İnanmak bir vicdan meselesi olduğu için, gerekli açıklamalar, deliller ortaya konulduktan sonra kabul edip etmemek karşı tarafın tercihine kalmıştır. Kendisine düşen tebliğ görevini yaptıktan sonra karşısındaki insanın reddetmesinden dolayı müminin üzerine bir sorumluluk yoktur. Bu gerçek Ku-

ran'da da birçok kez belirtilmiştir. Bu ayetlerden bazıları şöyledir:

Bizim üzerimizde de (sorumluluk ve görev olarak) apaçık bir tebliğden başkası yoktur. (Yasin Suresi, 17)

Artık sen, öğüt verip-hatırlat. Sen yalnızca bir öğüt verici-bir hatırlatıcısın. Onlara 'zor ve baskı' kullanacak değilsin. (Gaşiye Suresi, 21-22)

Buraya kadar görüldüğü gibi, insanlara İslam'ı, Kuran'ı anlatmanın, öğüt verip hatırlatmanın Allah ile kul arasına girmekle hiçbir ilgisi yoktur. Tam tersine tebliğ, Allah'ın emrettiği bir ibadettir ve İslam ahlakının bütün insanlar tarafından öğrenilmesinin, Allah'ın emir ve yasaklarının yerine getirilmesinin gerçekleşmesi için önde gelen şartlardandır.

"Din hayatın sadece bir parçası. Neden hayatın her alanında Kuran ahlakının yaşanması gerektiğini düşünüyorsunuz?" diyenlere cevap

Din ahlakı hayatın bir parçasını değil, tümünü ele alan ve düzenleyen bir sistemdir. Tabii burada "din" sözcüğünden kastettiğimiz hak olan İslam dinidir.

"Din hayatın sadece bir parçasıdır", "kendini tamamen dine vermek fanatizmdir" gibi safsataların İslam diniyle en ufak bir bağlantısı yoktur. Müslüman, 24 saatini Allah'ın razı olacağı şekilde geçirir. Sabah yataktan kalktığında, yemek yerken, işyerinde çalışırken, okula giderken, ticaretle uğraşırken, alışveriş yaparken Allah'ın emrettiği Kuran ahlakına uyar. Allah'ın hoşnut olmayacağın düşündüğü bir tavırda bulunmaktan şiddetle kaçınır. İslam ahlakı hayatının sadece bir kısmını değil, tam tersine tümünü, hatta daha da ötesini kapsar.

Bunun aksini savunmak Kuran'ın bir kısmını kabul edip, bir kısmını kabul etmemek anlamına gelir. Kuran'ın bir kısmını kabul etmemek ise kuşkusuz tümünü inkar etmek demektir:

...Yoksa siz, Kitabın bir bölümüne inanıp da bir bölümünü inkâr mı ediyorsunuz? Artık sizden böyle yapanların dünya hayatındaki cezası aşağılık olmaktan başka değildir; kıyamet gününde de azabın en şiddetli olanına uğratılacaklardır. Allah, yaptıklarınızdan gafil değildir.

İşte bunlar, ahireti verip dünya hayatını satın alanlardır; bundan dolayı azabları hafifletilmez ve kendilerine yardım edilmez. (Bakara Suresi, 85-86)

Kuran'da tarif edilen din ahlakı, hiçbir şüphe ve kuruntuya yer vermeden tam bir teslimiyetle Allah'a inanıp bağlanmak, O'nun emir ve yasaklarına harfi harfine itaat etmek esaslarına dayanır.

Müminlerin bu özellikleri Kuran'ın birçok ayetinde tarif edilmiştir. Bu ayetlerden bazılarında şöyle buyrulmaktadır:

Mü'min olanlar, ancak o kimselerdir ki, onlar, Allah'a ve Resûlü'ne iman ettiler, sonra hiçbir kuşkuya kapılmadan Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cehd ettiler (çaba harcadılar). İşte onlar, sadık (doğru) olanların ta kendileridir. (Hucurat Suresi, 15)

De ki: "Şüphesiz benim namazım, ibadetlerim, dirimim ve ölümüm alemlerin Rabbi olan Allah'ındır." (Enam Suresi, 162)

(Öyle) Adamlar ki, ne ticaret, ne alış-veriş onları Allah'ı zikretmekten, dosdoğru namazı kılmaktan ve zekatı vermekten 'tutkuya kaptırıp alıkoymaz'; on-

lar, kalplerin ve gözlerin inkılaba uğrayacağı (dehşetten allak bullak olacağı) günden korkarlar. (Nur Suresi, 37)

Bu ayetlerden de anlaşıldığı gibi, mümin gerçekten de kendisini Allah'a adamış insandır. Hayatının her anında Allah'ın rızasını kazanmayı kendine tek hedef edinmiş, Allah'ın yarattığı olaylardaki hikmetleri arayan, ahireti düşünen bir kişidir. Kuran'da müminler şöyle tarif edilir:

Onlar ayakta iken otururken yan yatarken Allah'ı zikrederler ve göklerin ve yerin yaratılışı konusunda düşünürler. (Ve derler ki:) Rabbimiz Sen bunu boşuna yaratmadın. Sen pek Yücesin bizi ateşin azabından koru." (Al-i İmran Suresi, 191)

Gerçekten Biz onları katıksızca (ahiretteki asıl) yurdu düşünüp-anan ihlas sahipleri kıldık. (Sad Suresi, 46)

İnancı olmayan bir insan için böyle bir ahlak elbette akıl erdirilecek bir durum değildir. Kendi materyalist dünya görüşüne göre, ölüm bir yok oluştur ve dolayısıyla elinden geldiği kadar dünyanın tadını çıkartması gerekir. Bu çarpık bakış açısına sahip bir kişi için dünyadan olabilecek en fazla ölçülerde faydalanamadığı her an kendisi için bir kayıptır.

Ancak bizim bu kitapta asıl olarak üzerinde durduğumuz kişiler, kendini inanan bir kişi olarak tanıtıp, eline fırsat geçtikçe çevresine İslam diniyle ilgisi olmayan sapkın düşünceleri empoze etmeye çalışan kişilerdir. Böyle kişiler "Dinin hayatın yalnızca bir parçası", hem de oldukça "küçük" bir parçası olduğu saf-

satasını insanlara empoze etmek isterler. "Çağdaş", "modern", "aydın" gibi süslü kavramlar altında sapkın düşüncelerini etraflarına yayarlar. Allah müminleri, bu tip insanların ikiyüzlü yalanlarına karşı şöyle uyarır:

İnsanlardan öylesi vardır ki, dünya hayatına ilişkin sözleri senin hoşuna gider ve kalbindekine rağmen Allah'ı şahit getirir; oysa o azılı bir düşmandır. (Bakara Suresi, 204)

Konumuzun başlığı olan soruyu soran kişi de, kendisinin dinsiz ya da ateist olarak gösterilmesine son derece kızan, yeri gelince "Elhamdülillah Müslümanız" sözünü sık sık kullanan, az önce bahsettiğimiz zihniyeti temsil eder. Yaşam felsefesi; "din vardır ve gereklidir", "Müslümanlık çok güzel bir şey, fakat herşeyi kararında yapmak lazım", "dinin fazla derinliğine inmemek lazım, yoksa aklını yitirirsin" gibi tamamen boş, amaçsız ve cahilce laflardan oluşan bir dünya görüşüdür. Bu tarz kişilere gerçek Kuran ahlakından bahsedildiğinde işlerine gelmediği için hiç işitmemiş gibi kibirli tavırlar sergilerler. Allah bu kişilerin durumunu şöyle açıklar:

İnsanlardan öyleleri vardır ki, bilgisizce Allah'ın yolundan saptırmak ve onu bir eğlence konusu edinmek için sözün 'boş ve amaçsız olanını' satın alırlar. İşte onlar için aşağılatıcı bir azab vardır.

Ona ayetlerimiz okunduğunda, sanki işitmiyormuş ve kulaklarında bir ağırlık varmış gibi, büyüklük taslayarak (müstekbirce) sırtını çevirir. Artık sen ona

acı bir azap ile müjde ver. (Lokman Suresi, 6-7)

Toplumun geneline ters düşmemek, tepki almamak, bu arada etrafındakileri de kendine benzetmek amacıyla kendine Müslüman kimliği verip de yukarıdaki gibi Müslümanlıkla hiçbir ilgisi olmayan ve aslında bunu kendisi de bilen, çarpık bir zihniyete sahip bu tarz kişiler Kuran'da **"münafıklar"** olarak isimlendirilirler.

Münafıklar, gerçekten iman etmedikleri halde, "inandık" diyerek çeşitli dünyevi çıkarlarını korumaya çalışır; ayrıca insanlara da böyle sapkın bir zihniyeti aşılayarak, onları İslam'ın özünden, Kuran'dan uzaklaştırmaya çalışırlar. Böylece etraflarında vicdanlarını rahatsız edecek, samimi inanca sahip kişilerin kalmaması için uğraşırlar. Allah bu kişileri inananlara Kuran'da şöyle tanıtmaktadır:

İnsanlardan öyleleri vardır ki: "Biz Allah'a ve ahiret gününe iman ettik" derler; oysa inanmış değillerdir.

(Sözde) Allah'ı ve iman edenleri aldatırlar. Oysa onlar, yalnızca kendilerini aldatıyorlar ve şuurunda değiller.

Kalplerinde hastalık vardır. Allah da hastalıklarını arttırmıştır. Yalan söylemekte olduklarından dolayı, onlar için acı bir azab vardır.

Kendilerine: "Yeryüzünde fesat çıkarmayın" denildiğinde: "Biz sadece ıslah edicileriz" derler. Bilin ki; gerçekten, asıl fesatçılar bunlardır, ama şuurunda değildirler. (Bakara Suresi, 8-12)

Bunların batıl dinleri Allah'ı değil, kendi çıkar, istek ve tutkularını ilah edinmeye ve bunlara hizmet etmeye dayalıdır. Kuran'da bu durum şöyle tarif edilir:

Kendi istek ve tutkularını (hevasını) ilah edineni gördün mü? Şimdi ona karşı sen mi vekil olacaksın? Yoksa sen, onların çoğunu (söz) işitir ya da aklını kullanır mı sayıyorsun?

Onlar ancak hayvanlar gibidirler; hayır, onlar yol bakımından daha şaşkın (ve aşağı) dırlar. (Furkan Suresi, 43-44)

Münafıkların, inanmadıkları halde "inandık" diyerek Allah'ı ve müminleri aldatabileceklerini sanmaları, müminlere zarar vermeye ve Allah'ın bildirdiği doğru yoldan saptırmaya çalışmaları elbette karşılıksız kalmayacaktır.

Kuran'da münafıkların "Allah ve din adına" yalan söylemeleri, ikiyüzlülükleri, samimiyetsizlikleri, sahtekarlıkları, içten pazarlıklı olmaları dolayısıyla, diğer inkarcılardan, dinsizlerden, ateistlerden daha büyük bir azapla karşılaşacakları haber verilmiştir:

Gerçekten münafıklar, ateşin en alçak tabakasındadırlar. Onlara bir yardımcı bulamazsın. (Nisa Suresi, 145)

Bir de gerçekten etrafında bulunan bazı münafık karakterli kişilerin kendisine anlattıklarının etkisinde kalmış, "hem bu dünyayı hem de ahireti idare etme" gibi bir zihniyete kapılmış kimseler vardır. Onların durumu ise Kuran'da şöyle açıklanır:

İnsanlardan kimi Allah'a bir ucundan ibadet eder, eğer kendisine bir hayır dokunursa bununla tatmin bulur ve eğer kendisine bir fitne isabet edecek olursa yüzü üstü dönüverir. O dünyayı kaybetmiştir, ahireti de. İşte bu apaçık bir kayıptır. (Hac Suresi, 11)

"Kuran'ın indirildiği dönemle bu dönem çok farklı. Kuran ayetleri bu asra cevap verebilir mi?" diyenlere cevap

Akılsız bazı kimseler Kuran'ın 1400 yıl önceki Arap toplumuna hitap ettiği ve bugünün toplumları için geçerli olamayacağı yönünde iddialarını sık sık tekrarlarlar. Bu kişilere göre Kuran ya tamamen bir kenara bırakılmalı ya da kendilerince "sakıncalı" buldukları bazı bölümleri değiştirilmelidir.

Öncelikle bu kişilere şu sorular sorulmalıdır: Onlar Kuran'ın Allah'ın insanlara indirdiği bir **"yol gösterici"** (Bakara Suresi, 2) olduğuna mı inanmaktadırlar? Bilinmelidir ki, Kuran'da ancak çok yakın zamanda keşfedilen birçok bilimsel gerçekle birlikte matematiksel ve tarihsel birçok mucize de yer almaktadır. O dönemde bilinmesi mümkün olmayan birçok bilimsel bulgunun Kuran ile tam bir uyum içinde olması şüphesiz Kuran'ın Allah'ın sözü olduğunun önemli delillerinden biridir. Tüm bu gerçeklere rağmen Kuran'dan şüphe duyanlarla ilgili olarak Allah şöyle buyurmaktadır:

Eğer kulumuza indirdiğimiz (Kur'an)'dan şüphedeyseniz, bu durumda, siz de bunun benzeri bir sûre ge-

tirin. Ve eğer doğru sözlüyseniz, Allah'tan başka şahitlerinizi (kendilerine güvendiğiniz yardımcılarınızı) çağırın. Ama yapamazsanız -ki kesin olarak yapamayacaksınız- bu durumda kafirler için hazırlanmış ve yakıtı insanlar ile taşlar olan ateşten sakının. (Bakara Suresi, 23-24)

Nitekim Kuran'ın "insan yazması" olduğunu öne süren bir kimse Müslüman değildir. Ancak asıl ilginç olan, "Kuran bugünün ihtiyaçlarını karşılayamaz" diyen bazı kimselerin bir yandan da Müslüman olduklarını iddia ediyor olmalarıdır. Bu kişilerin gösterdikleri tavrın ise ancak iki açıklaması olabilir: Ya cahildirler ve Kuran hakkında hiçbir şey bilmiyorlardır ya da Müslüman olmadıklarını açıkça söylemekten çekinen birer sahtekardırlar.

Çünkü Kuran'ın hükümlerini bilen bir insanın böyle bir safsatayı savunması düşünülemez. Bu kişiler, Kuran'ın her döneme ve her topluma hitap eden, Allah'ın hak kitabı olduğunu fark edememiş durumdadırlar. Oysa Kuran'ı açık bir şuurla okuyan kişi görür ki, Kuran'da anlatılan kişi ve toplum özellikleri, bugün de dahil olmak üzere tarihin her döneminde mevcut olmuştur. Din ahlakından uzak toplumların içinde bulunduğu bütün yanlışlıklar, bozukluk ve sapkınlıklar Kuran'da anlatılır, o toplumların dine karşı gösterdiği tepkiler tarif edilir, karakter tahlilleri yapılır. Bu tarif ve tahliller de günümüz dünyasına tamamen uymakta, Kuran'ın her döneme hitap ettiğini bir kez daha teyid etmektedir. Kuran ahlakını uygulamak üzere okuyan ve elinden geldiğince uygulamaya başlayan bir kişi -ki o artık "mümin" olma yolundadır- gün geçtikçe Kuran'ın hayatın

her anını nasıl kapsadığını, Kuran'a olan inancı artarak görecektir. Kuran'da inanan insanın karşılaşacağı olaylar, bunlara karşı nasıl tavır göstermesi gerektiği ayrıntılarıyla tarif edilmiş durumdadır.

İnkarcıların "toplum sürekli gelişmektedir, din ise durağandır" şeklindeki tutarsız ifadeleri de aslında Kuran'da teşhisi yapılan bir kavrayış eksikliğidir. Kuran'dan bildirildiğine göre, binlerce yıl önceki inkarcılar da, dini **"... eskilerin masalları"** (Nahl Suresi, 24) olarak yorumluyorlardı. Benzer şekilde dönemin inkarcıları Peygamberimiz (sav)'den Kuran'ın bazı kısımlarını değiştirmesini istemişlerdi:

> **Onlara ayetlerimiz apaçık belgeler olarak okunduğunda, Bizimle karşılaşmayı ummayanlar, derler ki: "Bundan başka bir Kur'an getir veya onu değiştir." De ki: "Benim onu kendi nefsimin bir öngörmesi olarak değiştirmem benim için olacak şey değildir. Ben, yalnızca bana vahyolunana uyarım. Eğer Rabbime isyan edersem, gerçekten ben, büyük günün azabından korkarım." (Yunus Suresi, 15)**

Ayetlerde sözü edilen ve "Kuran'ın değiştirilmesi"ni isteyen inkarcılar, Kuran'ın ilk indirildiği dönemde yaşayan kişilerdir. Bunların Kuran ayetlerine itirazlarının ardındaki neden, Kuran ahlakının yaşandığı ortamların kendi çıkarlarına aykırı düşüyor olmasıdır.

Bugün de durum aynıdır. Kurulu cahiliye sisteminden çıkar sağlayanlar doğal olarak, İslam'ın getirdiği ahlak anlayışına ve yaşam tarzına karşıdırlar. Bunların ağzından sık sık "Kuran'ın

bazı kısımlarının çağa uydurulması, reforme edilmesi" gibi sözler duyabilirsiniz. Aslında bununla yapmak istedikleri, Kuran'ı kendi cahiliye düzenlerine uydurmaya çalışmaktan başka bir şey değildir.

Oysa bu çaba boşunadır. Kuran'da haber verilen, **"Hiç şüphesiz, zikri (Kur'an'ı) Biz indirdik Biz; onun koruyucuları da gerçekten Biziz"** (Hicr Suresi, 9) ayetinin hükmüne göre, Kuran'ın tek bir harfi bile değiştirilemeyecektir. Kuran Allah'ın insanlara olan mesajıdır, bundan sonra herhangi bir vahiy gelmeyecektir. Dolayısıyla bugün de, yüzlerce yıl sonra da insanların tek kurtuluş yolu Kuran'da bildirilmektedir.

"Benim kalbim zaten temiz" diyenlere cevap

Şuara Suresi'nin 89. ayetinde cennete girecek olanların **"Ancak Allah'a selim (temiz) bir kalp ile gelenler..."** olduğu bildirilir.

Ancak Kuran'da bildirilen kalp temizliği, günümüz toplumlarından bazılarının anladığı gibi bir temizlik değildir. "Kalp temizliği"nin öneminden yola çıkarak, "ben insanlara hiç kötülük yapmıyorum, fakirlere arada sırada yardım ediyorum, demek ki Allah'ın istediği ahlaktayım" demek, kendi kendini aldatmaktan başka bir şey değildir. Çünkü Kuran'a göre kalbin temiz olması demek, Allah'a yönelmiş ve O'na itaat etmiş olmak demektir. Belki bazı insanlar, arada sırada fakirlere yardım ederek, hayvanlara yiyecek vererek, komşularına gülümseyerek, "iyi insan" olarak tanınabilirler. Ancak cehennemden kurtulmanın, Allah'ın rızasını ve rahmetini kazanmanın yolu "iyi insan" olarak tanınmak değil, Allah'ın Kuran'da tarif ettiği şekilde bir mümin olmaktır.

Bu ahlakı kazanmadan yapılan ve cahiliyenin kendi değer yargılarına göre "iyilik" olarak kabul edilen bir davranışın, Allah Katında herhangi bir değeri olmayabilir. İsterse dini bir kisve altında olsun, yapılan işin Allah nazarında "iyi" ve geçerli olmasının temel şartı, bunun Kuran'da bildirilen ölçülere uygun ol-

masıdır. Kuran'daki bu ölçülere örnek olarak aşağıdaki ayetleri verebiliriz:

Hacılara su dağıtmayı ve Mescid-i Haram'ı onarmayı, Allah'a ve ahiret gününe iman eden ve Allah yolunda cehd edenin (yaptıkları) gibi mi saydınız? (Bunlar) Allah Katında bir olmazlar. Allah zulmeden bir topluluğa hidayet vermez. (Tevbe Suresi, 19)

Yüzlerinizi doğuya ve batıya çevirmeniz iyilik değildir. Ama iyilik, Allah'a, ahiret gününe, meleklere, Kitaba ve peygamberlere iman eden; mala olan sevgisine rağmen, onu yakınlara, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışa, isteyip-dilenene ve kölelere (özgürlükleri için) veren; namazı dosdoğru kılan, zekatı veren ve ahidleştiklerinde ahidlerine vefa gösterenler ile zorda, hastalıkta ve savaşın kızıştığı zamanlarda sabredenler(in tutum ve davranışlarıdır). İşte bunlar, doğru olanlardır ve müttaki olanlar da bunlardır. (Bakara Suresi, 177)

Kuran'a göre kalbi temiz olan insan, Allah'a iman eden, Allah'ın emir ve yasaklarına harfiyen uyan, O'na teslim olmuş insandır. İslam'a göre, bundan farklı bir "kalp temizliği" söz konusu değildir. Kuran'da, "kalp temizliği"nin ne anlama geldiği detaylı olarak anlatılmaktadır. Buna göre, kalbi temiz olan insan, sürekli Allah'ı anan ve kalbi Allah'ın zikriyle "mutmain" olmuş (tatmin bulmuş) kişidir. Öyle ki Kuran'da müminler şöyle tarif edilir:

Bunlar, iman edenler ve kalpleri Allah'ın zikriyle mutmain olanlardır. Haberiniz olsun; kalpler yalnız-

ca Allah'ın zikriyle mutmain olur. (Rad Suresi, 28)

Bir başka ayette ise müminlerden şöyle söz edilir:

Onlar ki, Allah anıldığı zaman kalpleri ürperir... (Hac Suresi, 35)

Yine bir başka ayette, müminlerin kalplerinin **"Allah'ın ve haktan inmiş olanın zikri için saygı ve korku ile yumuşadığı"** (Hadid Suresi, 16) haber verilir.

İnsanı mümin yapan ve Kuran ahlakından zevk almasını, Allah'a itaat etmekten dolayı sevinç ve huzur duymasını sağlayan, kalbindeki bu içliliktir.

Kuran'da bu kalp duyarlılığının **"Allah'ın yol göstermesi"** olduğu şöyle bildirilir:

Allah, müteşabih (benzeşmeli), ikişerli bir kitap olarak sözün en güzelini indirdi. Rablerine karşı içleri titreyerek-korkanların O'ndan derileri ürperir. Sonra onların derileri ve kalpleri Allah'ın zikrine (karşı) yumuşar-yatışır. İşte bu, Allah'ın yol göstermesidir, onunla dilediğini hidayete erdirir... (Zümer Suresi, 23)

Dolayısıyla kalp temizliği, insanı Allah'tan uzaklaştıran tüm engellerin kalpten arındırılmış olması anlamına gelir. Böyle bir insan dünya hırsından, bencillikten, korkudan, güvensizlikten uzak olur. Allah'tan başka varlıklara bağlanmaktan, onlara Allah'tan bağımsız bir sevgi duymaktan kurtulur.

Kısacası Allah'a itaat etmeyen ve Müslümanlığın gereklerini yerine getirmeyen insan için "kalp temizliği"nden söz edilemez. "Benim kalbim temiz, dine uymasam da olur" diyenler, Allah'ı

ve müminleri aldattıklarını sanabilirler, oysa yalnızca kendilerini aldatmaktadırlar. Bu ifade ancak, ibadetlerini uygulamaktan kaçınan ve yanlış bir yaşam tarzını Müslümanlık olarak göstermeye çalışan bir insanın samimiyetsizliğidir. Ancak ne Allah Katında ne de müminlerin gözünde bu tür samimiyetsiz tavırlar kabul göremez.

"Ben daha gencim, din ahlakını ileride yaşarım" diyenlere cevap

Günümüzün yaşam tarzındaki umursuzluk ve kayıtsızlık psikolojisi, her konuda olduğu gibi dini anlayışa da yansımıştır. Gündelik hayattaki gözlemlere dayanan ve oldukça yaygın olan bir anlayışa göre, İslam, ihtiyar insanların, orta yaşlı kişilerin, arasıra evlere gelip mevlüt okuyan hocaların ya da cuma günleri Yasin-i şerif okuyan ninelerin dinidir. Bu anlayışın bir sonucu olarak, dinin; insanların ölüme yaklaştıkları dönemde ya da üzüntü ve sıkıntı anlarında ihtiyaç duydukları bir rahatlama, huzur ve teselli vasıtası olduğu düşünülür. Bu çarpık mantığa göre daha genç yaşta, yani tam dünyanın nimetlerinden faydalanılacağı bir dönemde, dini yaşamaya başlamak, ölmeden önce mezara girmek anlamına gelir. Eğer kişi tüm bunlara rağmen dine olan inancını ve saygısını koruyabilmişse, yapacağı en iyi niyetli hareket, onu ilerdeki yaşamına ertelemek olur.

Diğer birçok konuda olduğu gibi burada da sorun, İslam hakkındaki bilginin Kuran'dan değil de, çevreden, amcadan, dededen edinilmiş olmasından kaynaklanır. Oysa Kuran'da anlatılan gerçek İslam sadece yaşlandıktan sonra yaşanacak bir din değildir; tam aksine, insanı iyiyle kötüyü ayırt etmeye başladığı yaştan itibaren sorumlu tutar.

Yaşlılık, dinin tam olarak uygulanacağı değil, belki de hasta-

lıklar, bedeni zayıflıklar nedeniyle insanın birçok ibadeti yerine getiremeyeceği, sorumluluğunun çok aza ineceği bir dönemi oluşturur. Gençlik Allah'ın insana verdiği en büyük nimetlerden birisidir. Gerek fiziksel, gerekse zihinsel yönden insanın en yüksek verime ve kapasiteye sahip olduğu bu dönemde Allah'ı unutması, yapabileceği en büyük nankörlüklerden birisi olur. Allah'ın Kuran'da farz kıldığı, iyiliği emredip kötülükten men etmek, İslam ahlakını insanlara anlatmak, Allah'ın şanını yüceltmek gibi çok önemli hükümleri genç, güçlü ve sağlıklıyken yerine getirmeyen bir kimse, yaşlılıkta bunları nasıl yapabilir?

İslam'ın "yaşlılar dini" olduğu safsatasının tam aksine, Allah Kuran'ın çeşitli yerlerinde inanmış, Kendisine gönülden bağlanmış gençlerden övgüyle bahsetmektedir:

O gençler, mağaraya sığındıkları zaman, demişlerdi ki: "Rabbimiz, Katından bize bir rahmet ver ve işimizden bize doğruyu kolaylaştır (bizi başarılı kıl)... Biz sana onların haberlerini bir gerçek (olay) olarak aktarıyoruz. Gerçekten onlar Rablerine iman etmiş gençlerdi ve Biz de onların hidayetlerini arttırmıştık. Onların kalpleri üzerinde (sabrı ve kararlılığı) rabtetmiştik; (Krala karşı) Kıyam ettiklerinde demişlerdi ki: "Bizim Rabbimiz göklerin ve yerin Rabbidir; ilah olarak biz O'ndan başkasına kesinlikle tapmayız (eğer tersini) söyleyecek olursak andolsun gerçeğin dışına çıkarız." (Kehf Suresi, 10-14)

Hz Musa'ya da kendi döneminde kavminin bir kısım "genç"lerinden başkası iman etmemiştir:

Sonunda Musa'ya kendi kavminin bir zürriyetinden

(gençlerinden) başka -Firavun ve önde gelen çevresinin kendilerini belalara çarptırmaları korkusuyla- iman eden olmadı. Çünkü Firavun gerçekten yeryüzünde büyüklenen bir zorba ve gerçekten ölçüyü taşıranlardandı. (Yunus Suresi, 83)

Kuran'da bahsi geçen peygamberlerin birçoğu genç yaşta bu önemli sorumluluğun altına girmişlerdi. Hz. İbrahim de bu mübarek insanlardan birisiydi. Henüz genç yaştayken çeşitli putlara ibadet ederek Allah'a ortak koşan kavmiyle mücadeleye girişmiş ve insanlar arasında tanınmaya başlamıştı. Öyle ki, kavminin önde gelen inkarcıları, **"Kendisine İbrahim denilen bir gencin bunları (putları) diline doladığını işittik"** (Enbiya Suresi, 60) demişlerdi.

Kuran'a göre insan akılca olgunlaştığı, şuuru açıldığı andan itibaren dini sorumluluk altına girer ve Kuran ahlakını yaşamakla yükümlüdür. Kuran'da bu sorumluluklarla ilgili herhangi bir yaş belirtilmemiştir. "Dini ilerde yaşarım" diyerek gençken din ahlakından bir hayat sürdürmeye razı olan bir kimsenin aslında beş dakika sonra dahi hayatta olacağına dair hiçbir garantisi yoktur. Allah bu konuyla ilgili şöyle buyurur:

Kıyamet saatinin bilgisi, şüphesiz Allah'ın Katındadır. Yağmuru yağdırır; rahimlerde olanı bilir. Hiç kimse yarın ne kazanacağını bilmez. Hiç kimse de hangi yerde öleceğini bilmez. Hiç şüphesiz Allah bilendir, haberdardır. (Lokman Suresi, 34)

O ülkeler halkı, geceleri uyurken, onlara zorlu azabımızın gelmeyeceğinden güvende miydiler? Ya da o ülkeler halkı, kuşluk vakti eğlenceye dalmışken, onla-

ra zorlu-azabımızın gelmeyeceğinden güvende miydiler? Onlar, Allah'ın tuzağından güvende mi idiler? Allah'ın bir tuzak kurmasından, hüsrana uğrayan bir topluluktan başkası (akılsızca) güvende olmaz. (Araf Suresi, 97-99)

Genç, güçlü ve sağlıklıyken Allah'ın davetine kulak vermeyenlerin, ahiretteki akibetleri Kuran'da şöyle tasvir edilir:

Ayağın üstünden (örtünün) açılacağı ve onların secdeye çağrılacakları gün, artık güç yetiremezler. Gözleri 'korkudan ve dehşetten düşük', kendilerini de zillet sarıp-kuşatmış. Oysa onlar, (daha önce) sapasağlam iken secdeye davet edilirlerdi. (Kalem Suresi, 42-43)

Bir de halk arasında, "gençken hayatımı yaşar, ölmeden önce de nasıl olsa tevbe ederim, hiç günahım kalmaz" gibi batıl bir inanış vardır. Genelde bilgisizlikten ve dinden uzak bir yaşamdan kaynaklanan böyle bir zihniyet, Allah'a karşı çok büyük bir samimiyetsizliktir. Çünkü bu lafın gerçek anlamı: "Ben şimdi her türlü günaha girer, her türlü kötülüğü yaparım, Allah'ın sınırlarını dilediğim gibi çiğnerim. Daha sonra, hayatımın sonuna doğru da tevbe edip, ahiretimi de kurtarmış olurum" demektir. Halbuki "kalplerin özünde saklı olanı bilen" Allah, böyle samimiyetsiz bir zihniyetin başarıya ulaşamayacağını, böyle tevbelerin Kendi Katında geçerli olmayacağını önceden bildirmiştir:

Tevbe; ne kötülükleri yapıp-edip de onlardan birine ölüm çatınca: "Ben şimdi gerçekten tevbe ettim" diyenler, ne de kafir olarak ölenler için değil. Böyleleri

için acı bir azap hazırlamışızdır. (Nisa Suresi, 18)

Bu akıldan yoksun düşüncenin sahibi, Allah'ı gereği gibi takdir edemediği için, kendince Allah'ın kendisini bir tevbeyle affedeceğini ve cennete sokacağını zanneder. Günlük hayatında yaptığı küçük uyanıklıklar, sahtekarlıklar gibi Allah'a karşı da sahtekarlık yapabileceğini sanır. Oysa sonuçta aldanan da, hüsrana uğrayan da elbette kendisi olur. Ummadığı bir anda ölüm onu hazırlıksız bir şekilde yakalar ve bunun geri dönüşü yoktur. Fakat buna rağmen hayatında sahip olduğu o sinsi zihniyetini de beraberinde taşır. Bu küstah, fakat, aynı zamanda da umutsuz çırpınış Kuran'da şöyle haber verilmiştir:

Suçlu-günahkarları, Rableri huzurunda başları öne eğilmiş olarak: "Rabbimiz, gördük ve işittik; şimdi bizi (bir kere daha dünyaya) geri çevir, salih bir amelde bulunalım, artık biz gerçekten kesin bilgiyle inananlarız" (diye yalvaracakları zamanı) bir görsen. Eğer Biz dilemiş olsaydık, her bir nefse kendi hidayetini verirdik. Fakat Benden çıkan şu söz gerçekleşecektir: "Andolsun, cehennemi cinlerden ve insanlardan (inkâr edenlerle) tamamıyla dolduracağım." Öyleyse bu (azab) gününüzle karşılaşmayı unutmanıza karşılık azabı tadın. Biz de sizi gerçekten unuttuk; yaptıklarınıza karşılık ebedi azabı tadın. (Secde Suresi, 12-14)

Sonunda, onlardan birine ölüm geldiği zaman, der ki: "Rabbim, beni geri çevirin. Ki, geride bıraktığım (dünya)da salih amellerde bulunayım." Asla, gerçekten bu, yalnızca bir sözdür, bunu da kendisi söyle-

mektedir. Onların önlerinde, diriltilip kaldırılacakları güne kadar bir engel (berzah) vardır. (Müminun Suresi, 99-100)

Allah iman edenlerin, geri dönüşü ve telafisi mümkün olmayan böyle kötü bir duruma düşmemeleri için nasıl bir tutum izlemeleri gerektiğini çeşitli ayetlerde açıklar:

Sizden birinize ölüm gelip de: "Rabbim, beni yakın bir süreye (ecele) kadar geciktirsen ben de böylece sadaka versem ve salihlerden olsam" demezden önce, size rızık olarak verdiklerimizden infak edin. Oysa Allah, kendi eceli gelmiş bulunan hiçbir kimseyi kesinlikle ertelemez. Allah, yaptıklarınızdan haberdardır. (Münafikun Suresi, 10-11)

Ey iman edenler, Allah'tan nasıl korkup-sakınmak gerekiyorsa öylece korkup-sakının ve siz, ancak Müslüman olmaktan başka (bir din ve tutum üzerinde) ölmeyin. (Al-i İmran Suresi, 102)

Ey iman edenler, Allah'tan korkun. Herkes yarın için neyi takdim ettiğine baksın. Allah'tan korkun. Hiç şüphesiz Allah, yaptıklarınızdan haberdârdır. (Haşr Suresi, 18)

Dikkat edilirse buraya kadar ele aldığımız zihniyet Allah'ı tamamen inkar etmeye değil, fakat "Allah'ı gereği gibi takdir edememe"ye ve bunun sonucu olarak "Allah'tan gereği gibi korkup sakınmama"ya dayanmaktadır. Allah'ın varlığını kabul etmek ayrı, O'nun sonsuz güç ve aklını, bilgisini, her an herşey üzerindeki hakimiyet ve kontrolünü, azabından hiç kimsenin bir garantisi olmadığını bilip hissetmek ve O'ndan gücünün yet-

tiği kadar korkup-sakınmak ayrı şeylerdir. Şeytan da Allah'ın varlığından kesin olarak emindir. Fakat isyankardır. Kuran'da Allah'ın var olduğunu kabul eden, ancak O'nu gereği gibi takdir edemeyip isyankar olan kimselerden şöyle söz edilir:

De ki: "Göklerden ve yerden sizlere rızık veren kimdir? Kulaklara ve gözlere malik olan kimdir? Diriyi ölüden çıkaran ve ölüyü diriden çıkaran kimdir? Ve işleri evirip-çeviren kimdir? Onlar: "Allah" diyeceklerdir. Öyleyse de ki: "Peki siz yine de korkup-sakınmayacak mısınız? İşte bu, sizin gerçek Rabbiniz olan Allah'tır. Öyleyse haktan sonra sapıklıktan başka ne var? Peki, nasıl hâlâ çevriliyorsunuz? Böylece Rabbinin sözü o fasık kimseler üzerinde (şöyle) gerçekleşmiştir ki: "Onlar şüphesiz iman etmezler." (Yunus Suresi, 31-33)

Andolsun, onlara: "Kendilerini kim yarattı?" diye soracak olsan, elbette: "Allah" diyecekler. Öyleyse nasıl olur da çevriliyorlar? (Zuhruf Suresi, 87)

"Kuran ahlakını benimsersem, benden karşılık olarak ne bekleniyor?" diyenlere cevap

Bu soru, her ne kadar soranın aklına o anda gelmiş bir soru gibi görünse de, aslında binlerce yıldır cahiliye toplumunun üyelerinin kendilerine dini anlatan müminlere sordukları klasik bir sorudur.

Allah'ın dinini tebliğ edenlerin öncüleri elbette peygamberlerdir. Ve kuşkusuz peygamberler insanların en üstün ahlaklıları, en samimi ve içten olanlarıdır. Fakat buna rağmen onların bile, dini tebliğ etmelerine bazı insanlar tarafından şüpheyle bakılmış, bu çabalarının ardında hep bir menfaat ilişkisi aranmıştır. Peygamberler, Allah'ın kendilerine verdiği, "dine davet etme" sorumluluğunu yerine getirirken, sürekli olarak bu suçlamayla karşılaşmışlardır. Kuran'ın birçok ayetinde bu suçlamaya dikkat çekilir. Buna karşılık tüm peygamberlerin cevabı hep aynı olmuştur:

> **(Nuh:) Eğer yüz çevirecek olursanız, ben sizden bir karşılık istemedim. Benim ecrim yalnızca Allah'a aittir. Ve ben Müslümanlardan olmakla emrolundum. (Yunus Suresi, 72)**
>
> **(Hud, Salih, Şuayb:) Buna karşılık ben sizden bir ücret istemiyorum; benim ücretim yalnızca alemlerin**

Rabbine aittir. (Şuara Suresi, 127)

Aynı durum, Allah'ın bir kanunu ve imtihanı olarak, Peygamber Efendimizin de başına gelmiş, makam, mevki, maddi güç ve zenginlik elde edebilmek, iktidar olmak amacıyla dini kullanmakla, hatta halkı gerçek dinlerinden kopararak, kendi etrafında kuvvet toplamaya çalışmakla itham edilmiştir. Buna karşılık ona da kendinden önceki elçilerin verdiği cevabı vermesi emredilmiştir:

De ki: "Ben buna karşılık, Rabbine doğru bir yol tutmayı dileyen (insanlar olmanız) dışında sizden bir ücret istemiyorum." (Furkan Suresi, 57)

... De ki: "Ben buna karşı, yakınlıkta sevgi dışında sizden bir ücret istemiyorum"... (Şura Suresi, 23)

Ancak şurası unutulmamalıdır ki, dini anlatmak, yalnızca peygamberlere mahsus bir görev değildir. Her ne kadar, dini anlatmak zaman zaman halk arasında sadece peygamberlerin görevi olarak algılansa da, doğru yola çağırmak, iyiliği tavsiye edip, kötülükten sakındırmak, İslam'a ve Kuran'a davet etmek tüm müminler için farz kılınmıştır. Tebliğ, aynı namaz kılmak ya da oruç tutmak gibi yerine getirilmesi gereken bir ibadettir. Bu nedenle de Kuran'da, bu ibadet müminlerin temel vasıfları arasında sayılır:

Mümin erkekler ve mümin kadınlar birbirlerinin velileridirler. İyiliği emreder, kötülükten sakındırırlar, namazı dosdoğru kılarlar, zekatı verirler ve Allah'a ve Resulü'ne itaat ederler. İşte Allah'ın kendilerine rahmet edeceği bunlardır. Şüphesiz Allah üstün ve

güçlüdür, hüküm ve hikmet sahibidir. (Tevbe Suresi, 71)

Bir insana tebliğ yapılmasının ardındaki temel hedef ise, Allah'ın bu emrini yerine getirmek ve umulur ki, o insanın ahiretini kurtarabilmektir. Yoksa samimi Müslümanların hiç kimsenin malına, parasına, güzelliğine, imkanlarına ihtiyacı yoktur. İslam Allah'ın hak dinidir ve ona en güzel şekilde sahip çıkacak olan da yine Allah'tır. Allah dinini diğer dinlerden üstün kılacağını Kuran'da şöyle vaat etmiştir:

Müşrikler istemese de O, dini (İslam'ı) bütün dinlere üstün kılmak için elçisini hidayetle ve hak dinle gönderen O'dur. (Tevbe Suresi, 33)

Müminin de anlattıklarına veya yaptığı fedakarlıklara bir karşılık ve ücret istemesi düşünülemez. Çünkü böyle bir hareket yapması zaten onun anlattıklarına ters düşen bir şeydir. Allah dinlerini menfaatlerine alet etmek isteyenleri Kuran'da şiddetle kınar:

Allah'ın ayetlerine karşılık az bir değeri satın aldılar, böylece O'nun yolunu engellediler. Onların yaptıkları gerçekten ne kötüdür. (Tevbe Suresi, 9)

Oysa tüm diğer ibadetler gibi dini anlatma vazifesini de ancak Allah'ın rızasını kazanmak amacıyla yapan gerçek müminler için böyle basit bir maddi çıkar beklentisi söz konusu olamaz. Kuran'da müminlerin bu vasfı övgüyle belirtilir:

... Onlar Allah'ın ayetlerine karşılık olarak az bir değeri satın almazlar. İşte bunların Rableri Katında ecirleri vardır... (Al-i İmran Suresi, 199)

Allah Kuran'da bu samimi kişilere tabi olunmasına şu şekilde dikkat çekmektedir:

"Sizden ücret istemeyenlere uyun, onlar hidayet bulmuş kimselerdir." (Yasin Suresi, 21)

"Müminler henüz yeni tanıdıkları bir kişiye niçin son derece ilgili ve sevgi dolu davranırlar?" diyenlere cevap

Sevgi zorlamayla elde edilen ve diğer fiili hareketler gibi insanın iradesiyle oluşan bir duygu değildir. Ancak Allah'ın insanın kalbine vermesiyle meydana gelir. Bir insana sevgi duyulması için de onun mutlaka olağanüstü özelliklere, üstün kabiliyetlere sahip olması gerekmez. İnançlı bir insan, herşeydeki, herkesdeki iyi ve güzel yönleri en ince ayrıntısına kadar tespit edebilme, Allah'ın yarattığı güzellikleri sıradan insanlara göre çok daha hassas algılayabilme kabiliyetine sahiptir. Bu nedenle karşısındakinin iyi ve güzel yönlerini, gizli kalmış özelliklerini diğer insanlardan daha hızlı ve net bir biçimde görür ve ona göre davranır.

Karşıdaki şahıs henüz İslamiyeti yaşayan bir kimse olmayabilir, fakat kendisinde bulunan Kuran ahlakına uygun bazı özellikler (doğallık, samimiyet, temizlik, güzellik, zeka, sempatiklik, cana yakınlık, vs. gibi), ona karşı Müslümanların kalbinde doğal bir sevgi oluşturur. Bu insanın farkında olmadan taşıdığı güzel ahlak özellikleri de olabilir. İşte bu özellikler ona samimi bir sevgi duyulması için yeterlidir. Çünkü bütün bunlar aslında

Allah'ın yarattığı güzelliklerdir. Bu yüzden gösterilen sevgi ve iltifat da gerçekte şahsın kendisine değil, Allah'a yönelik bir sevgidir.

Bunun yanı sıra, Allah müminlerin kalbine, güzelliklere karşı büyük bir sevgi ilham eder. Allah Kuran'da Hz. Yahya'dan söz ederken **"Katımız'dan ona bir sevgi duyarlılığı ve temizlik (de verdik)..."** (Meryem Suresi, 13) demektedir. Aynı "sevgi duyarlılığı" kuşkusuz peygamberlerin yolunu izleyen tüm müminler için de geçerlidir. Meryem Suresi'nin 96. ayetinde de **"İman edenler ve salih amellerde bulunanlar ise, Rahman (olan Allah), onlar için bir sevgi kılacaktır."** şeklinde bildirilmektedir. Bu sevginin bir ifadesi olarak da, mümin, her zaman için karşısındakini onore eder, küçük düşürücü, incitici hareketlerden kaçınır.

Kısaca müminlerin yapmacık, samimiyetsiz bir yaklaşımı yoktur. Karşıdaki insanın merakı ve doğruyu öğrenme isteği -tabii gerçekten samimiyse- zaten onun belli bir bilince sahip olduğunun belirtisidir ki, bu da oldukça olumlu bir özelliktir. Din konusunda bilgi edinmeyi talep eden şahsın herhangi bir art niyete sahip olmaması, içten ve samimi duygularla yaklaşması bile ona karşı sevgi ve şefkat duyulması için yeterlidir.

Hem zaten iman eden bir insan, sevmediği bir insanı seviyormuş gibi davranamaz. Sevgiye layık olmayan bir insansa ona zoraki, suni bir şekilde sevgi göstermez. Buna karşılık, cahiliye toplumuna ait olan insanlar genelde sevgi adı altında, diğer insanlarla bir menfaat bağı kurarlar. Bu menfaat ilişkisinin mutlaka maddi bir boyutta gelişmesi de gerekmez. Eğer karşısında-

ki insan kendisinin egosunu tatmin edebiliyorsa arada alışkanlığa dönüşen bir bağlılık oluşur. Bu, tutku, alışkanlık ve bağlılıktan meydana gelen karmaşık duygular Kuran'da bize bahsedilen ve inançlı kişiler arasında yaşanan sevgi ve ilgiden son derece farklıdır. Dünyevi çıkarlar üzerine kurulan bu tür ilişkiler ve uğradıkları son, Kuran'da şöyle anlatılır:

(İbrahim) Dedi ki: "Siz gerçekten, Allah'ı bırakıp dünya hayatında aranızda bir sevgi-bağı olarak putları (ilahlar) edindiniz. Sonra kıyamet günü, kiminiz kiminizi inkar edip-tanımayacak ve kiminiz kiminize lanet edeceksiniz. Sizin barınma yeriniz ateştir ve hiçbir yardımcınız yoktur." (Ankebut Suresi, 25)

İnsanların arasında sevgiyi engelleyen en önemli unsur kıskançlık ve kibirlenme duygusudur. Cahiliye toplumunda son derece yaygın olan bu duygular, insanın bir başkasının olumlu yönlerini görmesine ve bunlardan zevk almasına engel olur. Fakat iman eden ve dolayısıyla mütevazi olan bir insan kendisinin olduğu gibi karşısındakinin olumlu özelliklerini de doğrudan Allah'a isnad ettiği için, bunları takdir etmek ve övmekten geri kalmaz.

İşte bütün bunlardan dolayı müminlerle yeni tanışan bir kimse sokakta gördüğünden çok farklı bir ortamla karşılaştığını fark eder ve başlangıçta bu yeni ortamı biraz yadırgayabilir. Dışarıdaki insanların peşin hükümlü, saygısız, kaba, duyarsız, umursuz, çıkarcı, ikiyüzlü, alaycı, içten pazarlıklı, samimiyetsiz, yapmacık tutumlarını kabullenmiştir ve doğal karşılamaktadır. Bu nedenle, kendisine samimiyet ve içtenlikle yaklaşan, o ana

kadar kendisinin bile fark etmediği güzel, olumlu yönlerini yakalayan ve onu bu yönleriyle değerlendiren insanlarla birlikte olmak o güne kadar hiç alışık olmadığı bir durumdur. Bu yüzden böyle bir ortamı ilk başlarda biraz garipsemesi ve aklına çeşitli soruların takılması da son derece doğaldır. Ancak cahiliye toplumunun üyeleri ile müminler arasında çok büyük bir fark olduğunu bilmeli ve akla gelen sorulara bu gerçek göz önünde bulundurarak cevap aramalıdır.

"İnananlar aleyhinde yayılan olumsuz haberlerde hiç mi gerçek payı olmaz?" diyenlere cevap

Müminler **"Allah'tan başka bir hakem mi arıyayım? Oysa O, size Kitabı açıklanmış olarak indirmiştir..."** (Enam Suresi, 114) ayetinde de bildirildiği gibi her konuda Allah'ı "hakem" edinmek (O'nun hükmüne başvurmak) durumundadırlar. Müminler dışındaki insanlardan gelen haberlerin nasıl yorumlanacağı da, yine Allah'ın hükmüne, yani Kuran'a bakarak karar verilecek bir konudur. Kuran'da verilen ölçü ise şudur:

> **Ey iman edenler, eğer bir fasık, size bir haber getirirse, onu 'etraflıca araştırın'. Yoksa cehalet sonucu, bir kavme kötülükte bulunursunuz da, sonra işlediklerinize pişman olursunuz. (Hucurat Suresi, 6)**

Allah ancak inanan insanları güvenilir ve sözlerine itimat edilir kimseler olarak belirtmiştir. Bunların dışında kalanlar "fasık" olarak nitelendirilen kategoriye girerler ki, onların sözleri ve davranışları güvenilir değildir. "Fasık", kelime anlamı olarak, "Allah'ın hükümlerini muhatap almayan, yoldan çıkmış, Allah'a isyan etmiş kişi" demektir. İşte bu tarz kişilerin aktardıkları ha-

berlerin doğruluğunu öğrenmek için ayette "etraflıca araştırma" emri verilmiştir. O halde inanan her insan için bu tarz kişilerin yaydığı haberlere hemen inanmamak, özellikle iftira ve yalan olma ihtimali olan olaylarda uyanık olmak son derece önemlidir.

Olayın daha da önemli bir yanı ise, tarih boyunca tüm müminlerin cahiliye toplumunun önde gelenleri tarafından atılan çeşitli iftiralara maruz kalmış olmalarıdır. Kuran'daki peygamber kıssalarının büyük bölümünde, inkarcı kavmin önde gelenlerinin müminlere yönelttikleri iftiralar anlatılır. Öyle ki, kavmin inkarcılarından bu tür tepkiler almayan mümin topluluğu yoktur ve bu tür tepkiler almak aslında mümin alametidir.

Önde gelenlerin müminlere karşı giriştikleri bu tür hareketlerin ilginç bir özelliği daha vardır. Önde gelenler, hiçbir zaman "biz Allah'ı tanımıyoruz ve bu nedenle de bizi O'nun hükümlerine davet eden müminlere karşıyız" demezler. Tam tersine, önde gelenlerin iddiası, kendilerinin doğru, müminlerin ise yalancı olduğu şeklindedir. Kendilerinin gerçekte Allah'a inandıklarını, ama müminlerin, O'nun adına yalan söylediklerini, dünyevi çıkarlar peşinde koştuklarını öne sürerler. Kuran'da müminlere atılan iftiralar detaylı olarak anlatılmaktadır. Hz. Musa ve kardeşi Hz. Harun'a **"yeryüzünde büyüklük"** (Yunus Suresi, 78) peşinde koştukları iftirası atılmıştır. Hz. Nuh da benzer şekilde **"üstünlük elde etmek"** (Müminun Suresi, 24) istemekle suçlanmıştır. İnkarcılar Hz. Nuh'a **"kendisinde delilik bulunan bir adam"** (Müminun Suresi, 25) kelimeleriyle iftirada bulunmuş, Hz. Semud'u ise **"çok yalan söyleyen, kendini beğenmiş bir şımarık"** (Kamer Suresi,

25) olarak tanıtmaya çalışmışlardır. Hz. Musa ve Hz. Muhammed de **"delilik"**le suçlanmışlardır (Şuara Suresi, 27 ve Hicr Suresi, 6). Yine pek çok peygambere **"büyücü"** denmiş (Yunus Suresi, 2 ve Sad Suresi, 4), Firavun Hz. Musa'ya **"ya bir büyücü veya bir delidir"** (Zariyat Suresi, 38-39) şeklinde iftira atmıştır. **"Yalancılık"** da tarih boyunca müminlere atılan iftiralardan biridir (Araf Suresi, 66 ve Hud Suresi, 27).

Kuşkusuz bu tarz iftiralar her dönemde müminlere karşı kullanılmaktadır. Müminler hakkında çıkan iftiralar genellikle bilgisiz insanların zihninde şüphe oluşturmak amacını taşımaktadır. Bu yüzden Allah'a iman eden kişiler hakkında söylenen kötü sözler, onlara atılan iftira ve yalanlar karşısında olayın içyüzünü bilmeyen kişilerin, en azından samimi bir şekilde güzel zanda bulunmaları gerekir.

Allah, bu konuda geçmişte yaşanmış bir örnekle Müslümanları uyarmaktadır. Peygamberimiz (sav)'in hanımlarından birine atılan bir iftira karşısında müminlerin göstermesi gereken tavır Kuran'da şöyle açıklanmıştır:

> **Onu işittiğiniz zaman, erkek mü'minler ile kadın mü'minlerin kendi nefisleri adına hayırlı bir zanda bulunup: "Bu, açıkça uydurulmuş iftira bir sözdür" demeleri gerekmez miydi? (Nur Suresi, 12)**

"Madem Kuran ahlakı insanlara böyle iyi ve mükemmel bir yapı vaat ediyor, o zaman neden bu kadar çok karşıtı var?" diyenlere cevap

İnsanlar için en rahat, en ferah yaşam biçimi, en mükemmel ahlaki ve sosyal model Kuran'da tarif edilir. Fakat dinin özü Allah'a karşı gönülden teslimiyete, O'nun emirlerine tam itaate, herşeyin Allah'ın iradesi ve kontrolünde olduğunun bilincinde bir yaşam sürdürmeye dayanır. İşte bu nedenle, İslam ahlakının getirdiği güzellikler, kolaylıklar, nimetler, sunduğu mükemmel hayat tarzı ne olursa olsun, kibir, büyüklenme, kendini beğenmişlik, kıskançlık gibi kişilik bozukluklarına sahip olanlar vicdanları kabul etse dahi, iman etmeye ve inananlarla birlikte olmaya yanaşmazlar. Onların bu durumu Kuran'da şöyle açıklanır:

> **Vicdanları kabul ettiği halde, zulüm ve büyüklenme dolayısıyla bunları inkar ettiler. Artık sen, bozguncuların nasıl bir sona uğratıldıklarına bir bak. (Neml Suresi, 14)**
>
> **Ona: "Allah'tan kork" denildiğinde, büyüklük gururu onu günaha sürükler, kuşatır. Böylesine cehennem yeter; ne kötü bir yataktır o. (Bakara Suresi, 206)**

Kuran'da "müşrik" şeklinde tanımlanan bu çarpık psikoloji-

deki kişilerin Allah'a ve Kuran ahlakını yaşamaya davet edildiklerinde nefretle dolduklarından bahsedilir:

Onlara: "Rahman (olan Allah)a secde edin" denildiği zaman, "Rahman da neymiş? Biz senin bize emrettiğine mi secde edecek mişiz?" derler ve (bu) onların nefretini arttırır. (Furkan Suresi, 60)

İnkarcıların Allah'ın ayetlerine, dolayısıyla İslam'a ve müminlere karşı kin ve nefretleri başka pek çok Kuran ayetinde şöyle bildirilir:

Allah, inkâr edenleri kin ve öfkeleriyle geri çevirdi, onlar hiçbir hayra varamadılar. Savaşta Allah (yardımcı ve zafer nasib edici olarak) mü'minlere yetti. Allah çok güçlüdür, üstün ve galib olandır. (Ahzab Suresi, 25)

Sadece Allah anıldığı zaman, ahirete inanmayanların kalbi öfkeyle kabarır. Oysa O'ndan başkaları anıldığında hemen sevince kapılırlar. (Zümer Suresi, 45)

İnkar edenlerin kibir ve büyüklenmelerinden doğan bu kin ve nefretleri, müminlere karşı ebedi bir düşmanlık şeklindedir. Karşılarında tek bir gerçek mümin görmekten bile huzursuz olan bu kimseler inananları yollarından saptırmaya, kendi cahiliye sistemlerine döndürmeye çalışırlar. İman edenlerin kötü duruma düşmelerini, başlarına zorluk ve sıkıntı gelmesini, yok olup gitmelerini arzu ederler. Kuran'da onların bu çabalarından şöyle söz edilmektedir:

Ey iman edenler, sizden olmayanları sırdaş edinmeyin. Onlar size kötülük ve zarar vermeye çalışıyor, si-

ze zorlu bir sıkıntı verecek şeyden hoşlanırlar. Buğz (ve düşmanlıkları) ağızlarından dışa vurmuştur, sinelerinin gizli tuttukları ise, daha büyüktür. Size ayetlerimizi açıkladık; belki akıl erdirirsiniz. (Al-i İmran Suresi, 118)

Size bir iyilik dokununca tasalanırlar, size bir kötülük isabet ettiğindeyse buna sevinirler. Eğer siz sabreder ve sakınırsanız, onların 'hileli düzenleri' size hiçbir zarar veremez. Şüphesiz, Allah, yapmakta olduklarını kuşatandır. (Al-i İmran Suresi, 120)

Eğer sizi ele geçirecek olurlarsa, size düşman kesilirler, ellerini ve dillerini kötülükle size uzatırlar. Onlar sizin inkâr etmenizi içten arzu etmişlerdir. (Mümtehine Suresi, 2)

Kuran ahlakının yaşanmasıyla ortaya çıkan modelden birtakım çıkar çevrelerinin rahatsız oldukları kuşku götürmez bir gerçektir. O güne kadar, hırsızlığı, tefeciliği, fakir ve mazlum halkı sömürmeyi kendilerine menfaat kapısı edinmiş olanlar; çeşitli makam ve mevkileri ehil olmadıkları halde kendi çıkarları doğrultusunda işgal ve istismar edenler; fuhuş ve ahlaksızlığı yaşam biçimi ya da geçim şekli haline getirmiş olanlar; birtakım çarpık ideolojilerin piyonluğunu yapanlar, elbette ki İslam'ın getirdiği sosyal adalete, dürüstlüğe, hakka ve eşitliğe dayalı yaşamı kabullenmek istemezler. Böyle bir ahlaki modelin yayılmasını ve gelişmesini engellemek, hatta onu yok etmek için her türlü yola başvurabilirler.

Bu saydıklarımız dışında, daha önce söz ettiğimiz münafıkların bir kısmı, müminlere karşı inkar edenleri kışkırtmak, on-

lar hakkında bilgi toplamak, onların arasını açmak için başlangıçta inanan topluluğun arasına girerler. Fitne çıkarmak, dinin hükümlerini saptırmak için çaba gösterirler:

İnsanlardan öyleleri vardır ki: "Biz Allah'a ve ahiret gününe iman ettik" derler; oysa inanmış değillerdir. (Sözde) Allah'ı ve iman edenleri aldatırlar. Oysa onlar, yalnızca kendilerini aldatıyorlar ve şuurunda değiller. Kalplerinde hastalık vardır. Allah da hastalıklarını artırmıştır. Yalan söylemekte olduklarından dolayı, onlar için acı bir azab vardır. Kendilerine: "Yeryüzünde fesat çıkarmayın" denildiğinde: "Biz sadece ıslah edicileriz" derler. Bilin ki; gerçekten, asıl fesatçılar bunlardır, ama şuurunda değildirler. (Bakara Suresi, 8-12)

Münafıklar, inkarcılarla işbirliği yaparak, sinsi bir şekilde mücadelelerine devam ederler. Kuran'ın pek çok ayetinde bunların karakter ve kişilik yapıları, bakış, konuşma ve davranış bozukluklarına varıncaya kadar tarif edilmektedir. Haklarında Münafikun Suresi indirilmiştir. Bu surede, münafıkların gerçekten müminlere düşman bir topluluk oldukları bildirilir:

Onlar düşmandırlar, bu yüzden onlardan kaçınıp-sakının. Allah onları kahretsin; nasıl da çevriliyorlar. (Münafikun Suresi, 4)

Bunlar, Allah'ın günden güne müminlere nimetlerini yaymasını, güç ve imkanlarını, heybetlerini, güzelliklerini artırmasını haset içinde izleyen, inananların kalitelerini, toplum içindeki saygınlıklarını kıskanan, aşağılık kompleksi içindeki insanlardır.

Bu yüzden müminlere içten içe kin ve nefret duyarlar, bir yandan da onlardan korkarlar. Kuran'da münafık karakterinin bazı detayları şöyle tarif edilir:

... Siz Kitabın tümüne inanırsınız, onlar sizinle karşılaştıklarında "inandık" derler, kendi başlarına kaldıklarında ise, size olan kin ve öfkelerinden dolayı parmak uçlarını ısırırlar. De ki: "Kin ve öfkenizle ölün." Şüphesiz Allah, sinelerin özünde saklı duranı bilendir. (Al-i İmran Suresi, 119)

Gerçekten sizden olduklarına dair Allah adına yemin ederler. Oysa onlar sizden değildirler. Ancak onlar ödleri kopan bir topluluktur. (Tevbe Suresi, 56)

Kuran'da mümin topluluğuna ve en başta da peygamberlere karşı her dönemde bir karşı çıkma ve saldırı olduğu belirtilir. Gerçek müminleri en başta küfrün ileri gelenleri teşhis eder. Örneğin Hz. Musa'yı ilk olarak Firavun, Hz. İbrahim'i Nemrud teşhis etmiştir. Bütün peygamberlerin hayatı küfre ve onun önde gelenlerine karşı mücadele etmekle geçmiştir. Bu, Allah'ın bir kanunu olarak her devirde tekrarlanmıştır.

İşte böyle; Biz, her peygambere suçlu-günahkarlardan bir düşman kıldık. Yol gösterici ve yardımcı olarak Rabbin yeter. (Furkan Suresi, 31)

Dolayısıyla bir mümin topluluğunun düşmanlarının olması, Kuran'a göre onların samimiyetinin ve doğru yolda olduklarının en kuvvetli delillerindendir.

Bu arada unutulmaması gereken bir nokta da, Kuran'a ve Kuran ahlakını yaşayan insanlara karşı düşmanlık yapanların da

bizzat Allah'ın kontrolü altında bu eylemlerini gerçekleştirdikleridir. Allah'ın izni olmadan hiç kimsenin böyle bir şeye kalkışmaya gücü yetmez.

Ancak Allah, müminlerin sabrını ve tevekkülünü sınamak, onları Kendi Katında derecelerle yükseltmek, yardımının sürekli müminlerin yanında olduğunu ve imanın küfür üzerindeki üstünlüğünü göstermek, müminlerin şan ve şereflerini artırmak, inkarcıları hor ve aşağılık hale sokmak, ikiyüzlü münafıkların gerçek yüzlerini, kalplerinde hastalık olanların hastalıklarını ortaya çıkarmak gibi çeşitli hikmetlere yönelik olarak, her devirde inananlar ile inkar edenler arasında çeşitli mücadele ortamları yaratmaktadır. Ve her ne durumda olursa olsun, Allah, desteğinin "gerçekten" iman edenlerle birlikte olduğunu ve onların her zaman üstün geleceklerini vaat etmiştir.

Kuran'da belirtilen mümin vasıflarını üzerlerinde taşıdıkları sürece. Allah müminlerin mutlaka üstün durumda olacağını Kuran'daki birçok ayette bildirir. Bu ayetlerden bazılarına şöyle örnek verebiliriz:

> **Gevşemeyin, üzülmeyin; eğer (gerçekten) iman etmişseniz en üstün olan sizlersiniz. (Al-i İmran Suresi, 139)**
>
> **"... Allah, kafirlere mü'minlerin aleyhinde kesinlikle yol vermez." (Nisa Suresi, 141)**
>
> **Kim Allah'ı, Resûlü'nü ve iman edenleri dost (veli) edinirse, hiç şüphe yok, galip gelecek olanlar, Allah'ın taraftarlarıdır. (Maide Suresi, 56)**
>
> **"Andolsun, (peygamber olarak) gönderilen kullarımıza (şu) sözümüz geçmiştir: Gerçekten onlar, mu-**

hakkak nusret (yardım ve zafer) bulacaklardır. Ve hiç şüphesiz; Bizim ordularımız, üstün gelecek olanlar onlardır. (Saffat Suresi, 171-173)
Allah yazmıştır: "Andolsun, Ben galip geleceğim ve elçilerim de." Gerçekten Allah, en büyük kuvvet sahibidir, güçlü ve üstün olandır. (Mücadele Suresi, 21)

"Herkes yanlış da bir tek inananlar mı doğru?" diyenlere cevap

Böyle bir soruyu soran kişi, büyük olasılıkla, dünyada birbirinden çok farklı ideolojiler, çok farklı dünya görüşleri ve yaşam tarzları olduğunu düşünmekte ve müminlerin tutturduğu yolun da bu binlerce farklı yoldan herhangi biri olduğunu sanmaktadır. Bu durumda, neden diğer tüm ideoloji ve sistemleri bir kenara bırakıp, müminlerin yolunu izlemesi gerektiğini anlayamamaktadır. Oysa bu bakış açısı çok büyük bir yanlış üzerine kuruludur.

Öncelikle şunu söylemek gerekir. Müminlerin izledikleri yol dışındaki tüm sistemler, ideolojiler, toplumsal düzenler, felsefeler ya da yaşama biçimleri, insanlar ya da insan toplulukları tarafından üretilmiştir. Bu ideoloji ve sistemlere bağlananlar ise, onları üreten insan ya da toplumların doğruyu bulabilme yeteneğine sahip olduklarını kabullenmektedir. Örneğin bir Marksist, Karl Marx'ın tüm dünyanın sırlarını çözmüş, ya da en azından çözülmesine yarayacak yolu açmış bir "dahi" olduğunu, Marx'ı izleyerek doğruyu bulabileceğine inanır. Toplumun tarih içinde oluşturduğu gelenekleri izlemenin, doğruyu bulmanın en iyi yöntemi olduğunu düşünenler de, söz konusu toplumun, daha doğrusu atalarının, bir "yol gösterici" olacak

akıl, bilgi ve muhakeme gücüne sahip olduklarını düşünürler. Hangi sisteme ve ideolojiye bakarsanız bakın, mutlaka bir varlığın (bu insanın kendisi de olabilir) bir yol gösterici olarak kabul edildiğini görürsünüz.

Ancak bu sözde "yol göstericiler"in hiçbiri, insanı doğruya götürecek yeteneklere sahip olamazlar. Çünkü bu yol göstericileri oluşturan şey, sonuçta insan aklıdır. Ve insan aklı, son derece yetersiz, son derece eksik, son derece zayıf ve sınırlı bir yol göstericidir. İnsan, evrende var olan bilginin milyarda birine dahi ulaşamaz. Pek çok şeyi çözmeye gücü yetmez. Örneğin tarihin başından bu yana insanları en çok meşgul eden soruyu, ölümden sonra ne olduğu sorusunu -Allah'ın Kuran'da bildirdiği gerçekleri okumadan- çözecek yeteneği yoktur. İnsanlar bir toplum oluşturdukları zaman da yine insan aklının gücü artmaz. Evrendeki sonsuz bilgi karşısında ne kadar aklı toplarsanız toplayın, sonuç yine "sıfır"dır.

O halde insan aklının Allah'ın dilemesi dışında mutlak doğruyu bulabileceğini düşünmek, tamamen çürük bir varsayım, bir "zan"dır. Nitekim Kuran'da bu konu sık sık vurgulanır ve tüm inkarcıların ortak bir özelliği olarak **"zanna uydukları"** bildirilir:

Yeryüzünde olanların çoğunluğuna uyacak olursan, seni Allah'ın yolundan şaşırtıp-saptırırlar. Onlar ancak zanna uyarlar ve onlar ancak zan ve tahminle yalan söylerler. (Enam Suresi, 116)

Örneğin hayatın yalnızca bu dünyada olduğunu ve ölümün de özel olarak var edilmeyip, madde ilişkilerinin tesadüfi bir sonucu olduğunu öne süren materyalistler, tam olarak bunu

yapmakta yani zanda bulunmaktadırlar. (Ölümün son olduğunu iddia etmekte olanların hiçbiri ölüm sonrasını henüz görmemiştir). Kuran'da, bu tarz kişilerin durumu şöyle vurgulanır:

Dediler ki: "(Bütün olup biten,) Bu dünya hayatımızdan başkası değildir, ölürüz ve diriliriz; bizi "kesintisi olmayan zaman' (dehrin akışın)dan başkası yıkıma (helake) uğratmıyor." Oysa onların bununla ilgili hiçbir bilgileri yoktur; yalnızca zannediyorlar." (Casiye Suresi, 24)

Cahiliye toplumunun başka üyeleri ise atalarının kendilerine miras bıraktıkları geleneklere körü körüne bağlanır, bu gelenekleri "yol gösterici" olarak kabul ederler. Bu gelenekler, daha çok kulaktan dolma bilgiler, adetler, topluca edinilmiş alışkanlıklar, körü körüne uyulan çeşitli kurallar, bilinçaltına işlenmiş telkinlerden oluşur. Bu sistemde akıl ve mantık pek fazla, hatta hiç kullanılmaz. Böyle bir toplumda hakim olan psikoloji **"sürü psikolojisi"**dir. İşte cahiliye toplumunun büyük çoğunluğunun tabi olduğu yaşam ve anlayış biçimi budur. Kuran'da, Allah'ın hükümlerine rağmen atalarına körü körüne uyanlara dikkat çekilir ve onların "sağır, dilsiz ve kör" durumda olduklarını ve akletme yeteneğinden yoksun bulundukları bildirilir:

Ne zaman onlara: "Allah'ın indirdiklerine uyun" denilse, onlar: "Hayır, biz, atalarımızı üzerinde bulduğumuz şeye (geleneğe) uyarız" derler. (Peki) Ya atalarının aklı bir şeye ermez ve doğru yolu da bulamamış idiyseler? İnkar edenlerin örneği bağırıp çağırmadan başka bir şey işitmeyip (duyduğu veya bağır-

dığı şeyin anlamını bilmeyen ve sürekli) haykıran (bir hayvan)ın örneği gibidir. Onlar, sağırdırlar, dilsizdirler, kördürler; bundan dolayı akıl erdiremezler. (Bakara Suresi, 170-171)

Atalara uymak da, aynı ideologlara bağlanmak gibi "zanna uymak"tır ve insanı doğruya iletmez. Kuran'da, Allah'tan gelen bir kitap olmaksızın atalarına ısrarla bağlananların sapkın bir yolda oldukları şöyle haber verilir:

Yoksa Biz, bundan önce kendilerine bir kitap verdik de şimdi ona mı tutunuyorlar? Hayır; dediler ki: "Gerçekten atalarımızı bir ümmet üzerinde bulduk ve doğrusu biz onların izleri (eserleri) üstünde doğru olana (hidayete) yönelmiş (kimse)leriz." İşte böyle, senden önce de (herhangi) bir memlekete bir elçi göndermiş olmayalım, mutlaka onun 'refah içinde şımarıp azan önde gelenleri' (şöyle) demişlerdir: "Gerçekten biz, atalarımızı bir ümmet (din) üzerinde bulduk ve doğrusu biz, onların izlerine (eserlerine) uymuş kimseleriz." (O peygamberlerden her biri de şöyle) Demiştir: "Ben size atalarınızı üstünde bulduğunuz şeyden daha doğru olanını getirmiş olsam da mı?" Onlar da demişlerdi ki: "Doğrusu biz, kendisiyle gönderildiğiniz şeye kafir olanlarız." (Zuhruf Suresi, 21-24)

Dolayısıyla akıl sahibi bir insan; ne Karl Marx'ın, ne bir başka ideoloğun, ne atalarının, ne de "yeryüzünde olanların çoğunluğu"nun aklına güvenemez. Onun güvenebileceği tek yol gösterici, ancak tüm evrenin bilgisine ve daha da fazlasına sa-

hip, sonsuz akıl, sonsuz güç sahibi olan Allah'tır. Nitekim Allah'ın Kuran'da en çok geçen sıfatlarından birisi **"Rab"**dır. Rab, "yol gösteren, eğiten, hüküm koyan" anlamına gelir.

Allah'tan başka varlıkları yol gösterici olarak tanımak ise, onları Rab edinmek, onları ilahlaştırmak demektir. Aciz varlıkları Allah'a "ortak koşmak" olarak tanımlanacak bu tavır, tam bir akılsızlıktır. Kuran'da, bu durumdaki insanlar şöyle tasvir edilir:

Ey insanlar, (size) bir örnek verildi; şimdi onu dinleyin. Sizin, Allah'ın dışında tapmakta olduklarınız -hepsi bunun için biraraya gelseler dahi- gerçekten bir sinek bile yaratamazlar. Eğer sinek onlardan bir şey kapacak olsa, bunu da ondan geri alamazlar. İsteyen de güçsüz, istenen de. (Hac Suresi, 73)

Ayette bildirildiği gibi, yol göstermesi istenen de, onu yol gösterici olarak kabul eden de, güçsüz, aciz birer insandır. Bir başka ayette aynı durum şöyle açıklanır:

Yardım görürler umuduyla, Allah'tan başka ilahlar edindiler. Onların (o ilahların) kendilerine yardım etmeye güçleri yetmez; oysa kendileri onlar için hazır bulundurulmuş askerlerdir. (Yasin Suresi, 74-75)

Kuşkusuz böyle bir mantık, yani "zan" üzerine kurulu olan bir sistem, tamamen çarpık, batıl ve boş bir sistemdir. Buna karşılık, Kendisi'ne itaat edilmeye, Rab olarak tanınmaya layık olan yalnızca Allah'tır. Rabbimiz Yunus Suresi'nde şöyle buyurur:

De ki: "Sizin şirk koştuklarınızdan hakka ulaştırabile-

cek var mı?" De ki: "Hakka (doğruya) ulaştıracak Allah'tır. Öyleyse, hakka ulaştıran mı uyulmaya daha hak sahibidir, yoksa doğru yola ulaştırılmadıkça kendisi hidayete (doğru yola) ulaşmayan mı? Ne oluyor size? Nasıl hükmediyorsunuz?" (Yunus Suresi, 35)

İşte tüm bu açıklamaların ardından, konunun başlığı olan soruya, "herkes yanlış, bir tek müminler mi doğru?" sorusuna cevap verebiliriz: Allah'a iman etmeyen, Allah'ın varlığını bilse de O'nun sonsuz kudretini takdir edemeyen, O'na teslim olmayan herkes kesinlikle yanlış yoldadır; bir tek Allah'tan korkan ve yalnızca O'nun rızasını arayanların yolu doğrudur.

Çünkü bir tek müminler saf olarak Allah'tan gelmiş bir "yol gösterici"ye, yani Kuran'a uymaktadırlar. Bu nedenle Kuran, yeryüzündeki tek yol göstericidir. Ayetlerde bu gerçek şöyle haber verilir:

Şüphesiz, bu Kur'an, en doğru yola iletir ve salih amellerde bulunan mü'minlere, onlar için gerçekten büyük bir ecir olduğunu müjde verir. (İsra Suresi, 9)

... İnsanlar için hidayet olan ve doğru yolu ve (hak ile batılı birbirinden) ayıran apaçık belgeleri (kapsayan) Kuran onda indirilmiştir... (Bakara Suresi, 185)

Kuşkusuz tüm bunları söylemekle, müminlerin hiç hata yapmayan insanlar oldukları kastedilmemektedir. Aksine, her insan mutlaka hata yapar. Ancak müminlerin bağlandıkları "yol gösterici"de, yani Kuran'da kesinlikle hiçbir hata, yanlışlık, eksiklik, çarpıklık yoktur. Müminlerin hatası ancak Kuran'a uymakta gösterdikleri eksiklerdir. Ancak onlar da hataları üzerinde ısrar etmez ve yanlışlıkları gördükleri anda düzeltirler.

"Müminler sürekli beraber olmak zorundalar mı? İnsan kendi başına da din ahlakını yaşayamaz mı?"

İnsan, İslam dinini yaşamaya başladıktan sonra, hareket ve davranışlarını Kuran ahlakına uygun şekilde düzenlemelidir. Dolayısıyla, din ahlakının tek başına yaşanıp yaşanamayacağı sorusunun cevabı da bize ancak Kuran'da verilir.

Kuran'da müminlerin birlikte bulunmaları, birbirlerine destek ve yardımcı olmaları, birbirlerini kollayıp gözetmeleri gerektiği sık sık hatırlatılır. Ayetlerde şöyle buyrulmaktadır:

Allah'ın ipine hepiniz sımsıkı sarılın. Dağılıp ayrılmayın. Ve Allah'ın sizin üzerinizdeki nimetini hatırlayın. Hani siz düşmanlar idiniz. O kalplerinizin arasını uzlaştırıp-ısındırdı ve siz O'nun nimetiyle kardeşler olarak sabahladınız. Yine siz tam ateş çukurunun kıyısındayken oradan sizi kurtardı. Umulur ki hidayete erersiniz diye Allah size ayetlerini böyle açıklar. (Al-i İmran Suresi, 103)

Şüphesiz Allah Kendi yolunda sanki birbirlerine kenetlenmiş bir bina gibi saf bağlayarak çarpışanları sever. (Saff Suresi, 4)

Sen de sabah akşam O'nun rızasını isteyerek Rable-

rine dua edenlerle birlikte sabret. Dünya hayatının (aldatıcı) süsünü isteyerek gözlerini onlardan kaydırma... (Kehf Suresi, 28)

Görüldüğü gibi, ayette geçen "gözlerini onlardan kaydırma" ifadesiyle, ayrı yaşamak zaten söz konusu edilmemekte, birlikteyken bile müminlerin birbirine düşkün olmaları gerektiği vurgulanmaktadır. Başka bir ayette de Peygamberimiz (sav)'in müminlere karşı olan düşkünlüğü belirtilir ki, gerçek bir Müslümanın örnek alması gereken ruh hali budur. Konuyla ilgili olarak Tevbe Suresi'nde şöyle buyrulmaktadır:

Andolsun size, içinizden sıkıntıya düşmeniz O'nun gücüne giden, size pek düşkün, mü'minlere şefkatli ve esirgeyici olan bir elçi gelmiştir. (Tevbe Suresi, 128)

Bu ayetlerden de anlaşıldığı gibi din ahlakının tek başına yaşanması gibi bir model söz konusu değildir. "Ben dini tek başıma da yaşarım" diyen bir kimse bu düşüncesiyle hatalı bir din anlayışı geliştirmiştir. Böyle bir din anlayışı Kuran'da yer almaz.

Aksine baştan beri belirttiğimiz gibi inananlar birbirlerine iyiliği emredip kötülükten men etmekle, insanları doğruya davet etmekle yükümlüdürler. Bunu da bir insanın yalnız başına yapamayacağı açıktır.

Ayrıca İslam'ın temeli sevgi üzerine kuruludur. Allah müminlerin kalbine diğer müminlere karşı bir sevgi bağı koymuştur. Mümin önce Allah'ı, ondan sonra da Kuran ahlakını yaşayan insanları sever. Aralarında Allah'ın rızasına dayalı böyle bir sevgi bağı bulunan, aynı güzel ahlakı yaşayan, sonsuza kadar

birlikte olmaya niyet etmiş insanların ayrı kalmaya, farklı uğraşlar içinde olmaya razı olmaları düşünülemez.

Böyle bir düşünce insandaki gerçek sevginin eksikliğini, bu da imanındaki noksanlığı gösterir. Oysa ayette bildirildiği gibi, **"Mü'minler ancak kardeştirler"...** (Hucurat Suresi, 10) ve kardeşler arasında ayrılık olmaz.

"İslam'da belli bir sınıf ayrımı var mıdır; insanlar zenginlik, statü ve güzelliğine göre değerlendirilir mi? İslam belli bir kesime mi anlatılır?"

İnsanları ırkına, soyuna, ailesine, sosyal konumuna, servetine, cinsiyetine, tipine, güzelliğine, fiziksel özelliklerine bağlı bir değerlendirme anlayışı İslam dininde kesinlikle yoktur. Allah Katında bütün insanlar doğuştan eşittir. Ancak belli bir şuuru kazandıktan sonraki davranış ve düşüncelerinden sorumlu olur ve bunlara göre değerlendirilirler. Üstünlük kavramı yalnızca insanın Allah'tan korkup sakınmasıyla (takvasıyla) doğru orantılıdır. Allah bunu Kuran'da şöyle haber verir:

> **Ey insanlar, gerçekten, Biz sizi bir erkek ve bir dişiden yarattık ve birbirinizle tanışmanız için sizi halklar ve kabileler (şeklinde) kıldık. Şüphesiz, Allah Katında sizin en üstün (kerim) olanınız, (ırk ya da soyca değil) takvaca en ileride olanınızdır. Şüphesiz Allah, bilendir, haber alandır. (Hucurat Suresi, 13)**

Dolayısıyla bir mümin insanları "takva" dışındaki bir kıstasa göre asla değerlendirmez. Ancak insanlara takvasına göre değer vermekle, İslam ahlakının yayılması için en yararlı ve en uygun yöntemleri izlemek farklı şeylerdir. Zira, müminin İslam'ı

tebliğ etmeye çalışırken karşı karşıya olduğu toplum, bir mümin toplumu değildir. Dolayısıyla bu cahiliye toplumunda üstünlük kıstası da "takva" değildir. Aksine, cahiliye toplumu üstünlük kavramını maddi zenginlik, ırk ya da soy farklılığı gibi birtakım yanlış kıstaslara dayandırmıştır. Tüm cahiliye toplumlarında, insanları yönlendiren, örnek alınan, iktidarı elinde bulunduran kimseler -Kuran'da bu tarz kişilere "kavmin önde gelenleri" adı verilir- bu özelliklere en çok sahip olan, yani en zengin, en ünlü, en popüler kimselerdir. Toplumun diğer kesimleri ise genellikle körü körüne bu "önde gelen" kesimin peşine takılmış durumdadır. Onların gözünde önde gelenlerin doğru dediği doğru, yanlış dediği yanlıştır.

Kuran'da cahiliye toplumlarındaki bu garip yönetenler-yönetilenler ilişkisi çok özlü bir biçimde tarif edilir. Firavun ve kavmi bunun en açık örneğidir: Firavun sahip olduğu büyük maddi ve askeri güç sayesinde kavminin önderi konumuna gelmiştir. Kendi dünya görüşünü de tüm kavme kabul ettirmiştir. Kuran'da bildirildiğine göre Firavun kavmine şöyle seslenir:

> **"... Ben, size yalnızca gördüğümü (kendi görüşümü) gösteriyorum ve ben sizi doğru yoldan da başkasına yöneltmiyorum." (Mümin Suresi, 29)**

Firavun kendisini kavminin tek "yol göstericisi" olarak tanıtırken, cahiliye toplumu olan kavmi de ona itaat etmiştir. Kuran'da bu olay şöyle aktarılır:

> **Böylelikle (Firavun) kendi kavmini küçümsedi, onlar da ona boyun eğdiler. Gerçekten onlar, fasık olan bir kavimdi. (Zuhruf Suresi, 54)**

Firavun kavminin "boyun eğişi", aslında tüm cahiliye top-

lumlarının ortak özelliğidir. Bu toplumun çoğunluğunu oluşturan "boyun eğenler" sürekli olarak "önde gelenler" tarafından yönlendirilirler. Oysa, **"... onlar Firavun'un emrine uymuşlardı. Oysa Firavun'un emri doğruya-götürücü (irşad edici) değildi." (Hud Suresi, 97)** ayetinde belirtildiği gibi bu itaat, kavmi asla doğruya ulaştıramaz. İşte bu sistem nedeniyle de kavmin önde gelenlere tabi olan çoğunluğu, kendi başlarına doğruyu görüp, onu kabul etme yeteneğine çoğu kez sahip değildirler. Önde gelenler onlara dinden uzak bir yaşam tarzını cazip gösterdikleri sürece, içinde bulundukları cahiliye sisteminin çarpıklıklarını göremezler, daha doğrusu görmezlikten gelirler.

İşte bu nedenle eğer cahiliye toplumu imana davet edilecekse, kavmin önde gelenlerine iyiliğin emredilmesi ve onların kötülüklerden men edilmesi öncelikle üzerinde durulması gereken konudur. Çünkü bu kesimin doğruyu görüp Kuran ahlakını benimsemesi, onları örnek alan daha pek çok insanın da dine yönelmesine vesile olacaktır. Nitekim Allah tarih boyunca tüm elçilerine öncelikle toplumun bu kesimini uyarmalarını emretmiştir.

Bir önceki ayette "kavminin Firavun'a boyun eğdiği" bildiriliyordu. İşte bu nedenle Hz. Musa, Firavun'a ve "onun önde gelen çevresine" gönderilmiştir:

> **Andolsun, Biz Musa'yı, Firavun'a ve onun 'önde gelen çevresine' ayetlerimizle gönderdik. O da, dedi ki: "Gerçekten ben, alemlerin Rabbinin elçisiyim." (Zuhruf Suresi, 46)**

Kuran'da, bizlere tüm peygamberlerin aynı yolu izlediği ha-

ber verilir. Hz. Nuh (Müminun Suresi, 23), Hz. Hud (Araf Suresi, 66), Hz. Şuayb (Araf Suresi, 78) hep kavmin önde gelenleriyle muhatap olmuşlardır.

Kuşkusuz önde gelen kavramı oldukça geniştir. Bir cahiliye toplumunda halk üzerinde etkili olan herkes ve her kesim bu "önde gelenler" sınıfına dahildir. Bunlar toplumun "seçkin" kesimlerine, "sosyete"sine mensup sanatçı, entelektüel, iş adamı, bilim adamı, öğrenci, vs. olabilirler. Bunların özelliği geniş halk tabakaları üzerinde güç ve itibara sahip olmaları, onlar tarafından örnek alınmalarıdır. Bunlardan birinin ya da bir çoğunun İslamiyeti kabul edip, Kuran ahlakını yaşamaya başlaması pek çok insanın da bir anda aynı yolu izlemesine vesile olabilir.

Tabii ki buraya kadar anlattıklarımız İslam'ın tanıtılmasını ve anlatılmasını belli kesimlerle sınırlamak gerektiği anlamına gelmez. Önde gelenlerle ilgilenilmesinin nedeni, az önce belirttiğimiz gibi, toplumun büyük bir kısmının, önde gelenlerin telkinlerinden bağımsız düşünemez oluşudur. Ancak toplumun söz konusu kesimlerin de yine de bağımsız akla ve vicdana sahip, yani iman edebilecek kimseler de vardır. Bu tür kimselere de kuşkusuz müminler dini anlatacak, onları "kardeş" olarak kabul edeceklerdir. Bu nedenle de Kuran'a göre, din, onu öğrenmeyi talep eden herkese anlatılmalıdır.

Bir başka önemli nokta ise, bir kimsenin imanla şereflenmesi ve Kuran'a tabi olmasının onun fiziki ve manevi kalitesinin yükselmesine vesile oluşudur. Güzellik ya da çirkinlik yalnızca belirli çizgilere ya da ölçülere bağlı bir kavram değildir. İman eden bir kişinin eski haline göre çok daha güzelleşmesi veya kötülük işlemeye devam eden birisinin yüzünü gitgide zillet

(aşağılık, horluk) bürümesi yaşanabilir. Burada metafizik bir durum vardır. İnsanın iman etmesiyle kazandığı manevi güzellik onun fiziksel güzelliğine de yansır. Allah Kuran'da yüzlere dikkat çekmektedir. Örneğin Allah, münafıklar hakkında **"... onları simalarından tanırsın..."** (Muhammed Suresi, 30) derken, müminlerin, yüzlerindeki **"secde izi"**nden (Fetih Suresi, 29**)** tanınacağını belirtmektedir. Gerçekten de müminlerin yüzünde, Allah'ın "secde izi" olarak ifade ettiği, mütevazi, temiz, güvenilir, vakarlı bir ifade olur.

Kuran'da, ihlas ve Allah'a olan bağlılığıyla övülen Hz. Yusuf'un da son derece güzel bir insan olduğundan bahsedilmektedir:

> **... Böylece onlar (kadınlar) onu (Yusuf'u) (olağanüstü güzellikte) görünce (insanüstü bir varlıkmış gibi gözlerinde) büyüttüler ve: "Allah'ı tenzih ederiz, bu bir insan değildir. Bu ancak üstün bir melektir" dediler. (Yusuf Suresi, 31)**

Bu ayetlerin bize gösterdiği, Allah'ın müminleri onlara verdiği nur ile fiziki görünüm olarak da etkili kıldığıdır. Müminler de kuşkusuz bunun Hz. Yusuf örneğinde olduğu gibi Allah'tan bir nimet olduğunu bileceklerdir.

"Müslümanların zengin, güçlü ve gösterişli olmaları İslam'ın genel mantığıyla çelişir mi?"

Bazı çevrelerde fakirliği, az gelişmişliği, köylülüğü, ezikliği ya da yaygın deyimle dünyadan elini-eteğini çekmeyi Müslümanlığın simgesi olarak görmek adeta alışkanlık haline gelmiştir. Bunun tersine bir modelin dinle ilgisi olmadığı inancı oldukça yaygındır. Ancak bu doğru değildir ve diğer birçok konuda olduğu gibi, Kuran'dan uzak bir din anlayışının varlığından kaynaklanır. Dinin temel kaynağı olan Kuran, hiç okunup üzerinde düşünülmemiştir. Bu nedenle de kulaktan dolma hurafelerden oluşan bir din anlayışı gelişmiştir.

İslam'ın içine girmiş yanlış uygulamalar, **"... Rabbim gerçekten benim kavmim, bu Kur'an'ı terkedilmiş (bir kitap) olarak bıraktılar."** (Furkan Suresi, 30) ayetiyle dikkat çekildiği gibi, Kuran'ın terk edilmesinden kaynaklanmaktadır. Oysa Kuran'a bakıldığında, İslam'ın kesinlikle böyle bir model öngörmediği rahatlıkla anlaşılır. Birçok peygambere büyük servet ve mülk verildiği ayetlerde yer alır. Bunların içinde **Hz. Süleyman**'ın eşi görülmemiş zenginliği ve ihtişamı asırlardır dillere destan olmuştur. Allah'ın birçok ayette kendisinden övgüyle bahsettiği ve örnek gösterdiği Hz. Süleyman, kuşkusuz

Allah'ın rızası dışında bir amaca ve Allah'ın dini dışında bir yol göstericiye sahip değildi. Öyle ki, Hz. Süleyman Allah'ın kendisine verdiği söz konusu büyük mülke sahip olmadan önce şöyle dua etmişti:

"Rabbim, beni bağışla ve benden sonra hiç kimseye nasib olmayan bir mülkü bana armağan et. Şüphesiz Sen, karşılıksız armağan edensin." (Sad Suresi, 35)

Eğer zengin olmayı dilemek Müslümanlar için kınanmış bir hareket olsaydı, Allah'ın birçok ayetiyle övdüğü bir peygamber bunun için dua etmezdi. Nitekim Kuran'da bildirildiği gibi Allah Hz. Süleyman'ın bu duasını kabul etmiştir. Ve Kuran'da Hz. Süleyman'dan sürekli övgüyle bahsedilmektedir:

Biz Davud'a Süleyman'ı armağan ettik. O, ne güzel kuldu. Çünkü o, (daima Allah'a) yönelip-dönen biriydi. (Sad Suresi, 30)

Hz. Süleyman bu konuda tek örnek değildir. Allah Hz. Süleyman'ın babası Hz. Davud'a da hükümdarlık verilmiş, onu güç ve iktidar sahibi bir peygamber kılmıştı. Aynı şekilde Allah, **Hz. İbrahim** ve ailesine de büyük bir mülk verdiğini bildirmiştir:

Yoksa onlar, Allah'ın Kendi fazlından insanlara verdiklerini mi kıskanıyorlar? Doğrusu Biz, İbrahim ailesine Kitabı ve hikmeti verdik; onlara büyük bir mülk de verdik. (Nisa Suresi, 54)

Dikkat edilirse üstteki ayette Allah'ın bir lütuf olarak Müslümanlara verdiği zenginliği kıskanmak da yerilmektedir.

Allah'ın Peygamberimiz Hz. Muhammed (sav)'i de zenginleştirdiği Kuran'da şöyle haber verilir:

Bir yoksul iken seni bulup zengin etmedi mi? (Duha Suresi, 8)

İşte bu noktada müminlerin zenginlik anlayışı ile cahiliyedeki zenginlik anlayışının farkı ortaya çıkmaktadır. Müminler, mülkün Allah'tan geldiğinin ve mülkün asıl sahibinin de yine Allah olduğunun bilincindedirler. Oysa cahiliyedeki zenginlik anlayışı, malı sahiplenme içgüdüsü üzerine kuruludur ki, bu tüm mülkün sahibi olan Allah'a karşı bir isyandır. İki taraf arasındaki bu büyük fark, mülkün kullanılmasında da ortaya çıkar. Müminler mülkü Allah rızasına uygun olarak, hayırlı işler için harcarlar. Oysa cahiliyedeki mülk sahiplerinin temel özelliği **"yeryüzünde bozgunculuk"** (Kasas Suresi, 77) çıkarmalarıdır.

Zenginlik, ihtişam ve hakimiyet Allah'ın dilediği mümin kullarına armağan ettiği bir lütfudur. Önemli olan Allah'ın helal yoldan verdiği mal ve servete karşı gereken şükrü yaparak bunları yerli yerinde kullanmak, Allah'ın nimetini sürekli anmak ve bu sayede Allah'a yakınlaşmaya ve O'nun rızasını kazanmaya yollar aramaktır.

Nitekim Hz. Süleyman'ın Kuran'da geçen ifadesi onun mal sevgisine yönelmesinin amacını açıklamaktadır:

O (Süleyman) da demişti ki: "Gerçekten ben, mal sevgisini Rabbimi zikretmekten dolayı tercih ettim..." (Sad Suresi, 32)

Ancak, bu dünyanın bir imtihan yeri olduğunu da akıldan çıkarmamak gerekir. Çeşitli sıkıntılar ve zorluklar karşısında gösterilen sabır ve kararlılığın şiddeti insanın imanındaki derinliği belirler. Bu nedenle Allah, bu üstün özelliklerini ortaya çı-

karmak ve onları Kendi Katında mükafatlandırmak için inananları değişik olay ve ortamlarla karşılaştırabilir. Allah müminlerin sabrını ve Kendisi'ne karşı olan güvenlerini, ölüm, korku ve açlık gibi çeşitli güçlüklerle olduğu gibi fakirlikle de deneyebilir. Fakat doğru olan, Müslümanın, bir yandan güzelce sabrederken, diğer yandan da Allah'ın nimetlerini artırması, genişletmesi, ferahlık vermesi için sürekli bir dua içinde bulunmasıdır. Ayrıca bunu yalnız kendi şahsı için değil, bütün müminler için istemesi ve Allah'ın adını yüceltmek için geniş imkanlar talep etmesi gerekir. Kuran'ın ruhuna en uygun olan davranış şekli de budur.

Bu arada mutlaka unutulmaması gereken bir nokta vardır: İslam'da insanlar zenginlik kıstasına göre değerlendirilmezler. Bir insanın fakir ya da zengin olması onun Allah Katındaki konumunu etkilemez. Önemli olan, sahip olduğu mülkü, ister çok az ister çok fazla olsun, Allah'ın rızasına uygun olarak harcayıp-harcamadığıdır. Müminin zengin olma talebinin ardında da, elde edeceği malları Allah'ın rızasına uygun olarak kullanabilmek isteği vardır. Bunun aksi bir tavır, yani **"mal biriktirmek"** müminler için söz konusu olamaz. Çünkü "mal biriktiren" kişilerin, **"... Altını ve gümüşü biriktirip de Allah yolunda harcamayanlar... Onlara acı bir azabı müjdele" (Tevbe Suresi, 34)** hükmüne girmesi söz konusudur.

İnananlar bu dünyada Allah'ın nimetlerinden yararlanıp zevk aldıkları gibi, kendilerine verilenleri Allah yolunda harcamaktan da çok büyük zevk alırlar. Bu gözle bakıldığında mal, mülk, servet ve bunlara sahip olmak için dua etmek samimi müminler için bir ibadet ve ecir kaynağıdır. Allah şükrü yapılan

ve Allah yolunda sarf edilen malı artıracağını vaat etmektedir.

Aynı zamanda Kuran'a tabi olan gerçek bir mümin yeryüzünde Allah'ın kuludur; O'nu temsil eder. Bu nedenle de Allah, yeryüzünün gerçek sahiplerinin müminler olacağını bildirirken, bu nimete erişecek olanların sahip oldukları özellikleri Kuran'da şöyle belirtir:

Allah, içinizden iman edenlere ve salih amellerde bulunanlara va'detmiştir: Hiç şüphesiz onlardan öncekileri nasıl 'güç ve iktidar sahibi' kıldıysa, onları da yeryüzünde 'güç ve iktidar sahibi' kılacak, kendileri için seçip beğendiği dinlerini kendilerine yerleşik kılıp sağlamlaştıracak ve onları korkularından sonra güvenliğe çevirecektir. Onlar, yalnızca Bana ibadet ederler ve Bana hiçbir şeyi ortak koşmazlar. Kim bundan sonra inkâr ederse, işte onlar fasıktır. (Nur Suresi, 55)

"Din ahlakının gereklerini yerine getirmeye başlayan bir insanın mutlaka eski zevklerini terk etmesi mi gerekir?" diyenlere cevap

Din ahlakına göre bir yaşam tarzından bahsedildiğinde genelde ilk akla gelen sıkıntılı, çileli, dünyayla bağlantısını koparmış bir yaşam tarzıdır. Oysa bu yanlış düşüncenin aksine, Allah iman eden kullarının en güzel yaşamı sürdürmelerini ister. Kuran'da müminin güzel bir yaşam tarzına sahip olacağı haber verilmektedir:

Erkek olsun, kadın olsun, bir mü'min olarak kim salih bir amelde bulunursa, hiç şüphesiz Biz onu güzel bir hayatla yaşatırız ve onların karşılığını, yaptıklarının en güzeliyle muhakkak veririz. (Nahl Suresi, 97)

Buna karşın Allah'ın var ettiği birçok güzellik, yanlış, kulaktan dolma bir din anlayışı yüzünden insanlara yıllardır yasak olarak gösterilmiştir. Halbuki Kuran'da helal ve temiz olan güzel rızıkların kullanılması teşvik edilir, bunun dışında yasaklayıcı bir sistem getirenler de uyarılır:

Ey iman edenler, Allah'ın sizin için helal kıldığı güzel şeyleri haram kılmayın ve haddi aşmayın. Şüphesiz Allah, haddi aşanları sevmez. (Maide Suresi, 87)

Allah'ın sınırlarını koruduğu sürece insanın toplum içinde gezmesini, eğlenmesini yasaklayan hiçbir hüküm yoktur. Kuran'da Allah'ın yasakladıkları ortadadır. Peygamber Efendimizin örnek yaşantısı ve tavsiyeleri de bilinmektedir. Bunların dışında insanın kendine göre, üstelik din adına hüküm koyması Kuran'da şiddetle yerilmektedir:

Dillerinizin yalan yere nitelendirmesi dolayısıyla şuna helal, buna haram demeyin. Çünkü Allah'a karşı yalan uydurmuş olursunuz. Şüphesiz Allah'a karşı yalan uyduranlar kurtuluşa ermezler. (Nahl Suresi, 116)

... Yiyin, için ve israf etmeyin. Çünkü O, israf edenleri sevmez. De ki: "Allah'ın kulları için çıkardığı ziyneti ve temiz rızıkları kim haram kılmıştır?" De ki: "Bunlar, dünya hayatında iman edenler içindir, kıyamet günü ise yalnızca onlarındır." Bilen bir topluluk için ayetleri böyle birer birer açıklarız. (Araf Suresi, 31-32)

Kuran'da peygamberlere baktığımız zaman, daha önce de anlattığımız gibi, onların Allah'ın nimetlerinden faydalanmayı talep ettiklerini görüyoruz. Bunun yanı sıra, dünyanın nimetlerinden müminler gibi Allah'a imanı tam olmayan insanlar da faydalanırlar. İnançsız bir insanla inançlı insan arasındaki fark işte burada ortaya çıkar. İnançsız insanlar Allah'ın kendilerini denemek için verdiği para, mal, mülk gibi nimetlere bağlanır, Allah'ı unutur ve O'nun nimetlerine karşı nankörlük ederler. Fakat müminler bu nimetlerin Allah'tan geldiğini düşünerek, bunları Allah yolunda en güzel şekilde kullanarak Allah'a daha

da yakınlaşırlar. Kuran'da bu konunun ölçüsü şöyle bildirilir:

Allah'ın sana verdiğiyle ahiret yurdunu ara, dünyadan da kendi payını (nasibini) unutma. Allah'ın sana ihsan ettiği gibi, sen de ihsanda bulun ve yeryüzünde bozgunculuk arama. Çünkü Allah, bozgunculuk yapanları sevmez. (Kasas Suresi, 77)

Ancak tüm bunların yanı sıra, vurgulanması gereken bir nokta daha vardır: İnsan, Kuran ahlakını içine sindirdikçe, Kuran'da bildirilen mümin özelliklerini kazandıkça, eskisinden çok daha farklı zevklerin varlığını fark edecektir. Örneğin cahiliye toplumundaki bir insan için hayatın en büyük zevki, gezip-eğlenmektir. Oysa müminin hayatında daha üstün, daha asil ve daha kalıcı zevkler vardır. Allah rızası için çalışmak, Allah'ın dinini tebliğ etmek, Kuran ahlakının güzelliklerini insanlara anlatmak, insanları kötülüğe sürükleyen inkarcılara karşı fikri bir mücadele vermek gibi...

İşte insan Kuran'da tarif edilen mümin modeline yaklaştıkça, imanla elde edilen asıl zevklerin cahiliyedeki zevklerden çok daha üstün olduğunu görecektir.

"İnsan İslamiyet'i kabul edip, yaşamaya başladığında eski çevresiyle, dostlarıyla birlikte bulunamaz mı?"

İnsan aynı anda iki zıt görüşü birden benimseyemez. İman ile imansızlık birbirine tam tamına zıt iki kavram olduğuna göre bir kişinin hem müminlerle hem de inkar edenlerle aynı fikir, düşünce ve duyguları paylaşması mümkün değildir.

İnsanlar arasındaki dostluk, arkadaşlık gibi ilişkilerin temelinde yatan unsur sevgidir. İman eden bir kişinin en önemli özelliği ise kalbindeki Allah sevgisidir. İnananların Allah'a olan güçlü sevgileri Kuran'da şöyle bir kıyasla haber verilmektedir:

İnsanlar içinde, Allah'tan başkasını 'eş ve ortak' tutanlar vardır ki, onlar (bunları), Allah'ı sever gibi severler. İman edenlerin ise Allah'a olan sevgileri daha güçlüdür. O zulmedenler, azaba uğrayacakları zaman, muhakkak bütün kuvvetin tümüyle Allah'ın olduğunu ve Allah'ın vereceği azabın gerçekten şiddetli olduğunu bir bilselerdi. (Bakara Suresi, 165)

Allah'a karşı olan sevgi de, kuşkusuz yeryüzünde O'na kulluk eden, Allah'ın rızasını arayan müminlere yöneltilecektir. İşte bu yüzden, Allah'a ve Kuran'a inanan, İslam'ın özünü kavramış bir kimsenin iman edenler dışında herhangi bir kimseye

sevgi duyması düşünülemez. Karşısındaki insan kendisinin gönülden inandığı, canından çok sevdiği, uğrunda malını ve canını feda ettiği, kendisine doğru yolu gösteren, ona nimetini yayan, onu cennetle ve sonsuz bir mükafatla müjdeleyen Rabbimiz'i tanımıyor ya da gereği gibi takdir edemiyorsa elbette bu sevgi oluşmaz. Müminle bu tip bir insan arasında herhangi bir sevgi bağı oluşamayacağına göre, gerçek bir dostluk da söz konusu olamaz. Kuran'da şöyle bildirilir:

Allah'a ve ahiret gününe iman eden hiçbir kavim (topluluk) bulamazsın ki, Allah'a ve elçisine başkaldıran kimselerle bir sevgi (ve dostluk) bağı kurmuş olsunlar; bunlar, ister babaları, ister çocukları, ister kardeşleri, isterse kendi aşiretleri (soyları) olsun... (Mücadele Suresi, 22)

Ancak herşeye rağmen, özellikle Kuran ahlakını yeni öğrenen bazı kişilerin eski cahiliye çevrelerine, arkadaşlarına karşı hala belli bir yakınlık ve sempati duyduğu durumlar olabilir. Ama Kuran'da, müminlerin yegane dostlarının Allah ve diğer müminlerden başkası olamayacağı belirtilmiştir:

Sizin dostunuz (veliniz), ancak Allah, O'nun elçisi, rüku ediciler olarak namaz kılan ve zekatı veren mü'minlerdir. Kim Allah'ı, Resûlü'nü ve iman edenleri dost (veli) edinirse, hiç şüphe yok, galip gelecek olanlar Allah'ın taraftarlarıdır. (Maide Suresi, 55-56)

Allah bu ayetlerde yalnızca müminleri dost edinmenin, aynı zamanda Allah rızası için yapılan amellerin başarısının da anahtarı olduğuna işaret etmektedir. Aynı şekilde samimi olarak iman edenlerin birarada bulunmalarının, birbirlerine des-

tek ve yardımcı olmalarının da başarının sırrı olduğuna dair birçok Kuran ayeti vardır. Ancak bunun tersine, Allah'ın Kuran'da belirttiği emir ve tavsiyelere uyulmaması halinde müminler için zor ve sıkıntılı durumların ortaya çıkacağını ve güçlerinin azalacağını da Allah Kuran'da bildirmektedir:

İnkâr edenler birbirlerinin velileridir. Eğer siz bunu yapmazsanız (birbirinize yardım etmez ve dost olmazsanız) yeryüzünde bir fitne ve büyük bir bozgunculuk (fesat) olur. (Enfal Suresi, 73)

Allah'a ve Resûlü'ne itaat edin ve çekişip birbirinize düşmeyin, çözülüp yılgınlaşırsınız, gücünüz gider. Sabredin. Şüphesiz Allah, sabredenlerle beraberdir. (Enfal Suresi, 46)

Kendisine gelen tüm bu bilgilere ve apaçık ayetlere rağmen, "ben iki tarafı da idare ederim, fark ettirmedikten sonra problem çıkmaz" gibi sahtekar düşünceler taşıyan ve bir yandan da, samimi bir görüntü altında, inanan kimselere yanaşıp "belki bir çıkar elde ederim" türünde hesaplar yapanların ikiyüzlülükleri mutlaka ortaya çıkacaktır:

Yoksa siz, içinizden cehd edenleri (çaba harcayanları) ve Allah'tan ve Resûlü'nden ve mü'minlerden başka sır-dostu edinmeyenleri Allah 'bilip (ortaya) çıkarmadan' bırakılıvereceğinizi mi sandınız? Allah yaptıklarınızdan haberdardır. (Tevbe Suresi, 16)

Fakat Allah'ın sınırları korunduğu sürece, müminlerin çeşitli konularda (iş, ticaret, eğitim, akrabalık, komşuluk, vs. gibi) diğer insanlarla olan sosyal, ekonomik ve kültürel ilişkilerini de-

vam ettirmelerinde herhangi bir sakınca yoktur. Allah Kuran'da bu konudaki ölçüyü şöyle belirlemektedir:

> **Allah, sizinle din konusunda savaşmayan, sizi yurtlarınızdan sürüp-çıkarmayanlara iyilik yapmanızdan ve onlara adaletli davranmanızdan sizi sakındırmaz. Çünkü Allah, adalet yapanları sever. (Mümtehine Suresi, 8)**

"Din ahlakını yaşamak istiyorum fakat ailemden tepki almaktan korkuyorum?" diyenlere cevap

Bir insan dini öğrenip kabullenmeden önce, tüm hayatını, Allah'ın kitabındaki kıstaslar dışındaki birtakım kurallara ve toplumun ölçülerine göre düzenler. Cahiliye toplumlarında pek çok gelenek, adet oluşmuştur ve bu toplumun üyeleri diğer insanlarla olan ilişkilerini bu ölçülere dayandırırlar.

Oysa insan için Allah'tan ve O'nun kitabından başka bir doğru bir yol gösterici yoktur. Bunu kavrayan, yani iman eden bir insan, cahiliye dönemini tamamen geride bırakmalı, orada kazandığı davranış kalıplarını tamamen atarak, sadece ve sadece Kuran'da bildirilen yolu ve Peygamberimiz (sav)'in sünnetini izlemelidir. Ve kuşkusuz ailesiyle olan ilişkilerinde de Kuran'da haber verilen yöntemi uygulamakla sorumludur.

Bazı toplumlarda aile yapısı, inançlı bir temele dayansa da, kimi zaman, bazı ailelerde Kuran ahlakını yaşamak isteyen aile bireylerine karşı olumsuz tepkiler oluştuğu gözlenmektedir. Bazı aileler çocuklarının dini konulara karşı en ufak bir eğilimine bile şiddetli tepkiler verebilmektedirler. İşin en ilginç yanı da, çocuklarını dinden uzak tutabilmek için dinin bazı hükümlerini çarpıtma yoluna gitmeleridir. Din ahlakını yaşamaya karar veren çocuklarını cahiliyeye geri çekebilmek için, "anne

babaya karşı gelmek, onları üzmek dinimizde en büyük günahtır", "anne-baba hakkı herşeyin üzerindedir", "sana hakkımı helal etmem", gibi hatalı yaklaşımlar sergileyebilmektedirler. Bu tip gerekçelerle yapılan psikolojik baskılar, henüz İslam hakkında yeterli bilgisi olmayan bir kişide ister istemez hatalı bir davranış yaptığı hissini uyandırabilir.

Oysa her konuda olduğu gibi, bu konuda da iman eden bir kimse için yapılacak en doğru hareket Kuran'a başvurmaktır. Kuran ahlakında anne-babaya karşı takınılacak tavır ise son derece açıktır. Öncelikle Kuran'da anne-babaya karşı iyi ve güzel davranmak tavsiye edilir:

Biz insana, anne ve babasına (karşı) güzelliği (ilke edinmesini) tavsiye ettik... (Ankebut Suresi, 8)

Ancak bu ifade, anne-babanın her isteğini kayıtsız şartsız yerine getirme, her konuda onlara boyun eğme anlamına gelmez. Ayette belirtilen, anne-babaya karşı saygılı, ölçülü, anlayışlı, tatlı dilli bir tavır takınılması; üzücü, incitici, kalp kırıcı söz ve davranışlardan kaçınılmasıdır. Fakat bu, dini konularda, Allah'ın emir ve yasaklarını içeren konularda taviz vermeye varan bir saygı şekli değildir. Aynı ayetin devamında bu saygı ve anlayışın sınırları şöyle bildirilmiştir:

... Eğer onlar, hakkında bilgin olmayan şeyle Bana ortak koşman için sana karşı çaba harcayacak olurlarsa, bu durumda, onlara itaat etme. Dönüşünüz Banadır. Artık yaptıklarınızı size haber vereceğim. (Ankebut Suresi, 8)

Görüldüğü gibi anne ve babaya itaatin sınırları Allah'a itaat noktasında sona ermektedir. Anne-babanın, "Allah'ın emirleri-

ni ve yasaklarını değil, benim isteklerimi yerine getirmelisin" tarzındaki bir isteğini kabullenmek, onları Allah'a ortak koşmak anlamına gelebilir. Kuşkusuz bir mümin için böylesi bir itaat, asla söz konusu olamaz.

Ancak Allah inananları, anne ve babaları inançsız da olsalar, din konusunda onlara itaat etmemekle birlikte, dünyevi konularda iyi ve güzel davranmaya, onları hoş tutmaya teşvik etmektedir:

Biz insana anne ve babasını (onlara iyilikle davranmayı) tavsiye ettik. Annesi onu, zorluk üstüne zorlukla (karnında) taşımıştır. Onun (sütten) ayrılması, iki yıl içindedir. Hem Bana, hem anne ve babana şükret, dönüş yalnız Banadır. Bununla birlikte, onların ikisi (annen ve baban), hakkında bir bilgin olmayan şeyi Bana şirk koşman için, sana karşı çaba harcayacak olurlarsa, bu durumda onlara itaat etme ve dünya (hayatın) da onlara iyilikle (ma'ruf üzere) sahiplen (onlarla geçin) ve Bana 'gönülden-katıksız olarak yönelenin' yoluna tabi ol. Sonra dönüşünüz yalnızca Banadır, böylece Ben de size yaptıklarınızı haber vereceğim. (Lokman Suresi, 14-15)

Dikkat edilirse anne-babayla ilgili ayetlerde, **Allah'a ortak koşulmaması, Allah'tan başkasına kulluk edilmemesi** özellikle vurgulanmaktadır. Ve üstteki ayetten açıkça anlaşıldığı gibi, itaat edilecek kişi, cahiliyeye çağıran anne-baba değil, "gönülden-katıksız olarak Allah'a yönelen" kişidir.

Kuran'ı incelersek, inananların bir bölümünün aileleriyle ya da yakın akrabalarıyla imtihan edildiklerini görürüz. Bunların

arasında peygamberler de vardır. Örneğin Hz. İbrahim, kendisini cahiliyeye çağıran, hatta onu bu konuda tehdit eden babasına karşı Kuran'da bildirilen "itaat etmeme, ama iyi geçinme" yöntemini uygulamıştır:

Kitap'ta İbrahim'i de zikret. Gerçekten o, doğruyu söyleyen bir peygamberdi.
Hani babasına demişti: "Babacığım, işitmeyen, görmeyen ve seni herhangi bir şeyden bağımsızlaştırmayan şeylere niye tapıyorsun?
"Babacığım, gerçek şu ki, bana, sana gelmeyen bir ilim geldi. Artık bana tabi ol, seni düzgün bir yola ulaştırayım."
"Babacığım, şeytana kulluk etme, kuşkusuz şeytan, Rahman (olan Allah)a başkaldırandır."
"Babacığım, gerçekten ben, sana Rahman tarafından bir azabın dokunacağından korkuyorum, o zaman şeytanın velisi olursun."
(Babası) Demişti ki: "İbrahim, sen benim ilahlarımdan yüz mü çeviriyorsun? Eğer (bu tutumuna) bir son vermeyecek olursan, andolsun, seni taşa tutarım; uzun bir süre benden uzaklaş, (bir yerlere) git."
(İbrahim:) "Selam üzerine olsun, senin için Rabbimden bağışlanma dileyeceğim, çünkü, O, bana pek lütufkardır" dedi. (Meryem Suresi, 41-47)

Bunun yanı sıra, Hz. Lut ve Hz. Nuh'un eşleri de inkarcı olmuş ve bu nedenle de Allah aralarını ayırmış, inkarcı eşlerini azaplandırmıştır. Hz. Nuh'un oğlu da inkarcıdır ve bundan dolayı Allah Hz. Nuh'a **"Ey Nuh, kesinlikle o senin ailenden**

değildir. Çünkü o, salih olmayan bir iş (yapmıştır)..." (Hud Suresi, 46) uyarısında bulunmuştur.

Peygamberimiz (sav) de İslam'ı yayma vazifesini yerine getirirken yakın akrabalarından düşmanlık derecesinde tepkiler almıştır. Öz amcası olan Ebu Leheb, büyük bir kin ve nefretle Peygamberimiz (sav) aleyhinde propaganda yapmış, onun önüne türlü engel ve zorluklar çıkartmıştır. Öyle ki Ebu Leheb'i lanetleyen özel bir sure indirilmiştir. İslamiyetin ilk yayılma dönemlerinde birçok Müslüman da aynı Peygamberimiz (sav) gibi aileleri tarafından çok çeşitli tepki ve eziyetler görmüş, fakat buna rağmen dinlerinden taviz vermemişlerdir. Onların bu kararlılık ve samimiyetlerinden etkilenen birçok anne-baba da, daha sonra İslamiyeti benimsemişlerdir.

Müminlerin bu konuda son derece kararlı davranmalarının nedeni, Kuran'da akılcılığın teşvik edilmesinden kaynaklanır. Kuran'da hiçbir konuda duygusal bir yaklaşım tavsiye edilmez. İslam dini akla dayalı bir din olduğu için duygusal, romantik bir ruh hali, dinin yaşanmasını oldukça güçleştirir. Müslüman, son derece içli, ince ruhlu, hassas bir insandır, ama Allah'ın dininin gerekleri, İslam'ın menfaatleri söz konusu olduğunda en ufak bir duygusallığa kapılmaz ve Kuran ayetlerini uygulama konusunda taviz vermez. Ölçüsü Allah'ın rızasının en çoğunu gözetmek olduğu için hiçbir konu, hiçbir kişi, hiçbir şey hakkında saplantısı ve önyargısı yoktur. Gerçek iman ancak böyle bir ruh haliyle elde edilebilir. Duygusallığın özünde yatan, sevginin yanlış yönlendirilmesidir. Gerçek bir mümin sevgisini ancak Allah'a ve O'nun rızasının olduğu kişilere yöneltir. Bunun dışında, yani Allah rızası dışında beslenen bir sevgi Kuran'da "put

edinme" ya da "şirk (ortak) koşma" adı verilen durumu oluşturur. Kuran'da Hz. İbrahim'in ağzından bu durum şöyle açıklanır:

(İbrahim) Dedi ki: "Siz gerçekten, Allah'ı bırakıp dünya hayatında aranızda bir sevgi-bağı olarak putları (ilahlar) edindiniz. Sonra kıyamet günü, kiminiz kiminizi inkar edip-tanımayacak ve kiminiz kiminize lanet edeceksiniz. Sizin barınma yeriniz ateştir ve hiçbir yardımcınız yoktur." (Ankebut Suresi, 25)

Allah'a ve dine karşı düşmanca tavırlar sergileyen bir kimseye sevgi beslemek de ayette tarif edilen bu konuma girer. İsterse söz konusu kimse insanın ailesi, annesi, babası, çocuğu, kardeşi, karısı, kocası ya da herhangi bir yakını olsun, fark etmez. Kuran'da bu konuya açıklık getirilmiştir:

Ey iman edenler, eğer imana karşı inkârı sevip-tercih ediyorlarsa, babalarınızı ve kardeşlerinizi veliler edinmeyin. Sizden kim onları veli edinirse, işte bunlar zulmeden kimselerdir. De ki: "Eğer babalarınız, çocuklarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, aşiretiniz, kazandığınız mallar, az kâr getireceğinden korktuğunuz ticaret ve hoşunuza giden evler, sizlere Allah'tan, O'nun Resûlü'nden ve O'nun yolunda cehd etmekten (çaba harcamaktan) daha sevimli ise, artık Allah'ın emri gelinceye kadar bekleyedurun. Allah, fasıklar topluluğuna hidayet vermez. (Tevbe Suresi, 23-24)

Kuran'da, Allah'ın emirlerini yerine getirebilmek için evlerinden, ailelerinden ayrılmak zorunda kalan müminlerden bah-

sedilir. Bunlardan biri Hz. Meryem'dir. Hz. Meryem'in genç ve korumasız olması, yalnızca Allah'a güvenip sığınarak, O'nun rızasını kazanmak amacıyla tek başına ailesinin ve kavminin yanından ayrılmasına engel olmamıştı. Kuran'da, Hz. Meryem'den söz edilirken şöyle denir:

Kitap'ta Meryem'i de zikret. Hani o, ailesinden kopup doğu tarafında bir yere çekilmişti. (Meryem Suresi, 16)

Kuran'daki bir diğer örnek de Kehf kıssasında bahsi geçen gençlerdir. Bunlar, kavimleri Allah'a isyan ettikleri için onlardan ayrılmış ve bir mağaraya sığınmışlardı:

"Şunlar, bizim kavmimizdir; O'ndan başkasını ilahlar edindiler, onlara apaçık bir delil getirmeleri gerekmez miydi? Öyleyse Allah'a karşı yalan uydurup iftira düzenden daha zalim kimdir?"

(İçlerinden biri demişti ki:)"Madem ki siz onlardan ve Allah'tan başka taptıklarından kopup-ayrıldınız, o halde, (dağlara çekilip) mağaraya sığının da Rabbiniz size rahmetinden (bolca bir miktarını) yaysın ve işinizden size bir yarar kolaylaştırsın." (Kehf Suresi, 15-16)

Kısacası, cahiliye toplumunun içinden çıkıp gelen insanın ailesi de Kuran ahlakına sahip değilse ve çocuklarını Allah'ın rızasından alıkoymaya çalışıyorsa, bu durumda onlara güzellikle doğruları anlatmak gerekir. Eğer bu anlatım fayda etmezse, onlara karşı takınılacak tavır, Kuran'da tavsiye edilen şekilde olmalıdır.

"İslam'ı yaşamaya başladıktan sonra geçmiş hayatımda yaptıklarımdan sorumlu olur muyum?"

Elbette hiç kimse dini tanımadan önceki dönemde yaptıklarından sorumlu olmaz. Bir insan İslam'ı tanımadan önce, Kuran'da geçen ifadeyle "cahil"dir, neyin doğru neyin yanlış, neyin iyi neyin kötü olduğu hakkında gerçek bir bilgisi yoktur. İslam'ı kabul ettiğinde ise bu bilgiye erişir, tüm geçmiş yaşantısından vazgeçer, Allah'tan bağışlanma diler ve tevbe eder. Allah, sonsuz merhametinin bir göstergesi olarak, samimi bir şekilde İslam'a yönelen ve geçmiş yaşamında işlediği günahlardan ötürü tevbe edip doğru yolu benimseyen bir kimsenin tevbesini kabul edeceğini ve eski kötülüklerini iyiliğe çevireceğini vaat etmektedir:

Ancak tevbe eden, iman eden ve salih amellerde bulunup davranan başka; işte onların günahlarını Allah iyiliklere çevirir. Allah, çok bağışlayandır, çok esirgeyendir. (Furkan Suresi, 70)

Gerçekten Ben, tevbe eden, inanan, salih amellerde bulunup da sonra doğru yola erişen kimseyi şüphesiz bağışlayıcıyım. (Taha Suresi, 82)

Tevbe etmek yalnızca İslam'a yeni kavuşan birisinin değil, tüm müminlerin, hayatları boyunca sürdürmeleri gereken, on-

ları Allah'ın sonsuz rahmetine ve bağışlamasına götüren bir ibadettir. Çünkü hiçbir mümin kendisini hata yapmak ve günah işlemekten muaf göremez.

Mümin Allah'ın huzurunda ümit ve korku arasında bir ruh hali içerisinde bulunur. Ölene kadar, ahiretteki durumunun ne olacağını bilmediğinden, Allah'ın azabından hiçbir şekilde kendisini emniyette hissedemez. Bununla birlikte, içinde bulunduğu durum ne kadar kötü, işlediği günah ne kadar büyük ve fazla olursa olsun Allah'ın rahmetinden ümidini kesmez.

Şeytanın en büyük hilelerinden birisi insanlara ümitsizliği telkin etmesidir. Şeytanın ya da hayatını şeytanın ilhamlarıyla yönlendiren kimselerin verdikleri, "artık iş işten geçti", "bu saatten sonra seni kimse kurtaramaz", "zaten boğazına kadar günaha batmışsın" gibi vesveseler insanları Allah'ın sonsuz bağışlama ve rahmetinden uzaklaştırmayı amaçlamaktadır. Allah insanları, şeytan ve yandaşlarının onları cehenneme çekmek için kullandıkları bu ümitsizlik tuzağına karşı pek çok ayette uyarmakta, onları tevbe ve bağışlanma dilemeye çağırmaktadır.

(Benden onlara) De ki: "Ey kendi aleyhlerinde olmak üzere ölçüyü taşıran kullarım. Allah'ın rahmetinden umut kesmeyin. Şüphesiz Allah, bütün günahları bağışlar. Çünkü O, bağışlayandır, esirgeyendir." Azab size gelip çatmadan evvel, Rabbinize yönelip-dönün ve O'na teslim olun. Sonra size yardım edilmez. Rabbinizden, size indirilenin en güzeline uyun; siz hiç şuurunda değilken, azab apansız size gelip çatmadan evvel. (Zümer Suresi, 53-55)

Allah, tevbelerinizi kabul etmek ister; şehvetleri ardınca gidenler ise, sizin büyük bir sapma ile sapmanı-

zı isterler. (Nisa Suresi, 27)

Kim kötülük işler veya nefsine zulmedip sonra Allah'tan bağışlanma dilerse Allah'ı bağışlayıcı ve merhamet edici olarak bulur. (Nisa Suresi, 110)

Bu ayetleri gördükten sonra, gerçek anlamda Kuran'a iman eden kimsenin, hiçbir durumda şeytanın ümitsizlik tuzağına düşmesi mümkün değildir. Ancak Allah'ın bağışlamasına güvenip de, **"Allah nasıl olsa affeder"** diyerek günahlarından vazgeçmeyenler, Allah'ın emir ve yasaklarını gözetmeyenler, bu sefer de şeytanın bir başka tuzağına düşmüş olurlar. Ve bu durumlarını düzeltip pişman olmadıkları ve doğru yola yönelmedikleri sürece, edecekleri tevbelerin bir geçerliliği olmayacaktır. Çünkü Allah hangi tevbeleri kabul edeceğini Kuran'da bildirmiştir:

Allah'ın (kabulünü) üzerine aldığı tevbe, ancak cehalet nedeniyle kötülük yapanların, sonra hemen tevbe edenlerin(kidir). İşte Allah, böylelerinin tevbelerini kabul eder. Allah, bilendir, hüküm ve hikmet sahibi olandır. (Nisa Suresi, 17)

Sonuç olarak, samimi ve kararlı bir şekilde İslam'ı yaşamaya başlamış ve eski yaşantısını terk etmiş bir insan, geçmiş hayatında ne yapmış, ne kadar çok kötülük işlemiş olursa olsun, bunlardan sorumlu değildir. Kuran'da bildirildiği üzere **"... geçen geçmiştir..."** (Nisa Suresi, 22) Kuşkusuz bu değerlendirme müminler açısından da geçerlidir. Yani İslam'ı kabul eden bir insanın önceki yaşamında neler yaptığı müminler açısından hiçbir önem taşımaz. O bundan sonraki hayatını Kuran ahlakına uygun bir şekilde düzenleyecek ve Allah'ın Katında bundan sorumlu olacaktır.

"Dini yaşamak istiyorum, ancak bu gücü kendimde bulamıyorum" diyenlere cevap

Bu üstteki cümleler çok sık rastlanılan bir samimiyetsizlik ifadesidir. Bunu söyleyen insan da aslında bilmektedir ki; gerçeği değil, kendi bencil istek ve tutkularının kendisine gösterdiği bir kaçış yöntemini öne sürmektedir. Çünkü din, insanların güç yetiremeyeceği bir hayat tarzı değildir. Allah insanları Kendisi'ne kulluk etmeleri için yaratmıştır. İnsanın asıl görevi budur ve yaratılışı da bunu gerektirir. Kuran'da, insanın Allah'a kul olmak üzere yaratılmış olduğu şöyle bildirilir:

Ben, cinleri ve insanları yalnızca Bana ibadet etsinler diye yarattım. (Zariyat Suresi, 56)

"Ben dini yaşayacak güce sahip değilim" demek, samimiyetsiz bir kaçış yönteminden başka bir şey değildir. Çünkü Allah insana gücünün yeteceğinden daha fazla bir zorluk yüklemez. Bu konuyla ilgili ayetler şöyledir:

Hiç kimseye güç yetireceğinden fazlasını yüklemeyiz; elimizde hakkı söylemekte olan bir kitap vardır ve onlar hiçbir haksızlığa uğratılmazlar. Hayır, onların kalpleri bundan dolayı bir gaflet içindedir. Üstelik onların, bunun dışında yapmakta oldukları (birtakım

şeyler) vardır; onlar bunun için çalışmaktadırlar." (Müminun Suresi, 62-63)

"İman edenler ve salih amellerde bulunanlar -ki Biz hiç kimseye güç yetireceğinden fazlasını yüklemeyiz- onlar da cennetin ashabı (halkı)dırlar. Onda sonsuz olarak kalacaklardır." (Araf Suresi, 42)

Buna karşın kişi İslam ahlakını yaşamakta zorlanıyorsa, bunun nedeni halk arasında yaygın olan ve hurafelerle karışmış durumdaki geleneksel din anlayışını gerçek İslam sanmasıdır. Oysa bu geleneksel din anlayışının temelini oluşturan hurafelerin ve anlamsız kuralların hiçbiri İslam'ın aslında yoktur. İslam, **"Allah adına gerektiği gibi cehd edin (çaba harcayın). O, sizleri seçmiş ve din konusunda size bir güçlük yüklememiştir, atanız İbrahim'in dini(nde olduğu gibi)..."** (Hac Suresi, 78) ayetinde vurgulandığı gibi, iman eden bir insan için "hiçbir güçlük" taşımamaktadır. Dinin fiziksel olarak insana zor gelecek bir anlayışı da yoktur. Tüm ibadetler son derece kolaydır. İnsanı ferahlatan, Allah'ın Kuran'da bildirdiği sınırlar içinde çok özgür bırakan bir yapısı vardır. Peygamberin vasıflarından biri, **"müminlerin ağır yüklerini, üzerlerindeki zincirleri indirmek"**tir (Araf Suresi, 157).

Dolayısıyla insanın "ben dini yaşayamam, o güce sahip değilim" demesinin bir anlamı yoktur. Buna rağmen yine de aynı mantığı öne sürenler varsa, bunun tek bir açıklaması vardır: Bu kişi sahtekar bir tavır göstermekte ve kendi bencil tutkularını tatmin edebilmek amacıyla Kuran ahlakından kaçışına bahane bulmaya çalışmaktadır. Kuran'da "kalbinde hastalık bulunan" kimselerin bazı zorluk anlarında kaçabilmek için müminlere

karşı bu tür bahaneler öne sürdüklerine dikkat çekilir.

"Benim Müslüman olmamı Allah istememiş, beni böyle yaratmış" gibi mantıklarla benzer sahtekarlıklara yönelenlerin durumu da aşağıdaki ayette açıklanır:

> **Şirk koşanlar diyecekler ki: "Allah dileseydi ne biz şirk koşardık, ne atalarımız ve hiçbir şeyi de haram kılmazdık." Onlardan öncekiler de, Bizim zorlu-azabımızı tadıncaya kadar böyle yalanladılar. De ki: "Sizin yanınızda, bize çıkarabileceğiniz bir ilim mi var? Siz ancak zanna uymaktasınız ve siz ancak "zan ve tahminle yalan söylersiniz." (Enam Suresi, 148)**

Bu tür yöntemler kullanan samimiyetsiz, ikiyüzü kişilerin en büyük hatası da, Allah'ı ve müminleri kandırabileceklerini sanmalarıdır. Oysa ne **"sinelerin özünde saklı olan bilen"** (Fatır Suresi, 38) Allah'ı, ne de O'nun Katından kendilerine **"doğruyu yanlıştan ayıran bir nur ve anlayış"** (Enfal Suresi, 29) verilmiş olan müminleri, aldatamazlar.

Sonuç: "İşittik ve itaat ettik" diyebilmek

Önceki sayfalarda incelediğimiz sorular, dinle ilk kez tanışan ve cahiliye ahlakının etkilerini hala üzerinde taşıdığı için dinin bazı gerçeklerini doğal olarak kavramakta güçlük çeken kimselerin aklına takılabilecek türden sorulardır. Dini yeni öğrenen kimsenin bu tür düşüncelere kapılması son derece doğaldır ve kesinlikle yadırganacak ya da ayıplanacak bir şey değildir.

Ancak Allah bu soruların hepsinin cevaplarını Kuran'da insanlara bildirmiştir. Nitekim önceki sayfalarda da bu cevapları aktardık. Ve kuşkusuz Kuran'da verilen cevapların hepsi, **"Onların sana getirdikleri hiçbir örnek yoktur ki, Biz (ona karşı) sana hakkı ve en güzel açıklama tarzını getirmiş olmayalım."** (Furkan Suresi, 33) hükmü gereği, cahiliye ahlakının oluşturduğu tüm soru ve tereddütleri ortadan kaldıracak kadar açık ve kesindir.

Bu durumda bu soruları soran kişi, eğer gerçekten samimi ise, bu cevaplarla tatmin olacak ve Allah'ın hükümlerine itaat edecektir. (Aklına takılan başka sorular varsa, onların da cevaplanacağını bilecektir.) Çünkü bir insan eğer dine yaklaşırken doğruyu bulmayı hedefliyorsa, Kuran'ın "hidayet verici" vasfı ile kısa sürede doğruyu görecektir. Bu durumda yapması gere-

ken tek şey, doğru olduğunu gördüğü şeyi kabul etmek ve ona itaat etmektir. Kuran'da müminlerin bu konudaki samimiyeti şöyle açıklanır:

Aralarında hükmetmesi için, Allah'a ve elçisine çağrıldıkları zaman mü'min olanların sözü: "İşittik ve itaat ettik" demeleridir. İşte felaha kavuşanlar bunlardır. Kim Allah'a ve Resûlü'ne itaat ederse ve Allah'tan korkup O'ndan sakınırsa, işte 'kurtuluşa ve mutluluğa erenler bunlardır. (Nur Suresi, 51-52)

Ancak eğer bir kimse Kuran'ın tüm açıklamalarını öğrendikten ve bunların doğru olduğunu da vicdanen kabul ettikten sonra hala Allah'ın hükümlerine uymakta direnir ve itaat etmezse, bu o kişinin samimiyetsizliğinin bir delilidir. Çünkü doğru olduğunu bildiği bir sistemi reddetmekte ve yanlış olduğunu öğrendiği bir sistemde yaşamakta ısrar etmektedir. Bu tür bir insanın kuşkusuz şahsiyetinden, samimiyetinden, iradesinden söz edilemez. Eğer bu tavrında ısrar ederse, kısa sürede tam bir inkarcı durumuna gelebilir. Ve inkarcılar, Kuran'ın bildirdiğine göre, akletme yeteneğini yitirmiş, körleşmiş ve sağırlaşmışlardır:

Şimdi sen, kendi hevasını (bencil tutkularını) ilah edinen ve Allah'ın bir ilim üzere kendisini saptırdığı, kulağını ve kalbini mühürlediği ve gözü üstüne bir perde çektiği kimseyi gördün mü? Artık Allah'tan sonra ona kim hidayet verecektir? Siz yine de öğüt alıp-düşünmüyor musunuz? (Casiye Suresi, 23)

Böyle bir gidişin sonu ise içinde ebedi kalmak üzere cehennemdir... Öyleyse akıl sahibi insana düşen, ayette bildirildiği gi-

bi **"işittik ve itaat ettik"** demektir.

Bu nedenle de insan, kendisini "işittik ve itaat ettik" demekten alıkoymaya çalışan etkenlere karşı son derece dikkatli olmalıdır. Bunların en önemlisi, az önce belirttiğimiz gibi **"heva**", yani insanın bencil tutku ve istekleridir. Hevanın kaynağı ise insanın içindeki **"nefs"**dir. Nefs, Hz. Yusuf'un Kuran'da bildirilen ifadesiyle **"... var gücüyle kötülüğü emredendir..."** (Yusuf Suresi, 53). Ve madem nefs insana "var gücüyle kötülüğü emretmekte"dir, o halde insan da nefsin kendisine vereceği emirlere karşı son derece uyanık olmalıdır.

Bu noktada dikkat etmek gerekmektedir: Kuşkusuz cahiliye toplumunun içinden çıkmış ve müminlerle yeni tanışan bir kişi, nefsinden kendisini "kötülüğe" yöneltecek pek çok emir alacaktır. Nefsi onu mümkün olduğunca kendi istek ve tutkularına uymaya yöneltecek ve dinden uzaklaştırmaya çalışacaktır. Müminlerin kendisine anlattığı ya da Kuran'dan okuduğu tüm doğrulara karşı nefsi ona birtakım kuruntu ve şüpheler vermeye çalışacaktır. Vicdanı ve aklı ona müminlerle birarada olmayı emrederken, nefsi onu cahiliye toplumuyla birlikte olmaya yöneltmeye uğraşacaktır.

Bu nedenle müminlerle yeni tanışan, dini öğrenmeye çalışan bir kişi, tavırlarını kontrol etmeli, isteklerini ölçmelidir: Acaba davranışlarının kaynağı nefsinin istekleri mi, yoksa vicdanı mıdır?

Nefsin öne sürdüğü bahaneler

Davranışların kaynağının nefis mi yoksa Allah rızası ve vicdan mı olduğu sorusu hakkında bazı temel ölçüler konabilir.

Allah Kuran'da bize önemli bir ölçü vermektedir:

> **Sen de sabah akşam O'nun rızasını isteyerek Rablerine dua edenlerle birlikte sabret. Dünya hayatının (aldatıcı) süsünü isteyerek gözlerini onlardan kaydırma. Kalbini Bizi zikretmekten gaflete düşürdüğümüz, kendi 'istek ve tutkularına (hevasına)' uyan ve işinde aşırılığa gidene itaat etme." (Kehf Suresi, 28)**

Ayett, müminlere hangi davranışın Allah'ın rızasına uygun, hangi davranışın da nefis kaynaklı olduğu bildirilmektedir: **"Sabah akşam O'nun rızasını isteyerek Rablerine dua edenlerle birlikte"** olmak, Allah'ın rızasına uygun bir davranıştır. Buna karşılık, kalbi **"Allah'ı zikretmekten gaflete düşmüş"** ve **"kendi 'istek ve tutkularına (hevasına)' uyan"** kimselere yönelmek, onların yaşam tarzına doğru kaymak, tamamen nefsani bir davranıştır, Allah'a karşı itaatsizliktir. Bu son derece önemli bir ölçüdür ve İslam ahlakıyla yeni tanışan bir kişinin en çok dikkat etmesi gereken konuların başında gelir.

Buna karşılık bu samimiyetten yoksun olan ya da nefslerinin telkinlerinin etkisinde kalan kimseler, müminlerle beraber olmak için böyle bir çaba göstermezler. Nefisleri onlara birtakım bahaneler buldurur ve müminlerle beraber olmaktan, bu bahaneler aracılığıyla alıkoymaya çalışır. Onlar da bu bahaneleri müminlere karşı öne sürerler. Kendi akıllarınca bu bahaneler sayesinde müminleri aldatabileceklerini sanmaktadırlar. Oysa öne sürdükleri bahaneler ne Allah Katında, ne de müminlerin gözünde geçerlidir.

Günlük hayat içinde söz konusu bahanelerin (gerçeklerden

kaçma yöntemlerinin) pek çok örneğine rastlamak mümkündür. Bazı yaygın örnekleri şöyle sıralayabiliriz:

İbadetlerini yerine getirmeyi, dinin hükümlerini uygulamayı ve müminlerle birarada olmayı engellemek için nefsin en çok öne sürdüğü bahanelerin başında **"ailevi sorunlar"** gelir. Nefsinin sesine kulak veren ve Allah'a itaatte gevşek davranan kimseler, sık sık **"ailemle ilgilenmekten zaman bulamıyorum"** ya da **"ailem izin vermediği için dinin hükümlerini uygulayamıyorum"** gibi sözde mazeretler öne sürerler. Oysa bunların hiçbiri Allah Katında geçerli olmayabilir. İnsanın elbette ailesiyle ilgili işleri olabilir, ailesine zaman ayırması gerekir. Ancak bu, kesinlikle Kuran'ın emirlerini uygulamaya zaman bulamamak gibi bir sonuç doğurmaz. Dolayısıyla bu samimi bir mazeret değildir.

Belki söz konusu kişi "ailevi sorunlar" mazeretini öne sürerek kendini aldatmaktadır, ancak Allah'ı ve müminleri aldatamaz. Nitekim Kuran'da da bu konuya dikkat çekilmekte ve "ailevi sorunlar" mazeretinin geçerli olmadığı bildirilmektedir. Kuran'da bildirildiğine göre, Allah yolunda mücadeleden geri kalanlar Peygambere gelerek **"bizi mallarımız ve ailelerimiz meşgul etti"** gibi bir mazeret öne sürmüşler, ancak Allah haklarında **"... onlar, kalplerinde olmayan şeyi dilleriyle söylüyorlar..."** hükmünü indirmiştir. (Fetih Suresi, 11) Yine bir başka ayette ise Peygamberimiz (sav) döneminde yaşanan bir savaş anında ailelerinin "açıkta" olduğunu öne sürerek kaçmaya çalışılanlar şöyle anlatılır:

"... Onlardan bir topluluk da: "Gerçekten evlerimiz açıktır" diye peygamberden izin istiyordu; oysa on-

lar(ın evleri) açık değildi. Onlar yalnızca kaçmak istiyorlardı." (Ahzab Suresi, 13)

Nefsin öne sürdüğü bahanelerin bir başkası ise **"iş" ya da "okul" sorunlarının, dinin hükümlerini uygulamaya engel olduğu** şeklindedir. Sözde "iş" ya da "okul" o kadar zaman almaktadır ki, namaz kılmaya, oruç tutmaya, insanlara iyiliği emretmeye, güzel ahlak göstermeye, müminlerle beraber olmaya imkan kalmamaktadır.

Aslında bu mazereti öne süren kimsenin düşünce yapısında büyük bir çarpıklık vardır. Söz konusu kişi, işinin ya da okulunun hayatının en önemli konusu olduğunu düşünmekte, bunlardan arta kalan zamanları dine ayırmayı tercih etmektedir. Oysa bir mümin için böyle bir "ayırım" söz konusu olamaz. **"De ki: 'Şüphesiz benim namazım, ibadetlerim, dirimim ve ölümüm alemlerin Rabbi olan Allah'ındır."** (Enam Suresi, 162) ayeti gereğince, bir müminin tüm yaşamı Allah rızasına göredir; yaşamın bir bölümünü dine, bir bölümünü "dünya işlerine" ayırmak ise Allah'a ortak koşmaktır. Dolayısıyla bir mümin işiyle de okuluyla da Allah rızası için ilgilenir. İşinden kazanacaklarını Allah rızasına göre harcayacak, okulda öğreneceklerini yine Allah'ın dinine hizmet için kullanacaktır. Ve böyle bir durumda da -dinin bir hükmünü uygulamak, ötekini uygulamaya engel olamayacağı için- "iş ya da okul yüzünden dini yaşamaya zaman bulamamak" söz konusu olamaz.

Aksi halde "gelecek endişesi"nden kaynaklanan birtakım dünyevi çıkarlar gözetilmesi ve bunların da dinden üstün tutulması gibi bir durum ortaya çıkmış olur. Bu ise, Allah'ın Kuran'da bildirdiği gibi "dünya hayatı"nın Allah'ın rızasına ve ahi-

rete tercih edilmesidir. Oysa dünya hayatı, Allah rızası ve ahiretin yanında son derece değersizdir:

Dünya hayatı yalnızca bir oyun ve bir oyalanmadan başkası değildir. Korkup-sakınmakta olanlar için ahiret yurdu gerçekten daha hayırlıdır. Yine de akıl erdirmeyecek misiniz? (Enam Suresi, 32)

Buna rağmen bencil istek ve tutkularına esir olarak dünya hayatına saplananların hükmü şudur:

Kim dünya hayatını ve onun çekiciliğini isterse, onlara yapıp ettiklerini onda tastamam öderiz ve onlar bunda hiçbir eksikliğe uğratılmazlar. İşte bunların, ahirette kendileri için ateşten başkası yoktur. Onların onda (dünyada) bütün işledikleri boşa çıkmıştır ve yapmakta oldukları şeyler de geçersiz olmuştur. (Hud Suresi, 15-16)

Nefsin insanı Kuran ahlakını yaşamaktan alıkoymak için öne sürdüğü bahanelerden biri de **"çevre baskısı"**dır. Bu nedenle bazı kimseler **"Kuran ahlakını yaşarsam, yakın çevremden tepki görür, dışlanırım"** endişesine kapılırlar.

Öncelikle şunu belirtmek gerekir ki, Allah'ın dinine uymaya ve Allah'tan başka bir yol gösterici tanımamaya karar veren bir insan, bazı sıkıntıları da göze almalıdır. İman ettiğinde, yakın çevresi kendisine tepki gösterebilir; buna şaşırmamalıdır. Hatta, belki bu tepkiyle karşılaşmaması şaşırtıcı bir durum olarak görülebilir. Çünkü dine yeni yönelen bir insan, önceki sayfalarda da sık sık vurguladığımız gibi, "cahiliye toplumu"nun içinden gelmektedir. Dolayısıyla eski yakın çevresi de bu toplumun bir parçasıdır. Ve bu toplum yanlış yoldadır:

... Hüküm, yalnızca Allah'ındır. O, Kendisi'nden başkasına kulluk etmemenizi emretmiştir. Dosdoğru olan din işte budur, ancak insanların çoğu bilmezler. (Yusuf Suresi, 40)

Bir başka ayette şöyle denir:

... Allah, vaadinden geri dönmez. Ancak insanların çoğu bilmezler. Onlar, dünya hayatından (yalnızca) dışta olanı bilirler. Ahiretten ise gafil olanlardır. (Rum Suresi, 6-7)

İnsanların çoğunun iman etmeyişi, üstteki ayette bildirildiği gibi, akletme ve kavrama yeteneklerinin düşük oluşundan kaynaklanır. Dünya hayatının yalnızca "dışta olan" (görünen/zahir) kısmını bilmekte, oysa "gizli" (batın) kısmını kavrayamamaktadırlar. Ahiretten ise tümüyle habersizdirler. Dolayısıyla "insanların çoğu"nun doğru yolda olmasını beklemek, büyük bir yanlış olur. Çoğunluk, **"Sen şiddetle arzu etsen bile, insanların çoğu iman edecek değildir."** (Yusuf Suresi, 103) hükmüne göre, yanlış üzerinde gitmekte ısrar edecektir. Bu durumda bir müminin, çoğunluğun düşüncelerini kendisine kıstas olarak kabul etmesi mümkün değildir. Nitekim Kuran da bu konuya dikkat çekilmektedir:

Yeryüzünde olanların çoğunluğuna uyacak olursan, seni Allah'ın yolundan şaşırtıp-saptırırlar."... (Enam Suresi, 116)

İşte "kendisine uyulmaması gereken" yeryüzündeki bu büyük çoğunluğa, insanın cahiliye toplumundaki yakın çevresi de dahildir. Bir insan iman edip, Allah'ın Kuran'da bildirdiği hükümlere göre yaşamaya başladığında, bu büyük çoğunluğa ve

eski yakın çevresine ters düşecektir. Ancak müminin önemli bir özelliği vardır: Asla ve asla bu çoğunluğa ve yakın çevresine ters düşmekten, onlar tarafından kınanmaktan, onların kendisine kötü gözle bakmasından çekinmez. Kuran'da müminlerin kimsenin kınamasından korkmadıkları özellikle vurgulanır:

Ey iman edenler, içinizden kim dininden geri döner (irtidat eder)se, Allah (yerine) Kendisi'nin onları sevdiği, onların da Kendisi'ni sevdiği mü'minlere karşı alçak gönüllü, kafirlere karşı ise 'güçlü ve onurlu,' Allah yolunda cehd eden (çaba harcayan) ve kınayıcının kınamasından korkmayan bir topluluk getirir. Bu, Allah'ın bir fazlıdır, onu dilediğine verir. Allah (rahmetiyle) geniş olandır, bilendir. (Maide Suresi, 54)

Mümin Allah'ın rızasını (hoşnutluğunu) aramaktadır. İnsanların kendisinden razı olup olmaması onun için önem taşımaz. Zaten eğer Allah kendisinden razı olursa (ve gerekirse) onu insanların gözünde de yükseltecektir.

Dolayısıyla, "ailem beni meşgul ediyor", "okul veya işimden zaman bulamıyorum", "çevremden tepki alırım" gibi sözler, yalnızca birer bahanedir. Bu tür bahaneler öne sürerek müminlerle birarada bulunmaktan, ibadetlerini yerine getirmekten kaçınan bir insan, gerçekte samimi bir yaklaşım içinde değildir.

Bu durumda eğer kişi müminlerle beraber olmak, Allah'ı anmak ve ibadetlerini yerine getirmek için ciddi bir çaba göstermiyor, ancak buna karşın yine de müminlere "şirin" gözükmeye çalışıyorsa, bunun şöyle bir açıklaması olabilir: Bu kişi

müminlerle birlikte olarak birtakım çıkarlar sağlama peşindedir. Müminlerin bazı imkanları ona çekici gelmiştir ve bu imkanlardan yararlanma düşüncesindedir.

Ancak müminler söz konusu kişinin gerçek niyetini çok iyi fark ederler. Eğer samimiyetsizliğini gördükleri halde yine de bu durumu karşıdaki kişiye hissettirmiyorlarsa, bunun nedeni belki daha sonra hatasını fark eder diye düşünmeleridir. Bunun tersi, yani samimiyetsiz kişinin müminlerin kandırması söz konusu değildir.

Zaten bu tür kişilerin herkeste rastlanan bazı karakteristik özellikleri vardır.

Bu özelliklerin en belirgini Allah'ı anmaya isteksiz oluşlarıdır. Kuran'da inkarcılardan söz edilirken **"Sadece Allah anıldığı zaman, ahirete inanmayanların kalbi öfkeyle kabarır. Oysa O'ndan başkaları anıldığında hemen sevince kapılırlar."** (Zümer Suresi, 45) denilir. Müminlerle birtakım çıkarlar gözeterek birlikte olmaya çalışan kişilerin tavrı ise tam bu şekildedir. Bu tür kişiler Allah'ın anılmasından, O'nun hükümlerinin hatırlatılmasından rahatsızlık duyarlar. Buna karşılık kendi çıkarlarını tatmin edecek ortamlara karşı ise büyük bir istekle katılırlar.

Müminlerin son derece şefkatli ve merhametli bir tavrı vardır; kesinlikle katı yürekli davranmazlar. Ancak samimiyetsiz kişiler bunun anlamını ve amacını kavrayamazlar. Cahiliyede sürekli çekişme dolu ortamlara alışık oldukları için, müminlerin yumuşaklığını suistimal etmeye, onlara karşı büyüklük taslamaya kalkarlar. Aslında böylelikle yalnızca kendilerini küçük düşürürler. Nitekim müminler onların bu basit tavrına karşı

gereken karşılığı verirler.

Bu durumda samimiyetsiz kişi, müminlerden bir çıkar elde etmesinin imkansız olduğunu kısa sürede anlar. Bu durumda bir an önce müminlerden uzaklaşmaya ve eski hayatına dönmeye can atar. Yeni bir bahaneyle de kısa süre içinde bunu gerçekleştirir ve zaten 'hiç ayrılmamış olduğu' cahiliye topluluğuna geri döner. Bu tarz kişilerin ahiretteki konumları aşağıdaki ayette bildirilmiştir:

Kim kendisine 'dosdoğru yol' apaçık belli olduktan sonra, elçiye muhalefet ederse ve mü'minlerin yolundan başka bir yola uyarsa, onu döndüğü şeyde bırakırız ve cehenneme sokarız. Ne kötü bir yataktır o!.. (Nisa Suresi, 115)

Aslında bu tür samimiyetsiz bir kişinin müminlerden ayrılması, müminler için büyük bir rahmettir. Böylece Allah müminleri temizlemekte, onları Nur Suresi'nin 55. ayetinde **"...Onlar, yalnızca Bana ibadet ederler ve Bana hiçbir şeyi ortak koşmazlar..."** ifadesiyle tanımlanan mümin topluluğuna çevirmektedir. Allah, müminlerle ikiyüzlü inkarcıları birarada tutmaz, onları birbirinden ayırır. **"Andolsun, Biz sizden mücahid olanlarla sabredenleri bilinceye (belli edip ortaya çıkarıncaya) kadar, deneyeceğiz ve haberlerinizi sınayacağız (açıklayacağız)." (Muhammed Suresi, 31)** hükmüne göre, gerçekten samimi şekilde iman edenleri Allah deneyecek ve ortaya çıkaracaktır. Buna karşın, samimiyetsiz ikiyüzlüler de belli olacaktır. Allah "temiz"i "pis"ten ayıracağını şöyle müjdeler:

Bu, Allah'ın murdar olanı (pis olanı) temizden ayır-

detmesi; murdarı, bir kısmını bir kısmı üzerinde kılıp tümünü biriktirerek cehenneme atması içindir. İşte bunlar hüsrana uğrayanlardır. (Enfal Suresi, 37)

Oysa eğer insan samimi olursa, Allah onun kalbini İslam'a açacaktır. "İşittik ve itaat ettik" demek, bu tür bir insan için dünyanın en büyük lezzetidir. Kendisini yaratan, dosdoğru yola yönelten ve cennetine sokmayı vaat eden Allah'a itaat etmek, olabilecek en büyük huzur, en büyük mutluluk ve sevinç kaynağıdır. Kısacası, **"Biz ona (insana) 'iki yol-iki amaç' gösterdik."** (Beled Suresi, 10) ayetinde bildirildiği gibi, insanın önünde iki yol vardır: Allah'a itaate dayanan ve insana O'nun rızasını, rahmetini ve cennetini kazandıracak iman yolu ve Allah'a isyan edip bencil tutkuları (hevayı) ilah edinmeye dayanan ve dünyada horluk ve aşağılık, ahirette ise cehennemle sonuçlanabilecek isyan yolu.

Kuran'da bildirildiği gibi, **"Şüphesiz, bu bir öğüttür. Artık dileyen Rabbine bir yol bulabilir."** (Müzzemmil Suresi, 19)

Darwinizm'in Çöküşü

Darwinizm, yani evrim teorisi, yaratılış gerçeğini reddetmek amacıyla ortaya atılmış, ancak başarılı olamamış bilim dışı bir safsatadan başka bir şey değildir. Canlılığın, cansız maddelerden tesadüfen oluştuğunu iddia eden bu teori, evrende ve canlılarda mucizevi bir düzen bulunduğunun bilim tarafından ispat edilmesiyle çürümüştür. Böylece Allah'ın tüm evreni ve canlıları yaratmış olduğu gerçeği, bilim tarafından da kanıtlanmıştır. Bugün evrim teorisini ayakta tutmak için dünya çapında yürütülen propaganda, sadece bilimsel gerçeklerin çarpıtılmasına, taraflı yorumlanmasına, bilim görüntüsü altında söylenen yalanlara ve yapılan sahtekarlıklara dayalıdır.

Ancak bu propaganda gerçeği gizleyememektedir. Evrim teorisinin bilim tarihindeki en büyük yanılgı olduğu, son 20-30 yıldır bilim dünyasında giderek daha yüksek sesle dile getirilmektedir. Özellikle ABD'de, biyoloji, biyokimya, paleontoloji gibi farklı alanlardan gelen çok sayıda bilim adamı, Darwinizm'in geçersizliğini görmekte, canlıların kökenini artık "yaratılış gerçeğiyle" açıklamaktadırlar.

Evrim teorisinin çöküşünü ve yaratılışın delillerini diğer pek çok çalışmamızda bütün bilimsel detaylarıyla ele aldık ve almaya devam ediyoruz. Ancak konuyu, taşıdığı büyük önem nedeniyle, burada da özetlemekte yarar vardır.

Darwin'i Yıkan Zorluklar

Evrim teorisi, tarihi eski Yunan'a kadar uzanan bir öğreti olmasına karşın, kapsamlı olarak 19. yüzyılda ortaya atıldı. Teoriyi bilim dünyasının gündemine sokan en önemli gelişme, Charles Darwin'in 1859 yılında yayınlanan Türlerin Kökeni adlı kitabıydı. Darwin bu kitapta dünya üzerindeki farklı canlı türlerini Allah'ın ayrı ayrı yarattığı gerçeğine karşı çıkıyordu. Darwin'e göre, tüm türler ortak bir atadan geliyorlardı ve zaman içinde küçük değişimlerle farklılaşmışlardı.

Darwin'in teorisi, hiçbir somut bilimsel bulguya dayanmıyordu; kendisinin de kabul ettiği gibi sadece bir "mantık yürütme" idi. Hatta Darwin'in kitabındaki "Teorinin Zorlukları" başlıklı uzun bölümde itiraf ettiği gibi, teori pek çok önemli soru karşısında açık veriyordu.

Darwin, teorisinin önündeki zorlukların gelişen bilim tarafından aşılacağını, yeni bilimsel bulguların teorisini güçlendireceğini umuyordu. Bunu kitabında sık sık belirtmişti. Ancak gelişen bilim, Darwin'in umutlarının tam aksine, teorinin temel iddialarını birer birer dayanaksız bırakmıştır.

Darwinizm'in bilim karşısındaki yenilgisi, üç temel başlıkta incelenebilir:

1) Teori, hayatın yeryüzünde ilk kez nasıl ortaya çıktığını asla açıklayamamaktadır.

2) Teorinin öne sürdüğü "evrim mekanizmaları"nın, gerçek-

te evrimleştirici bir etkiye sahip olduğunu gösteren hiçbir bilimsel bulgu yoktur.

3) Fosil kayıtları, evrim teorisinin öngörülerinin tam aksine bir tablo ortaya koymaktadır.

Bu bölümde, bu üç temel başlığı ana hatları ile inceleyeceğiz.

Aşılamayan İlk Basamak: Hayatın Kökeni

Evrim teorisi, tüm canlı türlerinin, bundan yaklaşık 3.8 milyar yıl önce ilkel dünyada ortaya çıkan tek bir canlı hücreden geldiklerini iddia etmektedir. Tek bir hücrenin nasıl olup da milyonlarca kompleks canlı türünü oluşturduğu ve eğer gerçekten bu tür bir evrim gerçekleşmişse neden bunun izlerinin fosil kayıtlarında bulunamadığı, teorinin açıklayamadığı sorulardandır. Ancak tüm bunlardan önce, iddia edilen evrim sürecinin ilk basamağı üzerinde durmak gerekir. Sözü edilen o "ilk hücre" nasıl ortaya çıkmıştır?

Evrim teorisi, yaratılışı reddettiği, hiçbir doğaüstü müdahaleyi kabul etmediği için, o "ilk hücre"nin, hiçbir tasarım, plan ve düzenleme olmadan, doğa kanunları içinde rastlantısal olarak meydana geldiğini iddia eder. Yani teoriye göre, cansız madde tesadüfler sonucunda ortaya canlı bir hücre çıkarmış olmalıdır. Ancak bu, bilinen en temel biyoloji kanunlarına aykırı bir iddiadır.

"Hayat Hayattan Gelir"

Darwin, kitabında hayatın kökeni konusundan hiç söz etmemişti. Çünkü onun dönemindeki ilkel bilim anlayışı, canlıların

çok basit bir yapıya sahip olduklarını varsayıyordu. Ortaçağ'dan beri inanılan "spontane jenerasyon" adlı teoriye göre, cansız maddelerin tesadüfen biraraya gelip, canlı bir varlık oluşturabileceklerine inanılıyordu. Bu dönemde böceklerin yemek artıklarından, farelerin de buğdaydan oluştuğu yaygın bir düşünceydi. Bunu ispatlamak için de ilginç deneyler yapılmıştı. Kirli bir paçavranın üzerine biraz buğday konmuş ve biraz beklendiğinde bu karışımdan farelerin oluşacağı sanılmıştı.

Etlerin kurtlanması da hayatın cansız maddelerden türeyebildiğine bir delil sayılıyordu. Oysa daha sonra anlaşılacaktı ki, etlerin üzerindeki kurtlar kendiliklerinden oluşmuyorlar, sineklerin getirip bıraktıkları gözle görülmeyen larvalardan çıkıyorlardı.

Darwin'in Türlerin Kökeni adlı kitabını yazdığı dönemde ise, bakterilerin cansız maddeden oluşabildikleri inancı, bilim dünyasında yaygın bir kabul görüyordu.

Oysa Darwin'in kitabının yayınlanmasından beş yıl sonra, ünlü Fransız biyolog Louis Pasteur, evrime temel oluşturan bu inancı kesin olarak çürüttü. Pasteur yaptığı uzun çalışma ve deneyler sonucunda vardığı sonucu şöyle özetlemişti:

> "*Cansız maddelerin hayat oluşturabileceği iddiası artık kesin olarak tarihe gömülmüştür.*" *(Sidney Fox, Klaus Dose, Molecular Evolution and The Origin of Life, New York: Marcel Dekker, 1977, s. 2)*

Evrim teorisinin savunucuları, Pasteur'ün bulgularına karşı uzun süre direndiler. Ancak gelişen bilim, canlı hücresinin karmaşık yapısını ortaya çıkardıkça, hayatın kendiliğinden oluşabileceği iddiasının geçersizliği daha da açık hale geldi.

20. Yüzyıldaki Sonuçsuz Çabalar

20. yüzyılda hayatın kökeni konusunu ele alan ilk evrimci, ünlü Rus biyolog Alexander Oparin oldu. Oparin, 1930'lu yıllarda ortaya attığı birtakım tezlerle, canlı hücresinin tesadüfen meydana gelebileceğini ispat etmeye çalıştı. Ancak bu çalışmalar başarısızlıkla sonuçlanacak ve Oparin şu itirafı yapmak zorunda kalacaktı:

"*Maalesef hücrenin kökeni, evrim teorisinin tümünü içine alan en karanlık noktayı oluşturmaktadır.*" *(Alexander I. Oparin, Origin of Life, (1936) New York, Dover Publications, 1953 (Reprint), s.196)*

Oparin'in yolunu izleyen evrimciler, hayatın kökeni konusunu çözüme kavuşturacak deneyler yapmaya çalıştılar. Bu deneylerin en ünlüsü, Amerikalı kimyacı Stanley Miller tarafından 1953 yılında düzenlendi. Miller, ilkel dünya atmosferinde olduğunu iddia ettiği gazları bir deney düzeneğinde birleştirerek ve bu karışıma enerji ekleyerek, proteinlerin yapısında kullanılan birkaç organik molekül (aminoasit) sentezledi.

O yıllarda evrim adına önemli bir aşama gibi tanıtılan bu deneyin geçerli olmadığı ve deneyde kullanılan atmosferin gerçek dünya koşullarından çok farklı olduğu, ilerleyen yıllarda ortaya çıkacaktı. *("New Evidence on Evolution of Early Atmosphere and Life", Bulletin of the American Meteorological Society, c. 63, Kasım 1982, s. 1328-1330)*

Uzun süren bir sessizlikten sonra Miller'in kendisi de kullandığı atmosfer ortamının gerçekçi olmadığını itiraf etti. *(Stanley Miller, Molecular Evolution of Life: Current Status of the Prebiotic Synthesis of Small Molecules, 1986, s. 7)*

Hayatın kökeni sorununu açıklamak için 20. yüzyıl boyunca

yürütülen tüm evrimci çabalar hep başarısızlıkla sonuçlandı. San Diego Scripps Enstitüsü'nden ünlü jeokimyacı Jeffrey Bada, evrimci Earth dergisinde 1998 yılında yayınlanan bir makalede bu gerçeği şöyle kabul eder:

Bugün, 20. yüzyılı geride bırakırken, hala, 20. yüzyıla girdiğimizde sahip olduğumuz en büyük çözülmemiş problemle karşı karşıyayız: Hayat yeryüzünde nasıl başladı? (Jeffrey Bada, Earth, Şubat 1998, s. 40)

Hayatın Kompleks Yapısı

Evrim teorisinin hayatın kökeni konusunda bu denli büyük bir açmaza girmesinin başlıca nedeni, en basit sanılan canlı yapıların bile inanılmaz derecede karmaşık yapılara sahip olmasıdır. Canlı hücresi, insanoğlunun yaptığı bütün teknolojik ürünlerden daha karmaşıktır. Öyle ki bugün dünyanın en gelişmiş laboratuvarlarında bile cansız maddeler biraraya getirilerek canlı bir hücre üretilememektedir.

Bir hücrenin meydana gelmesi için gereken şartlar, asla rastlantılarla açıklanamayacak kadar fazladır. Hücrenin en temel yapı taşı olan proteinlerin rastlantısal olarak sentezlenme ihtimali; 500 aminoasitlik ortalama bir protein için, 10^{950}'de 1'dir. Ancak matematikte 10^{50}'de 1'den küçük olasılıklar pratik olarak "imkansız" sayılır. Hücrenin çekirdeğinde yer alan ve genetik bilgiyi saklayan DNA molekülü ise, inanılmaz bir bilgi bankasıdır. İnsan DNA'sının içerdiği bilginin, eğer kağıda dökülmeye kalkılsa, 500'er sayfadan oluşan 900 ciltlik bir kütüphane oluşturacağı hesaplanmaktadır.

Bu noktada çok ilginç bir ikilem daha vardır: DNA, yalnız birtakım özelleşmiş proteinlerin (enzimlerin) yardımı ile eşle-

nebilir. Ama bu enzimlerin sentezi de ancak DNA'daki bilgiler doğrultusunda gerçekleşir. Birbirine bağımlı olduklarından, eşlemenin meydana gelebilmesi için ikisinin de aynı anda var olmaları gerekir. Bu ise, hayatın kendiliğinden oluştuğu senaryosunu çıkmaza sokmaktadır. San Diego California Üniversitesi'nden ünlü evrimci Prof. Leslie Orgel, *Scientific American* dergisinin Ekim 1994 tarihli sayısında bu gerçeği şöyle itiraf eder:

Son derece kompleks yapılara sahip olan proteinlerin ve nükleik asitlerin (RNA ve DNA) aynı yerde ve aynı zamanda rastlantısal olarak oluşmaları aşırı derecede ihtimal dışıdır. Ama bunların birisi olmadan diğerini elde etmek de mümkün değildir. Dolayısıyla insan, yaşamın kimyasal yollarla ortaya çıkmasının asla mümkün olmadığı sonucuna varmak zorunda kalmaktadır. (Leslie E. Orgel, The Origin of Life on Earth, Scientific American, c. 271, Ekim 1994, s. 78)

Kuşkusuz eğer hayatın doğal etkenlerle ortaya çıkması imkansız ise, bu durumda hayatın doğaüstü bir biçimde "yaratıldığını" kabul etmek gerekir. Bu gerçek, en temel amacı yaratılışı reddetmek olan evrim teorisini açıkça geçersiz kılmaktadır.

Evrimin Hayali Mekanizmaları

Darwin'in teorisini geçersiz kılan ikinci büyük nokta, teorinin "evrim mekanizmaları" olarak öne sürdüğü iki kavramın da gerçekte hiçbir evrimleştirici güce sahip olmadığının anlaşılmış olmasıdır. Darwin, ortaya attığı evrim iddiasını tamamen "doğal seleksiyon" mekanizmasına bağlamıştı. Bu mekanizmaya verdiği önem, kitabının isminden de açıkça anlaşılıyordu: *Türlerin Kökeni, Doğal Seleksiyon Yoluyla...*

Doğal seleksiyon, doğal seçme demektir. Doğadaki yaşam

mücadelesi içinde, doğal şartlara uygun ve güçlü canlıların hayatta kalacağı düşüncesine dayanır. Örneğin yırtıcı hayvanlar tarafından tehdit edilen bir geyik sürüsünde, daha hızlı koşabilen geyikler hayatta kalacaktır. Böylece geyik sürüsü, hızlı ve güçlü bireylerden oluşacaktır. Ama elbette bu mekanizma, geyikleri evrimleştirmez, onları başka bir canlı türüne, örneğin atlara dönüştürmez.

Dolayısıyla doğal seleksiyon mekanizması hiçbir evrimleştirici güce sahip değildir. Darwin de bu gerçeğin farkındaydı ve *Türlerin Kökeni* adlı kitabında "*Faydalı değişiklikler oluşmadığı sürece doğal seleksiyon hiçbir şey yapamaz*" demek zorunda kalmıştı. *(Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 189)*

Lamarck'ın Etkisi

Peki bu "faydalı değişiklikler" nasıl oluşabilirdi? Darwin, kendi döneminin ilkel bilim anlayışı içinde, bu soruyu Lamarck'a dayanarak cevaplamaya çalışmıştı. Darwin'den önce yaşamış olan Fransız biyolog Lamarck'a göre, canlılar yaşamları sırasında geçirdikleri fiziksel değişiklikleri sonraki nesle aktarıyorlar, nesilden nesile biriken bu özellikler sonucunda yeni türler ortaya çıkıyordu. Örneğin Lamarck'a göre zürafalar ceylanlardan türemişlerdi, yüksek ağaçların yapraklarını yemek için çabalarken nesilden nesile boyunları uzamıştı.

Darwin de benzeri örnekler vermiş, örneğin *Türlerin Kökeni* adlı kitabında, yiyecek bulmak için suya giren bazı ayıların zamanla balinalara dönüştüğünü iddia etmişti. *(Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 184)*

Ama Mendel'in keşfettiği ve 20. yüzyılda gelişen genetik bilimiyle kesinleşen kalıtım kanunları, kazanılmış özelliklerin sonraki nesillere aktarılması efsanesini kesin olarak yıktı. Böylece doğal seleksiyon "tek başına" ve dolayısıyla tümüyle etkisiz bir mekanizma olarak kalmış oluyordu.

Neo-Darwinizm ve Mutasyonlar

Darwinistler ise bu duruma bir çözüm bulabilmek için 1930'ların sonlarında, "Modern Sentetik Teori"yi ya da daha yaygın ismiyle neo-Darwinizm'i ortaya attılar. Neo-Darwinizm, doğal seleksiyonun yanına "faydalı değişiklik sebebi" olarak mutasyonları, yani canlıların genlerinde radyasyon gibi dış etkiler ya da kopyalama hataları sonucunda oluşan bozulmaları ekledi.

Bugün de hala dünyada evrim adına geçerliliğini koruyan model neo-Darwinizm'dir. Teori, yeryüzünde bulunan milyonlarca canlı türünün, bu canlıların, kulak, göz, akciğer, kanat gibi sayısız kompleks organlarının "mutasyonlara", yani genetik bozukluklara dayalı bir süreç sonucunda oluştuğunu iddia etmektedir. Ama teoriyi çaresiz bırakan açık bir bilimsel gerçek vardır: Mutasyonlar canlıları geliştirmezler, aksine her zaman için canlılara zarar verirler.

Bunun nedeni çok basittir: DNA çok kompleks bir düzene sahiptir. Bu molekül üzerinde oluşan herhangi rasgele bir etki ancak zarar verir. Amerikalı genetikçi B. G. Ranganathan bunu şöyle açıklar:

Mutasyonlar küçük, rasgele ve zararlıdırlar. Çok ender olarak meydana gelirler ve en iyi ihtimalle etkisizdirler. Bu üç özellik, mutasyonların evrimsel bir gelişme meydana getiremeyeceğini

gösterir. Zaten yüksek derecede özelleşmiş bir organizmada meydana gelebilecek rastlantısal bir değişim, ya etkisiz olacaktır ya da zararlı. Bir kol saatinde meydana gelecek rasgele bir değişim kol saatini geliştirmeyecektir. Ona büyük ihtimalle zarar verecek veya en iyi ihtimalle etkisiz olacaktır. Bir deprem bir şehri geliştirmez, ona yıkım getirir. (B. G. Ranganathan, Origins?, Pennsylvania: The Banner Of Truth Trust, 1988.)

Nitekim bugüne kadar hiçbir yararlı, yani genetik bilgiyi geliştiren mutasyon örneği gözlemlenmedi. Tüm mutasyonların zararlı olduğu görüldü. Anlaşıldı ki, evrim teorisinin "evrim mekanizması" olarak gösterdiği mutasyonlar, gerçekte canlıları sadece tahrip eden, sakat bırakan genetik olaylardır. (İnsanlarda mutasyonun en sık görülen etkisi de kanserdir.) Elbette tahrip edici bir mekanizma "evrim mekanizması" olamaz. Doğal seleksiyon ise, Darwin'in de kabul ettiği gibi, "tek başına hiçbir şey yapamaz." Bu gerçek bizlere doğada hiçbir "evrim mekanizması" olmadığını göstermektedir. Evrim mekanizması olmadığına göre de, evrim denen hayali süreç yaşanmış olamaz.

Fosil Kayıtları: Ara Formlardan Eser Yok

Evrim teorisinin iddia ettiği senaryonun yaşanmamış olduğunun en açık göstergesi ise fosil kayıtlarıdır.

Evrim teorisine göre bütün canlılar birbirlerinden türemişlerdir. Önceden var olan bir canlı türü, zamanla bir diğerine dönüşmüş ve bütün türler bu şekilde ortaya çıkmışlardır. Teoriye göre bu dönüşüm yüz milyonlarca yıl süren uzun bir zaman dilimini kapsamış ve kademe kademe ilerlemiştir.

Bu durumda, iddia edilen uzun dönüşüm süreci içinde sayı-

sız "ara türler"in oluşmuş ve yaşamış olmaları gerekir.

Örneğin geçmişte, balık özelliklerini taşımalarına rağmen, bir yandan da bazı sürüngen özellikleri kazanmış olan yarı balık-yarı sürüngen canlılar yaşamış olmalıdır. Ya da sürüngen özelliklerini taşırken, bir yandan da bazı kuş özellikleri kazanmış sürüngen-kuşlar ortaya çıkmış olmalıdır. Bunlar, bir geçiş sürecinde oldukları için de, sakat, eksik, kusurlu canlılar olmalıdır. Evrimciler geçmişte yaşamış olduklarına inandıkları bu teorik yaratıklara "ara-geçiş formu" adını verirler.

Eğer gerçekten bu tür canlılar geçmişte yaşamışlarsa bunların sayılarının ve çeşitlerinin milyonlarca hatta milyarlarca olması gerekir. Ve bu ucube canlıların kalıntılarına mutlaka fosil kayıtlarında rastlanması gerekir. Darwin, *Türlerin Kökeni*'nde bunu şöyle açıklamıştır:

Eğer teorim doğruysa, türleri birbirine bağlayan sayısız ara-geçiş çeşitleri mutlaka yaşamış olmalıdır... Bunların yaşamış olduklarının kanıtları da sadece fosil kalıntıları arasında bulunabilir. (Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 179)

Darwin'in Yıkılan Umutları

Ancak 19. yüzyılın ortasından bu yana dünyanın dört bir yanında hummalı fosil araştırmaları yapıldığı halde bu ara geçiş formlarına rastlanamamıştır. Yapılan kazılarda ve araştırmalarda elde edilen bütün bulgular, evrimcilerin beklediklerinin aksine, canlıların yeryüzünde birdenbire, eksiksiz ve kusursuz bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermiştir.

Ünlü İngiliz paleontolog (fosil bilimci) Derek W. Ager, bir evrimci olmasına karşın bu gerçeği şöyle itiraf eder:

Sorunumuz şudur: Fosil kayıtlarını detaylı olarak incelediğimizde, türler ya da sınıflar seviyesinde olsun, sürekli olarak aynı gerçekle karşılaşırız; kademeli evrimle gelişen değil, aniden yeryüzünde oluşan gruplar görürüz. (Derek A. Ager, "The Nature of the Fossil Record", Proceedings of the British Geological Association, c. 87, 1976, s. 133)

Yani fosil kayıtlarında, tüm canlı türleri, aralarında hiçbir geçiş formu olmadan eksiksiz biçimleriyle aniden ortaya çıkmaktadırlar. Bu, Darwin'in öngörülerinin tam aksidir. Dahası, bu canlı türlerinin yaratıldıklarını gösteren çok güçlü bir delildir. Çünkü bir canlı türünün, kendisinden evrimleştiği hiçbir atası olmadan, bir anda ve kusursuz olarak ortaya çıkmasının tek açıklaması, o türün yaratılmış olmasıdır. Bu gerçek, ünlü evrimci Biyolog Douglas Futuyma tarafından da kabul edilir:

Yaratılış ve evrim, yaşayan canlıların kökeni hakkında yapılabilecek yegane iki açıklamadır. Canlılar dünya üzerinde ya tamamen mükemmel ve eksiksiz bir biçimde ortaya çıkmışlardır ya da böyle olmamıştır. Eğer böyle olmadıysa, bir değişim süreci sayesinde kendilerinden önce var olan bazı canlı türlerinden evrimleşerek meydana gelmiş olmalıdırlar. Ama eğer eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıkmışlarsa, o halde sonsuz güç sahibi bir akıl tarafından yaratılmış olmaları gerekir. (Douglas J. Futuyma, Science on Trial, New York: Pantheon Books, 1983, s. 197)

Fosiller ise, canlıların yeryüzünde eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermektedir. Yani "türlerin kökeni", Darwin'in sandığının aksine, evrim değil yaratılıştır.

İnsanın Evrimi Masalı

Evrim teorisini savunanların en çok gündeme getirdikleri konu, insanın kökeni konusudur. Bu konudaki Darwinist iddia, bugün yaşayan modern insanın maymunsu birtakım yaratıklardan geldiğini varsayar. 4-5 milyon yıl önce başladığı varsayılan bu süreçte, modern insan ile ataları arasında bazı "ara form"ların yaşadığı iddia edilir. Gerçekte tümüyle hayali olan bu senaryoda dört temel "kategori" sayılır:

1- Australopithecus

2- Homo habilis

3- Homo erectus

4- Homo sapiens

Evrimciler, insanların sözde ilk maymunsu atalarına "güney maymunu" anlamına gelen "Australopithecus" ismini verirler. Bu canlılar gerçekte soyu tükenmiş bir maymun türünden başka bir şey değildir. Lord Solly Zuckerman ve Prof. Charles Oxnard gibi İngiltere ve ABD'den dünyaca ünlü iki anatomistin Australopithecus örnekleri üzerinde yaptıkları çok geniş kapsamlı çalışmalar, bu canlıların sadece soyu tükenmiş bir maymun türüne ait olduklarını ve insanlarla hiçbir benzerlik taşımadıklarını göstermiştir. *(Solly Zuckerman, Beyond The Ivory Tower, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 75-94; Charles E. Oxnard, "The Place of Australopithecines in Human Evolution: Grounds for Doubt", Nature, c. 258, s. 389)*

Evrimciler insan evriminin bir sonraki safhasını da, "homo" yani insan olarak sınıflandırırlar. İddiaya göre homo serisindeki canlılar, Australopithecuslar'dan daha gelişmişlerdir. Evrimciler, bu farklı canlılara ait fosilleri ardı ardına dizerek hayali bir evrim şeması oluştururlar. Bu şema hayalidir, çünkü gerçekte

bu farklı sınıfların arasında evrimsel bir ilişki olduğu asla ispatlanamamıştır. Evrim teorisinin 20. yüzyıldaki en önemli savunucularından biri olan Ernst Mayr, "Homo sapiens'e uzanan zincir gerçekte kayıptır" diyerek bunu kabul eder. *(J. Rennie, "Darwin's Current Bulldog: Ernst Mayr", Scientific American, Aralık 1992)*

Evrimciler "Australopithecus > Homo habilis > Homo erectus > Homo sapiens" sıralamasını yazarken, bu türlerin her birinin, bir sonrakinin atası olduğu izlenimini verirler. Oysa paleoantropologların son bulguları, Australopithecus, Homo habilis ve Homo erectus'un dünya'nın farklı bölgelerinde aynı dönemlerde yaşadıklarını göstermektedir. *(Alan Walker, Science, c. 207, 1980, s. 1103; A. J. Kelso, Physical Antropology, 1. baskı, New York: J. B. Lipincott Co., 1970, s. 221; M. D. Leakey, Olduvai Gorge, c. 3, Cambridge: Cambridge University Press, 1971, s. 272)*

Dahası Homo erectus sınıflamasına ait insanların bir bölümü çok modern zamanlara kadar yaşamışlar, Homo sapiens neandertalensis ve Homo sapiens sapiens (modern insan) ile aynı ortamda yan yana bulunmuşlardır. *(Time, Kasım 1996)*

Bu ise elbette bu sınıfların birbirlerinin ataları oldukları iddiasının geçersizliğini açıkça ortaya koymaktadır. Harvard Üniversitesi paleontologlarından Stephen Jay Gould, kendisi de bir evrimci olmasına karşın, Darwinist teorinin içine girdiği bu çıkmazı şöyle açıklar:

Eğer birbiri ile paralel bir biçimde yaşayan üç farklı hominid (insanımsı) çizgisi varsa, o halde bizim soy ağacımıza ne oldu? Açıktır ki, bunların biri diğerinden gelmiş olamaz. Dahası, biri diğeriyle karşılaştırıldığında evrimsel bir gelişme trendi göster-

memektedirler. (S. J. Gould, Natural History, c. 85, 1976, s.30)

Kısacası, medyada ya da ders kitaplarında yer alan hayali birtakım "yarı maymun, yarı insan" canlıların çizimleriyle, yani sırf propaganda yoluyla ayakta tutulmaya çalışılan insanın evrimi senaryosu, hiçbir bilimsel temeli olmayan bir masaldan ibarettir.

Bu konuyu uzun yıllar inceleyen, özellikle Australopithecus fosilleri üzerinde 15 yıl araştırma yapan İngiltere'nin en ünlü ve saygın bilim adamlarından Lord Solly Zuckerman, bir evrimci olmasına rağmen, ortada maymunsu canlılardan insana uzanan gerçek bir soy ağacı olmadığı sonucuna varmıştır.

Zuckerman bir de ilginç bir "bilim skalası" yapmıştır. Bilimsel olarak kabul ettiği bilgi dallarından, bilim dışı olarak kabul ettiği bilgi dallarına kadar bir yelpaze oluşturmuştur. Zuckerman'ın bu tablosuna göre en "bilimsel" -yani somut verilere dayanan- bilgi dalları kimya ve fiziktir. Yelpazede bunlardan sonra biyoloji bilimleri, sonra da sosyal bilimler gelir. Yelpazenin en ucunda, yani en "bilim dışı" sayılan kısımda ise, Zuckerman'a göre, telepati, altıncı his gibi "duyum ötesi algılama" kavramları ve bir de "insanın evrimi" vardır! Zuckerman, yelpazenin bu ucunu şöyle açıklar:

Objektif gerçekliğin alanından çıkıp da, biyolojik bilim olarak varsayılan bu alanlara -yani duyum ötesi algılamaya ve insanın fosil tarihinin yorumlanmasına- girdiğimizde, evrim teorisine inanan bir kimse için herşeyin mümkün olduğunu görürüz. Öyle ki teorilerine kesinlikle inanan bu kimselerin çelişkili bazı yargıları aynı anda kabul etmeleri bile mümkündür. (Solly Zuckerman, Beyond The Ivory Tower, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 19)

İşte insanın evrimi masalı da, teorilerine körü körüne inanan

birtakım insanların buldukları bazı fosilleri ön yargılı bir biçimde yorumlamalarından ibarettir.

Darwin Formülü!

Şimdiye kadar ele aldığımız tüm teknik delillerin yanında, isterseniz evrimcilerin nasıl saçma bir inanışa sahip olduklarını bir de çocukların bile anlayabileceği kadar açık bir örnekle özetleyelim.

Evrim teorisi canlılığın tesadüfen oluştuğunu iddia etmektedir. Dolayısıyla bu iddiaya göre cansız ve şuursuz atomlar biraraya gelerek önce hücreyi oluşturmuşlardır ve sonrasında aynı atomlar bir şekilde diğer canlıları ve insanı meydana getirmişlerdir. Şimdi düşünelim; canlılığın yapıtaşı olan karbon, fosfor, azot, potasyum gibi elementleri biraraya getirdiğimizde bir yığın oluşur. Bu atom yığını, hangi işlemden geçirilirse geçirilsin, tek bir canlı oluşturamaz. İsterseniz bu konuda bir "deney" tasarlayalım ve evrimcilerin aslında savundukları, ama yüksek sesle dile getiremedikleri iddiayı onlar adına "Darwin Formülü" adıyla inceleyelim:

Evrimciler, çok sayıda büyük varilin içine canlılığın yapısında bulunan fosfor, azot, karbon, oksijen, demir, magnezyum gibi elementlerden bol miktarda koysunlar. Hatta normal şartlarda bulunmayan ancak bu karışımın içinde bulunmasını gerekli gördükleri malzemeleri de bu varillere eklesinler. Karışımların içine, istedikleri kadar amino asit, istedikleri kadar da (bir tekinin bile rastlantısal oluşma ihtimali 10^{-950} olan) protein doldursunlar. Bu karışımlara istedikleri oranda ısı ve nem versinler. Bunları istedikleri gelişmiş cihazlarla karıştırsınlar. Varillerin başına da dünyanın önde gelen bilim adamlarını koysunlar.

Bu uzmanlar babadan oğula, kuşaktan kuşağa aktararak nöbetleşe milyarlarca, hatta trilyonlarca sene sürekli varillerin başında beklesinler. Bir canlının oluşması için hangi şartların var olması gerektiğine inanılıyorsa hepsini kullanmak serbest olsun. Ancak, ne yaparlarsa yapsınlar o varillerden kesinlikle bir canlı çıkartamazlar. Zürafaları, aslanları, arıları, kanaryaları, bülbülleri, papağanları, atları, yunusları, gülleri, orkideleri, zambakları, karanfilleri, muzları, portakalları, elmaları, hurmaları, domatesleri, kavunları, karpuzları, incirleri, zeytinleri, üzümleri, şeftalileri, tavus kuşlarını, sülünleri, renk renk kelebekleri ve bunlar gibi milyonlarca canlı türünden hiçbirini oluşturamazlar. Değil burada birkaçını saydığımız bu canlı varlıkları, bunların tek bir hücresini bile elde edemezler.

Kısacası, bilinçsiz atomlar biraraya gelerek hücreyi oluşturamazlar. Sonra yeni bir karar vererek bir hücreyi ikiye bölüp, sonra art arda başka kararlar alıp, elektron mikroskobunu bulan, sonra kendi hücre yapısını bu mikroskop altında izleyen profesörleri oluşturamazlar. Madde, ancak Allah'ın üstün yaratmasıyla hayat bulur. Bunun aksini iddia eden evrim teorisi ise, akla tamamen aykırı bir safsatadır. Evrimcilerin ortaya attığı iddialar üzerinde biraz bile düşünmek, üstteki örnekte olduğu gibi, bu gerçeği açıkça gösterir.

Göz ve Kulaktaki Teknoloji

Evrim teorisinin kesinlikle açıklama getiremeyeceği bir diğer konu ise göz ve kulaktaki üstün algılama kalitesidir.

Gözle ilgili konuya geçmeden önce "Nasıl görürüz?" sorusuna kısaca cevap verelim. Bir cisimden gelen ışınlar, gözde reti-

naya ters olarak düşer. Bu ışınlar, buradaki hücreler tarafından elektrik sinyallerine dönüştürülür ve beynin arka kısmındaki görme merkezi denilen küçücük bir noktaya ulaşır. Bu elektrik sinyalleri bir dizi işlemden sonra beyindeki bu merkezde görüntü olarak algılanır. Bu bilgiden sonra şimdi düşünelim:

Beyin ışığa kapalıdır. Yani beynin içi kapkaranlıktır, ışık beynin bulunduğu yere kadar giremez. Görüntü merkezi denilen yer kapkaranlık, ışığın asla ulaşmadığı, belki de hiç karşılaşmadığınız kadar karanlık bir yerdir. Ancak siz bu zifiri karanlıkta ışıklı, pırıl pırıl bir dünyayı seyretmektesiniz.

Üstelik bu o kadar net ve kaliteli bir görüntüdür ki 21. yüzyıl teknolojisi bile her türlü imkana rağmen bu netliği sağlayamamıştır. Örneğin şu anda okuduğunuz kitaba, kitabı tutan ellerinize bakın, sonra başınızı kaldırın ve çevrenize bakın. Şu anda gördüğünüz netlik ve kalitedeki bu görüntüyü başka bir yerde gördünüz mü? Bu kadar net bir görüntüyü size dünyanın bir numaralı televizyon şirketinin ürettiği en gelişmiş televizyon ekranı dahi veremez. 100 yıldır binlerce mühendis bu netliğe ulaşmaya çalışmaktadır. Bunun için fabrikalar, dev tesisler kurulmakta, araştırmalar yapılmakta, planlar ve tasarımlar geliştirilmektedir. Yine bir TV ekranına bakın, bir de şu anda elinizde tuttuğunuz bu kitaba. Arada büyük bir netlik ve kalite farkı olduğunu göreceksiniz. Üstelik, TV ekranı size iki boyutlu bir görüntü gösterir, oysa siz üç boyutlu, derinlikli bir perspektifi izlemektesiniz.

Uzun yıllardır on binlerce mühendis üç boyutlu TV yapmaya, gözün görme kalitesine ulaşmaya çalışmaktadırlar. Evet, üç boyutlu bir televizyon sistemi yapabildiler ama onu da gözlük takmadan üç boyutlu görmek mümkün değil, kaldı ki bu suni

bir üç boyuttur. Arka taraf daha bulanık, ön taraf ise kağıttan dekor gibi durur. Hiçbir zaman gözün gördüğü kadar net ve kaliteli bir görüntü oluşmaz. Kamerada da, televizyonda da mutlaka görüntü kaybı meydana gelir.

İşte evrimciler, bu kaliteli ve net görüntüyü oluşturan mekanizmanın tesadüfen oluştuğunu iddia etmektedirler. Şimdi biri size, odanızda duran televizyon tesadüfler sonucunda oluştu, atomlar biraraya geldi ve bu görüntü oluşturan aleti meydana getirdi dese ne düşünürsünüz? Binlerce kişinin biraraya gelip yapamadığını şuursuz atomlar nasıl yapsın?

Gözün gördüğünden daha ilkel olan bir görüntüyü oluşturan alet tesadüfen oluşamıyorsa, gözün ve gözün gördüğü görüntünün de tesadüfen oluşamayacağı çok açıktır. Aynı durum kulak için de geçerlidir. Dış kulak, çevredeki sesleri kulak kepçesi vasıtasıyla toplayıp orta kulağa iletir; orta kulak aldığı ses titreşimlerini güçlendirerek iç kulağa aktarır; iç kulak da bu titreşimleri elektrik sinyallerine dönüştürerek beyne gönderir. Aynen görmede olduğu gibi duyma işlemi de beyindeki duyma merkezinde gerçekleşir.

Gözdeki durum kulak için de geçerlidir, yani beyin, ışık gibi sese de kapalıdır, ses geçirmez. Dolayısıyla dışarısı ne kadar gürültülü de olsa beynin içi tamamen sessizdir. Buna rağmen en net sesler beyinde algılanır. Ses geçirmeyen beyninizde bir orkestranın senfonilerini dinlersiniz, kalabalık bir ortamın tüm gürültüsünü duyarsınız. Ama o anda hassas bir cihazla beyninizin içindeki ses düzeyi ölçülse, burada keskin bir sessizliğin hakim olduğu görülecektir. Net bir görüntü elde edebilmek ümidiyle teknoloji nasıl kullanılıyorsa, ses için de aynı çabalar onlarca yıldır sürdürülmektedir. Ses kayıt cihazları, müzik setleri, birçok elektronik alet, sesi algılayan müzik sistemleri bu çalış-

malardan bazılarıdır. Ancak, tüm teknolojiye, bu teknolojide çalışan binlerce mühendise ve uzmana rağmen kulağın oluşturduğu netlik ve kalitede bir sese ulaşılamamıştır.

En büyük müzik sistemi şirketinin ürettiği en kaliteli müzik setini düşünün. Sesi kaydettiğinde mutlaka sesin bir kısmı kaybolur veya az da olsa mutlaka parazit oluşur veya müzik setini açtığınızda daha müzik başlamadan bir cızırtı mutlaka duyarsınız. Ancak insan vücudundaki teknolojinin ürünü olan sesler son derece net ve kusursuzdur. Bir insan kulağı, hiçbir zaman müzik setinde olduğu gibi cızırtılı veya parazitli algılamaz; ses ne ise tam ve net bir biçimde onu algılar. Bu durum, insan yaratıldığı günden bu yana böyledir. Şimdiye kadar insanoğlunun yaptığı hiçbir görüntü ve ses cihazı, göz ve kulak kadar hassas ve başarılı birer algılayıcı olamamıştır. Ancak görme ve işitme olayında, tüm bunların ötesinde, çok büyük bir gerçek daha vardır.

Beynin İçinde Gören ve Duyan Şuur Kime Aittir?

Beynin içinde, ışıl ışıl renkli bir dünyayı seyreden, senfonileri, kuşların cıvıltılarını dinleyen, gülü koklayan kimdir?

İnsanın gözlerinden, kulaklarından, burnundan gelen uyarılar, elektrik sinyali olarak beyne gider. Biyoloji, fizyoloji veya biyokimya kitaplarında bu görüntünün beyinde nasıl oluştuğuna dair birçok detay okursunuz. Ancak, bu konu hakkındaki en önemli gerçeğe hiçbir yerde rastlayamazsınız: Beyinde, bu elektrik sinyallerini görüntü, ses, koku ve his olarak algılayan kimdir? Beynin içinde göze, kulağa, burna ihtiyaç duymadan tüm bunları algılayan bir şuur bulunmaktadır. Bu şuur kime aittir?

Elbette bu şuur beyni oluşturan sinirler, yağ tabakası ve sinir hücrelerine ait değildir. İşte bu yüzden, herşeyin maddeden ibaret olduğunu zanneden Darwinist-materyalistler bu sorulara hiçbir cevap verememektedirler. Çünkü bu şuur, Allah'ın yaratmış olduğu ruhtur. Ruh, görüntüyü seyretmek için göze, sesi duymak için kulağa ihtiyaç duymaz. Bunların da ötesinde düşünmek için beyne ihtiyaç duymaz.

Bu açık ve ilmi gerçeği okuyan her insanın, beynin içindeki birkaç santimetreküplük, kapkaranlık mekana tüm kainatı üç boyutlu, renkli, gölgeli ve ışıklı olarak sığdıran Yüce Allah'ı düşünüp, O'ndan korkup, O'na sığınması gerekir.

Materyalist Bir İnanç

Buraya kadar incelediklerimiz, evrim teorisinin bilimsel bulgularla açıkça çelişen bir iddia olduğunu göstermektedir. Teorinin hayatın kökeni hakkındaki iddiası bilime aykırıdır, öne sürdüğü evrim mekanizmalarının hiçbir evrimleştirici etkisi yoktur ve fosiller teorinin gerektirdiği ara formların yaşamadıklarını göstermektedir. Bu durumda, elbette, evrim teorisinin bilime aykırı bir düşünce olarak bir kenara atılması gerekir. Nitekim tarih boyunca dünya merkezli evren modeli gibi pek çok düşünce, bilimin gündeminden çıkarılmıştır. Ama evrim teorisi ısrarla bilimin gündeminde tutulmaktadır. Hatta bazı insanlar teorinin eleştirilmesini "bilime saldırı" olarak göstermeye bile çalışmaktadırlar. Peki neden?..

Bu durumun nedeni, evrim teorisinin bazı çevreler için, kendisinden asla vazgeçilemeyecek dogmatik bir inanış oluşudur. Bu çevreler, materyalist felsefeye körü körüne bağlıdırlar ve Darwinizm'i de doğaya getirilebilecek yegane materyalist açık-

lama olduğu için benimsemektedirler.

Bazen bunu açıkça itiraf da ederler. Harvard Üniversitesi'nden ünlü bir genetikçi ve aynı zamanda önde gelen bir evrimci olan Richard Lewontin, "önce materyalist, sonra bilim adamı" olduğunu şöyle itiraf etmektedir:

Bizim materyalizme bir inancımız var, 'a priori' (önceden kabul edilmiş, doğru varsayılmış) bir inanç bu. Bizi dünyaya materyalist bir açıklama getirmeye zorlayan şey, bilimin yöntemleri ve kuralları değil. Aksine, materyalizme olan 'a priori' bağlılığımız nedeniyle, dünyaya materyalist bir açıklama getiren araştırma yöntemlerini ve kavramları kurguluyoruz. Materyalizm mutlak doğru olduğuna göre de, İlahi bir açıklamanın sahneye girmesine izin veremeyiz. (Richard Lewontin, "The Demon-Haunted World", The New York Review of Books, 9 Ocak 1997, s. 28)

Bu sözler, Darwinizm'in, materyalist felsefeye bağlılık uğruna yaşatılan bir dogma olduğunun açık ifadeleridir. Bu dogma, maddeden başka hiçbir varlık olmadığını varsayar. Bu nedenle de cansız, bilinçsiz maddenin, hayatı yarattığına inanır. Milyonlarca farklı canlı türünün; örneğin kuşların, balıkların, zürafaların, kaplanların, böceklerin, ağaçların, çiçeklerin, balinaların ve insanların maddenin kendi içindeki etkileşimlerle, yani yağan yağmurla, çakan şimşekle, cansız maddenin içinden oluştuğunu kabul eder. Gerçekte ise bu, hem akla hem bilime aykırı bir kabuldür. Ama Darwinistler kendi deyimleriyle "İlahi bir açıklamanın sahneye girmemesi" için, bu kabulü savunmaya devam etmektedirler.

Canlıların kökenine materyalist bir ön yargı ile bakmayan insanlar ise, şu açık gerçeği göreceklerdir: Tüm canlılar, üstün bir güç, bilgi ve akla sahip olan bir Yaratıcının eseridirler. Ya-

ratıcı, tüm evreni yoktan var eden, en kusursuz biçimde düzenleyen ve tüm canlıları yaratıp şekillendiren Allah'tır.

Evrim Teorisi Dünya Tarihinin En Etkili Büyüsüdür

Burada şunu da belirtmek gerekir ki, ön yargısız, hiçbir ideolojinin etkisi altında kalmadan, sadece aklını ve mantığını kullanan her insan, bilim ve medeniyetten uzak toplumların hurafelerini andıran evrim teorisinin inanılması imkansız bir iddia olduğunu kolaylıkla anlayacaktır.

Yukarıda da belirtildiği gibi, evrim teorisine inananlar, büyük bir varilin içine birçok atomu, molekülü, cansız maddeyi dolduran ve bunların karışımından zaman içinde düşünen, akleden, buluşlar yapan profesörlerin, üniversite öğrencilerinin, Einstein, Hubble gibi bilim adamlarının, Frank Sinatra, Charlton Heston gibi sanatçıların, bunun yanı sıra ceylanların, limon ağaçlarının, karanfillerin çıkacağına inanmaktadırlar. Üstelik, bu saçma iddiaya inananlar bilim adamları, profesörler, kültürlü, eğitimli insanlardır. Bu nedenle evrim teorisi için "dünya tarihinin en büyük ve en etkili büyüsü" ifadesini kullanmak yerinde olacaktır. Çünkü, dünya tarihinde insanların bu derece aklını başından alan, akıl ve mantıkla düşünmelerine imkan tanımayan, gözlerinin önüne sanki bir perde çekip çok açık olan gerçekleri görmelerine engel olan bir başka inanç veya iddia daha yoktur. Bu, Afrikalı bazı kabilelerin totemlere, Sebe halkının Güneş'e tapmasından, Hz. İbrahim'in kavminin elleri ile yaptıkları putlara, Hz. Musa'nın kavminin altından yaptıkları buzağıya tapmalarından çok daha vahim ve akıl almaz bir körlüktür. Gerçekte bu durum, Allah'ın Kuran'da işaret ettiği bir akıl-

sızlıktır. Allah, bazı insanların anlayışlarının kapanacağını ve gerçekleri görmekten aciz duruma düşeceklerini birçok ayetinde bildirmektedir. Bu ayetlerden bazıları şöyledir:

Şüphesiz, inkar edenleri uyarsan da, uyarmasan da, onlar için fark etmez; inanmazlar. Allah, onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir; gözlerinin üzerinde perdeler vardır. Ve büyük azab onlaradır. (Bakara Suresi, 6-7)

... Kalpleri vardır bununla kavrayıp-anlamazlar, gözleri vardır bununla görmezler, kulakları vardır bununla işitmezler. Bunlar hayvanlar gibidir, hatta daha aşağılıktırlar. İşte bunlar gafil olanlardır. (Araf Suresi, 179)

Allah Hicr Suresi'nde ise, bu insanların mucizeler görseler bile inanmayacak kadar büyülendiklerini şöyle bildirmektedir:

Onların üzerlerine gökyüzünden bir kapı açsak, ordan yukarı yükselseler de, mutlaka: "Gözlerimiz döndürüldü, belki biz büyülenmiş bir topluluğuz" diyeceklerdir. (Hicr Suresi, 14-15)

Bu kadar geniş bir kitlenin üzerinde bu büyünün etkili olması, insanların gerçeklerden bu kadar uzak tutulmaları ve 150 yıldır bu büyünün bozulmaması ise, kelimelerle anlatılamayacak kadar hayret verici bir durumdur. Çünkü, bir veya birkaç insanın imkansız senaryolara, saçmalık ve mantıksızlıklarla dolu iddialara inanmaları anlaşılabilir. Ancak dünyanın dört bir yanındaki insanların, şuursuz ve cansız atomların ani bir kararla biraraya gelip; olağanüstü bir organizasyon, disiplin, akıl ve şuur gösterip kusursuz bir sistemle işleyen evreni, canlılık için

uygun olan her türlü özelliğe sahip olan Dünya gezegenini ve sayısız kompleks sistemle donatılmış canlıları meydana getirdiğine inanmasının, "büyü"den başka bir açıklaması yoktur.

Nitekim, Allah Kuran'da, inkarcı felsefenin savunucusu olan bazı kimselerin, yaptıkları büyülerle insanları etkilediklerini Hz. Musa ve Firavun arasında geçen bir olayla bizlere bildirmektedir. Hz. Musa, Firavun'a hak dini anlattığında, Firavun Hz. Musa'ya, kendi "bilgin büyücüleri" ile insanların toplandığı bir yerde karşılaşmasını söyler. Hz. Musa, büyücülerle karşılaştığında, büyücülere önce onların marifetlerini sergilemelerini emreder. Bu olayın anlatıldığı ayet şöyledir:

> **(Musa:) "Siz atın" dedi. (Asalarını) atıverince, insanların gözlerini büyüleyiverdiler, onları dehşete düşürdüler ve (ortaya) büyük bir sihir getirmiş oldular. (Araf Suresi, 116)**

Görüldüğü gibi Firavun'un büyücüleri yaptıkları "aldatmacalar"la -Hz. Musa ve ona inananlar dışında- insanların hepsini büyüleyebilmişlerdir. Ancak, onların attıklarına karşılık Hz. Musa'nın ortaya koyduğu delil, onların bu büyüsünü, ayetteki ifadeyle "uydurduklarını yutmuş" yani etkisiz kılmıştır:

> **Biz de Musa'ya: "Asanı fırlatıver" diye vahyettik. (O da fırlatıverince) bir de baktılar ki, o bütün uydurduklarını derleyip-toparlayıp yutuyor. Böylece hak yerini buldu, onların bütün yapmakta oldukları geçersiz kaldı. Orada yenilmiş oldular ve küçük düşmüşler olarak tersyüz çevrildiler. (Araf Suresi, 117-119)**

Ayetlerde de bildirildiği gibi, daha önce insanları büyüleyerek etkileyen bu kişilerin yaptıklarının bir sahtekarlık olduğunun

anlaşılması ile, söz konusu insanlar küçük düşmüşlerdir. Günümüzde de bir büyünün etkisiyle, bilimsellik kılıfı altında son derece saçma iddialara inanan ve bunları savunmaya hayatlarını adayanlar, eğer bu iddialardan vazgeçmezlerse gerçekler tam anlamıyla açığa çıktığında ve "büyü bozulduğunda" küçük duruma düşeceklerdir. Nitekim, yaklaşık 60 yaşına kadar evrimi savunan ve ateist bir felsefeci olan, ancak daha sonra gerçekleri gören Malcolm Muggeridge evrim teorisinin yakın gelecekte düşeceği durumu şöyle açıklamaktadır:

Ben kendim, evrim teorisinin, özellikle uygulandığı alanlarda, geleceğin tarih kitaplarındaki en büyük espri malzemelerinden biri olacağına ikna oldum. Gelecek kuşak, bu kadar çürük ve belirsiz bir hipotezin inanılmaz bir saflıkla kabul edilmesini hayretle karşılayacaktır. (Malcolm Muggeridge, The End of Christendom, Grand Rapids: Eerdmans, 1980, s.43)

Bu gelecek, uzakta değildir aksine çok yakın bir gelecekte insanlar "tesadüfler"in ilah olamayacaklarını anlayacaklar ve evrim teorisi dünya tarihinin en büyük aldatmacası ve en şiddetli büyüsü olarak tanımlanacaktır. Bu şiddetli büyü, büyük bir hızla dünyanın dört bir yanında insanların üzerinden kalkmaya başlamıştır. Evrim aldatmacasının sırrını öğrenen birçok insan, bu aldatmacaya nasıl kandığını hayret ve şaşkınlıkla düşünmektedir.

Sen Yücesin, bize öğrettiğinden başka bizim hiçbir bilgimiz yok. Gerçekten Sen, herşeyi bilen, hüküm ve hikmet sahibi olansın. (Bakara Suresi, 32)
